

**UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET SARAJEVO
ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ**

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM
DODIPLOMSKOG I DIPLOMSKOG
STUDIJA**

AKADEMSKA 2011 / 2012.

Sarajevo, april 2011.

PEDAGOŠKI FAKULTET SARAJEVO

ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ

UVOD

1.1. Promjene u strukturi Nastavnog plana i programa studija Predškolskog odgoja Pedagoškog fakulteta temelje se na principima reforme Univerziteta u Sarajevu, u skladu sa Bolonjskom deklaracijom i zajedničkom Deklaracijom ministara obrazovanja od 19. 6. 1999. godine.

Novi Nastavni plan i program zasnovan je na dosadašnjim iskustvima i zahtjevima u obrazovanju profesora predškolskog odgoja, koji će po završetku četvorogodišnjeg studija biti osposobljeni za odgojno-obrazovni rad u predškolskim ustanovama. Usklađen sa programima zemalja Evropske unije, novi program Pedagoškog fakulteta u Sarajevu omogućuje integriranje u evropske procese koji zahtijevaju efikasnije uključivanje u tržišne tokove rada.

1.2. Osnovna polazišta novog Nastavnog plana i programa predškolskog odgoja proizlaze iz slijedećih zahtjeva za:

- produženjem duge tradicije obrazovnog i odgojnog rada Pedagoškog fakulteta na području Bosne i Hercegovine (od 1945. godine, te u nekoliko docnijih faza njena transformiranja u novijem predratnom periodu do 1992. godine i u poslijeratnom periodu od 1992. godine do danas),
- inoviranjem po uzoru na srodne nastavne programe u Evropi, u skladu sa evropskim i svjetskim standardima savremenog obrazovanja koje uvažava faktore kvaliteta, novog vrednovanja i mobilnosti studenata evropskih zemalja na svim nivoima studija, kao i poslije studija - u fazi zapošljavanja,
- zadovoljavanjem savremenih potreba u obrazovanju profesora razredne nastave s kvalitetnijim obrazovno-odgojnim kompetencijama u devetogodišnjoj osnovnoj školi.

1.3. Studenti imaju mogućnost upisa različitih izbornih kolegija koji će im osigurati fleksibilniji pristup srodnim programima studija drugih visokoškolskih ustanova.

1.4. Sistem studiranja je utemeljen na dodiplomskom (četvorogodišnjem) i postdiplomskom-magistarskom (jednogodišnjem) studiju sa ukupnim brojem od 300 ECTS bodova (240 + 60). Pristup drugom ciklusu omogućen je nakon uspješno završenog prvog ciklusa.

1.5. Na studij predškolskog odgoja mogu se upisati kandidati sa završenom srednjom školom u četvorogodišnjem trajanju i položenim kvalifikacionim ispitom. Eliminatorski elementi u okviru kvalifikacionog ispita su: 1. Pismeni ispit i test iz bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti; 2. Eventualne indikacije o teškoćama koje ometaju studij i bavljenje nastavničkom profesijom 3. Govorne smetnje; 4. Daltonizam i 5. Nezadovoljavajući broj bodova na kvalifikacionom ispitu.

1.6. Struktura nastavnog plana urađena je u skladu sa odredbama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, zahtjevima Nastavnog plana i inicijalnog programa za predškolski odgoj, te istraživanja proisteklih iz uvida u dosadašnji rad i iskazane potrebe studenata u skladu sa evropskim preporukama i dostignućima znanosti i profesionalne (pedagoške i metodičke) prakse.

Nastavni plan četvorogodišnjeg studija predškolskog odgoja sadrži obavezne (opće i stručne) predmete, izborne predmete i profesionalnu pedagošku i metodičku praksu.

Profesionalna praksa studenata

- profesionalna pedagoška praksa studenata u okviru nastavnih predmeta: Opća pedagogija, Didaktika i Predškolska pedagogija
- metodička praksa u okviru pojedinih metodika odgojno obrazovnog rada

Profesionalna praksa se realizira u skladu sa Pravilnikom o realizaciji profesionalne prakse. Obim profesionalne prakse prikazan je u priloženom Nastavnom planu i programu.

Metodička praksa u predškolskim ustanovama izvodi se u grupama od 5 studenata što omogućava visok stepen individualizacije u obuci studenata. U okviru metodičke prakse studenti posmatraju rad i aktivnosti sa djecom odgajatelja u grupi, te se osposobljavaju za konstruktivnu evaluaciju rada odgajatelja, svog rada i rada svojih kolega.

1.7. Način polaganja ispita

Ispiti se polažu usmeno, pismeno i praktično. U Nastavnom planu (u prilogu) uz svaki nastavni predmet naznačen je i način polaganja ispita.

2. Ocjenjivanje i vrednovanje

Vrši se u skladu sa ETCS skalom ocjenama : A,B,C,D,E,F

Prolazne su ocjene : A,B,C,D,E.

Nije prolazna ocjena F.

Uspjeh studenata na ispitu i drugim oblicima provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS sistemom kako slijedi:

- a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova
- b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85 – 94 bodova
- c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75 – 84 bodova
- d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65 – 74 bodova
- e) 6 (E) – zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 bodova
- f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

U slučaju da nijedan student ne postigne 95 bodova, što predstavlja minimum za ocjenu 10, skala iz prethodnog stava može se korigirati prema najboljem postignutom uspjehu na prvom ispitnom roku.

2.1. Struktura ocjene

U generaciji sa više od dvadeset studenata , koji su uspješno završili sve predviđene obaveze iz Programa studija , treba da odgovara normalnoj raspodjeli:

OCJENA	A	približno	10 %	ukupnog broja studenata
OCJENA	B	približno	25 %	ukupnog broja studenata
OCJENA	C	približno	30 %	ukupnog broja studenata
OCJENA	D	približno	25 %	ukupnog broja studenata
OCJENA	E	približno	10 %	ukupnog broja studenata

3. Stručno ili akademsko zvanje koje student stječe završetkom dodiplomskog studija

- **Bakalaureat/ Bachelor predškolskog odgoja**

4. Akademski naziv koji se stječe završetkom jednogodišnjeg postdiplomskog(magistarskog) studija:

- **Magistar predškolskog odgoja**

5. Redosljed upisa i izvedbe

Redosljed upisa i izvođenja programa , kao i sticanje uslova za upis u naredni semestar predviđen je Nastavnim planom za svaku studijsku godinu (vidi plan). Ispit se polaže nakon odslušanog kolegija, predmeta.

6. Evaluacija nastavnog rada

Praćenje uspješnosti nastave provodi se :

- uvidom u postignuća studenata
- anketiranjem studenata

Svaki nastavnik i saradnik kao realizator programa vodi evidenciju o realizaciji obaveza i praćenju postignuća studenata. Prodekan za nastavu prati dinamiku realizacije.

PEDAGOŠKI FAKULTET SARAJEVO
ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ

OSNOVNI PODACI O PROGRAMU

PEDAGOŠKI FAKULTET SARAJEVO – **STUDIJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA**
 (Diplomski program za sticanje univerzitetskog stupnja obrazovanja)

TRAJANJE STUDIJA:

četiri godine (8 semestara) i jedna godina II ciklusa studija

GRUPACIJA : 6 (Humanističke nauke)

PODACI O ZASTUPLJENOSTI NASTAVNIH PREDMETA PO SEMESTRIMA STUDIJA

I SEMESTAR

		Nastavni predmet		Šifra	P	S	V	Ukupn o	Ukupn o u semest	ECTS Bodovi
Obavezni predmeti	Opći	1	Filozofija odgoja	PEF PRO 101	2	1	0	3	45	3
		2	Strani jezik I	PEF PRO 102	1	1	1	3	45	3
	Stručni	3	Bosanski, hrvatski, srpski jezik I	PEF PRO 103	1	0	3	4	60	6
		4	Matematika I	PEF PRO 104	2	0	1	3	45	4
		5	Opća pedagogija I	PEF PRO 105	2	0	1	3	45	4
		6	Opća psihologija I	PEF PRO 106	2	0	1	3	45	4
		7	Zdravstveni odgoj	PEF PRO 107	2	0	1	3	45	4
	Ukupno:				12	2	8	22	330	28
Izborni predmeti *	1	Medijska kultura	PEF PRO 108	1	1	0	2	30	2	
	2	Ritmika i ples	PEF PRO 109	0	0	2	2	30	2	
	3	Hor/Zbor	PEF PRO 110	1	0	1	2	30	2	
	4	Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste		1	0	1	2	30	2	
	* Student bira jedan izborni predmet.		Ukupno:					2*	30*	2
Ukupno:							Ukupno	Ukupno u semestr	Bodovi	
							24	360	30	

II SEMESTAR

			Nastavni predmet	Šifra	P	S	V	Ukupno	Ukupno u semestru	ECTS Bodovi
Obavezni predmeti	Opć	1	Strani jezik II	PEF PRO 111	1	0	1	2	30	3
		Stručni	2	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II	PEF PRO 112	2	0	2	4	60
	3		Matematika II	PEF PRO 113	1	0	2	3	45	4
	4		Opća pedagogija II	PEF PRO 114	2	0	1 + 1 PED. PRAKSA	3 + 1 PED PRAKSA	60	4+ 1 PED PRAKSA
	5		Opća psihologija II	PEF PRO 115	2	0	1	3	45	4
	6		Scenski izraz i lutkarstvo	PEF PRO 116	2	0	2	4	60	6
	Ukupno:				10	0	10	20	300	28
Izborni predmeti *	1	Sportske aktivnosti	PEF PRO 117	0	0	2	2	30	2	
	2	Kulturno naslijeđe BIH	PEF PRO 118	1	0	1	2	30	2	
	3	Hor/Zbor	PEF PRO 119	1	0	1	2	30	2	
	4	Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste		1	0	1	2	30	2	
	* Student bira jedan izborni predmet. Ukupno:						2*	30*	2	
Ukupno:								Ukupno	Ukupno u semestru	Bodovi
								22	330	30

III SEMESTAR

			Nastavni predmet	Šifra	P	S	V	Ukupno	Ukupno u semestru	ECTS Bodovi
	Opć i	1	Informatika i obrazovne tehnologije	PEF PRO 201	2	0	1	3	45	4
		Stručni	2	Bosanski, hrvatski, srpski jezik III	PEF PRO 202	1	0	2	3	45
	3		Kultura govora I	PEF PRO 203	1	0	1	2	30	3
	4		Razvojna psihologija I	PEF PRO 204	2	0	1	3	45	4
	5		Književnost za djecu I	PEF PRO 205	2	0	1	3	45	4
	6		Didaktika	PEF PRO 206	2	1	1 + 1 PED. PRAKSA	4 + 1 PED. PRAKSA	75	4 + 1 PED. PRAKSA
	7		Logopedija	PEAPRO 207	2	0	1	3	45	4
	Ukupno:				12	1	9	22	330	28
	Izborni predmeti *									
1		Prva pomoć	PEAPRO 208	1	0	1	2	30	2	
2		Hor/Zbor	PEAPRO 209	1	0	1	2	30	2	
3		Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste		1	0	1	2	30	2	
* Student bira jedan izborni predmet. Ukupno:						2*	30*	2		
Ukupno:								Ukupno	Ukupno u semestru	Bodovi
								24	360	30

IV SEMESTAR

		Nastavni predmet		Šifra	P	S	V	Ukupn o	Ukupn o u cena	ECTS Bodovi
Stručni	1	Kultura govora II	PEF PRO 210	1	0	1	2	30	3	
	2	Razvojna psihologija II	PEF PRO 211	1	0	1	2	30	3	
	3	Književnost za djecu II	PEF PRO 212	2	1	0	3	45	3	
	4	Predškolska pedagogija I	PEF PRO 213	2	0	1	3	45	4	
	5	Likovna kultura	PEF PRO 214	2	1	1	4	60	5	
	6	Muzička kultura	PEF PRO 215	2	1	1	4	60	5	
	7	Tjelesna kultura	PEF PRO 216	2	1	1	4	60	5	
	Ukupno:				12	4	6	22	330	28
Izborni predmeti *	1	Muzička radionica	PEF PRO 217	0	0	2	2	30	2	
	2	Osnove ekološke kulture	PEF PRO 218	1	0	1	2	30	2	
	3	Hor/Zbor	PEF PRO 219	1	0	1	2	30	2	
	4	Interkulturalno razumijevanje, ljudska prava i mirno rješavanje konflikata	PEF PRO 220	1	0	1	2	30	2	
	* Student bira jedan izborni predmet. Ukupno:						2*	30*	2	
Ukupno:							Ukupno	Ukupno u cena	Bodovi	
							24	360	30	

V SEMESTAR

	Nastavni predmet		Šifra	P	S	V	Ukupno	Ukupno u semestru	ECTS Bodovi
Obavezni predmeti	1	Psihologija odgoja	PEF PRO 301	2	0	1	3	45	4
	2	Predškolska pedagogija II	PEF PRO 302	1	0	1 + 1 PED. PRAKSA	2 + 1 PED. PRAKSA	45	3 + 1 PED. PRAKSA
	3	Metodika predškolskog odgoja I	PEF PRO 303	2	0	1	3	45	4
	4	Metodika razvoja govora I	PEF PRO 304	2	0	1	3	45	4
	5	Metodika likovnog odgoja I	PEF PRO 305	2	0	1	3	45	4
	6	Metodika muzičkog odgoja I	PEF PRO 306	2	0	1	3	45	4
	7	Metodika tjelesnog odgoja I	PEF PRO 307	2	0	1	3	45	4
	Ukupno:			13	0	8	21	315	28
Izborni predmeti *	1	Građansko obrazovanje sa metodikom	PEF PRO 308	1	1	0	2	30	2
	2	Strani jezik	PEF PRO 309	1	0	1	2	30	2
	3	Hor/Zbor	PEF PRO 310	1	0	1	2	30	2
	4	Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste		1	0	1	2	30	2
	* Student bira jedan izborni predmet. Ukupno:						2*	30*	2
Ukupno:							Ukupno	Ukupno u semestru	Bodovi
							23	345	30

VI SEMESTAR

	Nastavni predmet		Šifra	P	S	V	Ukupno	Ukupno u semestru	ECTS Bodovi
Obavezni predmeti	1	Obiteljska pedagogija	PEF PRO 311	1	0	1	2	30	2
	2	Metodika predškolskog odgoja II	PEF PRO 312	2	0	1 + 1 MET. PRAKSA	3 + 1 MET. PRAKSA	60	4 + 1 MET. PRAKSA
	3	Metodika razvoja govora II	PEF PRO 313	2	0	1 + 1 MET. PRAKSA	3 + 1 MET. PRAKSA	60	4 + 1 MET. PRAKSA
	4	Metodika razvoja matematskih pojmova I	PEF PRO 314	1	0	1 + 1 MET. PRAKSA	2 + 1 MET. PRAKSA	45	3 + 1 MET. PRAKSA
	5	Metodika likovnog odgoja II	PEF PRO 315	1	0	1 + 1 MET. PRAKSA	2 + 1 MET. PRAKSA	45	3 + 1 MET. PRAKSA
	6	Metodika muzičkog odgoja II	PEF PRO 316	1	0	1 + 1 MET. PRAKSA	2 + 1 MET. PRAKSA	45	3 + 1 MET. PRAKSA
	7	Metodika tjelesnog odgoja II	PEF PRO 317	1	0	1 + 1 MET. PRAKSA	2 + 1 MET. PRAKSA	45	3 + 1 MET. PRAKSA
	Ukupno:			9	0	13	22	330	28
Izborni predmeti *	1	Mentalno zdravlje	PEF PRO 318	1	1	0	2	30	2
	2	Strani jezik	PEF PRO 319	1	0	1	2	30	2
	3	Otkrivanje i razvoj talenata	PEF PRO 320	1	1	0	2	30	2
	4	Internet u funkciji učenja	PEF PRO 321	1	0	1	2	30	2
	5	Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste		1	0	1	2	30	2
	* Student bira jedan izborni predmet. Ukupno:						2*	30*	2
Ukupno:							Ukupno	Ukupno u semestru	Bodovi
							24	360	30

VII SEMESTAR

	Nastavni predmet		Šifra	P	S	V	Ukupno	Ukupno u semestru	ECTS Bodovi
Obavezni predmeti	1	Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju	PEF PRO 401	2	0	1	3	45	4
	2	Specijalna pedagogija	PEF PRO 402	2	0	1	3	45	4
	3	Integrirani predškolski kurikulum I	PEF PRO 403	2	0	1 + 1 met. praksa	3 + 1 met. praksa	60	4 + 1 met. praksa
	4	Metodika razvoja govora III	PEF PRO 404	1	0	1 + 1 MET. PRAKSA	2 + 1 MET. PRAKSA	45	2 + 1 MET. PRAKSA
	5	Metodika razvoja matematskih pojmova II	PEF PRO 405	1	0	1 + 1 MET. PRAKSA	2 + 1 MET. PRAKSA	45	2 + 1 MET. PRAKSA
	6	Metodika likovnog odgoja III	PEF PRO 406	1	0	1 + 1 MET. PRAKSA	2 + 1 MET. PRAKSA	45	2 + 1 MET. PRAKSA
	7	Metodika muzičkog odgoja III	PEF PRO 407	1	0	1 + 1 MET. PRAKSA	2 + 1 MET. PRAKSA	45	2 + 1 MET. PRAKSA
	8	Metodika tjelesnog odgoja III	PEF PRO 408	1	0	1 + 1 MET. PRAKSA	2 + 1 MET. PRAKSA	45	2 + 1 MET. PRAKSA
	Ukupno:			11	0	14	25	375	28
Izborni predmeti *	1	Komunikacijske vještine	PEF PRO 409	1	1	0	2	30	2
	2	Strani jezik	PEF PRO 410	1	0	1	2	30	2
	3	Hor/zbor	PEF PRO 411	1	0	1	2	30	2
	4	Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste		1	0	1	2	30	2
	* Student bira jedan izborni predmet. Ukupno:						2*	30*	2
Ukupno:						Ukupno	Ukupno u semestru	Bodovi	
						27	405	30	

VIII SEMESTAR

		Nastavni predmet	Šifra	P	S	V	Ukupno	Ukupno u semestr	ECTS Bodovi
Obavezni predmeti	1	Integrirani predškolski kurikulum II	PEF PRO 412	0	2	1 + 1 MET. PRAKSA	3 + 1 MET. PRAKSA	60	3 + 1 MET. PRAKSA
	2	Metodika razvoja govora IV	PEF PRO 413	0	2	1 + 1 MET. PRAKSA	3 + 1 MET. PRAKSA	60	3 + 1 MET. PRAKSA
	3	Metodika razvoja matematskih pojmova III	PEF PRO 414	0	2	1 + 1 MET. PRAKSA	3 + 1 MET. PRAKSA	60	3 + 1 MET. PRAKSA
	4	Metodika likovnog odgoja IV	PEF PRO 415	0	2	1 + 1 MET. PRAKSA	3 + 1 MET. PRAKSA	60	3 + 1 MET. PRAKSA
	5	Metodika muzičkog odgoja IV	PEF PRO 416	0	2	1 + 1 MET. PRAKSA	3 + 1 MET. PRAKSA	60	3 + 1 MET. PRAKSA
	6	Metodika tjelesnog odgoja IV	PEF PRO 417	0	2	1 + 1 MET. PRAKSA	3 + 1 MET. PRAKSA	60	3 + 1 MET. PRAKSA
	Ukupno:			0	12	12	24	360	24
Izborni predmeti *	1	Alternativni predškolski programi	PEF PRO 418	1	0	1	2	30	2
	2	Strani jezik	PEF PRO 419	1	0	1	2	30	2
	3	Hor/Zbor	PEF PRO 420	1	0	1	2	30	2
	4	Djeca sa teškoćama u ponašanju	PEF PRO 421	1	1	0	2	30	2
	5	Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste		1	0	1	2	30	2
	* Student bira jedan izborni predmet. Ukupno:						2*	30	2
Izrada završnog dodiplomskog rada				4		4	60	4	
Ukupno semestralno opterećenje svim obavezama:							Ukupno	Ukupno u semestr	Bodovi
							30	450	30

Programi nastavnih predmeta zastupljenih u prvom semestru

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 101
Naziv predmeta:	FILOZOFIJA ODGOJA
Predavanja:	2
Seminar:	1
Vježbe:	-
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	3
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	Prvi semestar
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	-
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ispit je usmeni. Praćenje rada i provjera znanja vrši se i tokom realizacije nastavnog programa (2 puta u toku semestra).
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Cilj izvođenja nastave iz nastavnog predmeta Filozofija odgoja jeste da studenti dobiju temeljna znanja iz oblasti filozofije, kako bi im se omogućio uvid u polazišta ideje obrazovanja u modernom svijetu. Na taj način bi znanja iz ovog predmeta studentima pomogla u savladavanju gradiva iz stručnih predmeta.
Opis programa:	- Određenje filozofije - Temeljni pedagoški nauk u filozofijskom mišljenju - Odgojni problemi kao temeljni problemi razumijevanja čovjeka - Aspekti moralnog odgoja - Estetsko obrazovanje i njegova referentnost za odgoj - Suvremena filozofija i filozofija odgoja - Ishodišna pitanja suvremene filozofije odgoja
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja, rasprave o problemima, rad u malim grupama, konsultacije, diskusije u seminarima i sl.
Udžbenici:	- Samir Arnautović: <i>Suvremena filozofija i filozofijsko naslijeđe</i>, Dom štampe, Zenica, 2001. - Erwin Hufnagel: <i>Filozofija pedagogike</i>, Demetra, Zagreb, 2003.
Širi izbor literature:	- Aristotel, <i>Nagovor na filozofiju</i>, Naprijed, Zagreb 1988. - Immanuel Kant, <i>Antropologija u pragmatičnom pogledu</i>, Breza, Zagreb, 2003. - Immanuel Kant, <i>Kritika praktičnog uma</i>, Bigz, Beograd, 1988. - F. W. J. Schelling, <i>Filozofija umjetnosti</i>, Bigz, Beograd, 1986
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	U toku svakog seminara, postavljajući konkretne probleme za rješavanje pred studente, davanjem zadataka za obradu teme i problema koji se elaboriraju i pismenoj formi izlažući glavne ideje i raspravljajući o njima, postavljenjem pitanja u toku predavanja kako bi se stekao bolji uvid u permanentan rad studenata.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 102
Naziv predmeta:	STRANI JEZIK I (ENGLESKI JEZIK I)
Predavanja:	1
Seminar:	1
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	3
Jezik nastave:	Engleski jezik
Trajanje/semestri:	I semestar
Status/obavezni, izborni:	Obavezni predmet
Preduvjeti za upis predmeta:	Završena srednja škola; učenje stranog jezika 1 – 8 / 1 – 4 godine; obavezno prisustvovanje predavanjima, vježbama i seminaru; izrada vježbi, sažetaka i zadovoljavanje na jezičkim testovima
Provjera znanja i polaganje ispita:	- kontinuirano praćenje kroz nastavne oblasti govora, razumijevanja, komuniciranja; - testiranje jezičkog gradiva (3 – 4 testa po semestru); - pisanje sažetaka na određene teme.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	- izjednačavanje nivoa znanja grupe; - sistematiziranje jezičkog gradiva; - osposobljavanje studenata za samostalan rad; - unaprijeđivanje nivoa znanja i sposobnosti u jeziku.
Opis programa:	- Language: Verbs, Nouns, Articles, Adjectives, Adverbs - Topics: The Desire to Learn, Fear in the Classroom, Play, Three Days to See
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja: prezentacija tekstova kroz uvod u temu, uvođenje novog vokabulara, razumijevanje teksta uz provjeru kroz razgovor. Vježbe: usvajanje teksta uz pravilan izgovor, detaljno razumijevanje i osposobljavanje za razgovor na date teme kroz pitanja i odgovore. Seminar: plenarni rad u grupama. Pristup po potrebi individualni i rad u grupama; stalne konsultacije sa predavačem i asistentom.
Udžbenici:	- <i>English I – namjenski pripremljen udžbenik za studente Pedagoške akademije, Pedagoška akademija, Sarajevo, 2004.</i>
Širi izbor literature:	- <i>Rječnici i gramatike po izboru</i> - <i>B.D. Graver : Advanced English Practice</i> - <i>David Crystal: The Cambridge Encyclopedia of the English Language</i> - <i>Barbara Bradford: Intonation in Context</i> - <i>David Brazil: Pronunciation for Advanced Learners of English</i> - <i>Songs Alive : English Through Traditional Songs</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Stalno praćenje razvoja jezičkih sposobnosti i vještina kroz govornu komunikaciju i kontinuirano evidentiranje rezultata; 3-4 testa po semestru.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 103
Naziv predmeta:	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK I
Predavanja:	1

Seminar:	-
Vježbe:	3 (1 sat vj. iz fonetike + 2 sata pravopisnih vježbi)
ECTS:	6
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	I semestar
Status/obavezni, izborni:	Obavezni, stručni
Preuvjeti za upis predmeta:	Za I semestar nema uvjeta.
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ispit je pismeni i usmeni. Pravopisni test i pismeni dio ispita su eliminatorni.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Usvajanje znanja vezanih za gramatičku strukturu i pravopis našeg jezika vodi ka njegovanju vlastitog jezičkog izraza, što je jedan od bitnih uvjeta za profesiju kojoj će kandidat pripadati poslije svršenog fakulteta.
Opis programa:	U okviru predmeta izučava se <i>fonetika</i> i <i>fonologija</i> (glasovni sistem, fonema, glasovne promjene, akcenatski sistem) i pravopisna pravila (realiziraju se u okviru vježbi).
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Usmena obrada teorijskih sadržaja, govorne i pismene vježbe, razgovori o jezičkim pitanjima, analiza literature, analiza njihovih samostalnih radova, konsultacije, savlađivanje znanja iz gramatičke strukture na vježbama (fonološki nivo), pravopisne vježbe.
Udžbenici:	Kao osnovna literatura preporučuju se sve gramatike i pravopisi bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika. Sa nastavnim programom BHS jezika I – fonetika i fonologija – najviše su usklađeni priručnici: <i>Osnovi gramatike bosanskog jezika</i> dr. Ibrahima Čedića i <i>Pravopis bosanskoga jezika</i> Senahida Halilovića, pa se studentima najprije preporučuju te dvije knjige. Na predavanjima, seminarima i vježbama studentima će posebno biti preporučena i druga lingvistička literatura.
Širi izbor literature:	Ibrahim Čedić, <i>Bosanskohercegovački standardnojezički izraz – bosanski jezik</i> , Zbornik <i>Jezik i demokratizacija</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 2001, 69-79. Ibrahim Čedić, <i>Pisana riječ i jezičke norme u Bosni i Hercegovini</i> , Radovi XVII Instituta za jezik, Sarajevo, 2005, 112-174. Ibrahim Čedić, <i>Školski rječnik lingvističkih termina u bosanskom jeziku</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 1999. Jahić – Halilović – Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> , Dom štampe, Zenica, 2000. Hanka Vajzović, <i>Savremena jezička situacija u Bosni i Hercegovini</i> , Zbornik <i>Jezik i demokratizacija</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 2001, 79-95. Naila Valjevac, <i>Uloga psihičkih činilaca u (pre)oblikovanju standardnojezičke norme</i> , Zbornik <i>Jezik i demokratizacija</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 2001, 225-249. XXX, <i>Jezik u Bosni i Hercegovini</i> , knjiga, Institut za jezik, Sarajevo, 2005, 1-650
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa vršit će se dva puta u toku semestra, uz pravopisne testove.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 104
Naziv predmeta:	MATEMATIKA I
Predavanja:	2

Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	Nema
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	I semestar
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Nema
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatorni.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Cilj izučavanja nastavnog predmeta (programa) je da studenti obnove, prodube, dopune i sistematiziraju svoja matematička znanja i da se tako što bolje pripreme za praćenje nastave iz predmeta Matematika II i Metodike razvijanja matematskih pojmova, odnosno da se osposobe za samostalan rad s djecom predškolskog uzrasta u pogledu razvijanja prvih pojmova iz područja skupova općenito i posebice skupa prirodnih brojeva, te operacija i relacija s prirodnim brojevima.
Opis programa:	1. Skup. Relacije. Preslikavanje (funkcija). Pojam skup. Pripadnost skupu. Prazan skup. Određenost skupova i njihovo zadavanje. Brojnost (potencija) skupa. Podskup. Komplement skupa. Unija. Presjek. Diferencija i produkt skupova. Pojam relacije. Binarna relacija. Relacija ekvivalencije. Pojam funkcije (preslikavanja). Domena i kodomena. Način zadavanja funkcije. 2. Brojevi skupovi. Sistemi brojeva. Skup prirodnih brojeva N. Operacije u skupu N. Skup cijelih brojeva Z. Operacije u skupu Z. Skup racionalnih brojeva Q. Operacije u skupu Q. Skup realnih brojeva R. Operacije u skupu R. Pozicijski sistemi brojeva (decimalni, binarni, oktalni, heksadecimalni). 3. Algebarski izrazi. Polinomi. Pojam algebarskog izraza. Binomi. Trinomi. Polinomi. Operacije s polinomima (+, -, ·, :). Rastavljanje polinoma na faktore. Algebarski razlomci i operacije razlomcima. Omjeri. Razmjeri. Postoci. Prosti kamatni račun. 4. Koordinacijski sustav (sistem) u ravnini. Pravokutni (Dekartov) koordinatni sustav u ravnini. Udaljenost točaka u koordinatnom sistemu. Polovište dužine (duži) u koordinatnom sistemu. Linearna funkcija i njeno predstavljanje u koordinatnom sistemu. 5. Linearne jednadžbe i nejednadžbe. Linearne jednadžbe sa jednom nepoznanicom. Sistemi dviju linearnih jednadžbi sa dvije nepoznanice i metodi njihovih rješavanja. Linearne nejednadžbe i sistemi linearnih nejednadžbi sa jednadžbi sa jednom nepoznanicom.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih algebarskih sadržaja, rasprave o problemima iz tog područja, rad u malim grupama, individualni rad, internet, konzultacije, referati i sl.
Udžbenici:	- Huskić, A. (1998). <i>Matematika sa zbirkom zadataka za I razred srednje škole</i>. Sarajevo: Svjetlost. - Prgo, Š. (2000). <i>Matematika sa zbirkom</i>

	<i>zadataka za II razred srednje škole. Sarajevo: Svjetlost.</i> – Softić, S. (1996). <i>Matematika sa zbirkom zadataka za III razred gimnazije. Sarajevo: Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta.</i>
Širi izbor literature:	– Pauše, Ž. (2003). <i>Matematički priručnik. Zagreb: Školska knjiga.</i> – Pavković, B. (1997). <i>Elementarna teorija brojeva. Zagreb.</i> – Serdarešić, V. (1991). <i>Repetorij srednjoškolske matematike. Zagreb.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Putem dva kolokvija izvršit (obavit) će se procjena kvalitete rada.

Šifra-kod predmeta:	PEF PRO 105
Naziv predmeta:	OPĆA PEDAGOGIJA I
Predavanja:	2
Seminar:	0

Vježbe:	1
ECTS	4
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa	//
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje /semestri/:	I semestar
Status /obavezni, izborni/:	Obavezni (stručni) predmet
Preduvjeti:	Da bi student mogao polagati predmet Uvod u pedagogiju II, iz II. semestra treba položiti Uvod u pedagogiju I iz I semestra
Provjera znanja:	Ispit se polaže samo pismeno.
Cilj studijskog programa:	Sticanje općih znanja o odgoju i obrazovanju, ostvarivanje određenog nivoa pedagoške kulture i razvoj sposobnosti neophodnih za sticanje stručnog naziva profesor predškolskog odgoja.
Opis programa:	Uvod u nastavni predmet <i>Uvod u pedagogiju I</i> ; Pedagogija – znanost o odgoju; Sustav pedagoških disciplina; Povezanost pedagogije sa drugim znanostima; Osnovni pedagoški pojmovi: odgoj, obrazovanje i nastava; Cilj i zadaci odgoja; Temeljna odgojna područja.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrađivanje teorijskih sadržaja, rad u parovima, kooperativno učenje i konsultativni rad; mini prezentacije, diskusije u seminaru, ...
Udžbenik:	Osnovni udžbenici: 1. Vukasović, A. (1998), Pedagogija , Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb Zaninović, M. (1988), Opća povijest pedagogije , Školska knjiga, Zagreb
Širi izbor literature:	1. " Djeca prije svega " – Svjetska deklaracija o preživljavanju, zaštiti i razvoju djece, Plan akcije za promjenu Svjetske deklaracije i Konvencija o pravima djeteta, UNICEF, New York, 1990.god. (35 str); • Svjetska deklaracija o preživljavanju i razvoju djece • Konvencija o pravima djeteta 2. Prekop, J. (1997), Mali tiranin , Educa, Zagreb (211 str.)
Način praćenja kvalitete rada i uspješnosti izvedbe programa:	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa obavljat će se dva puta u I semestru. Evaluacija će se realizirati primjenom esej-testa i testa znanja. U toku realizacije nastave kontinuirano će se pratiti i vrednovati aktivnost studenata u okviru svih vidova realizacije programa.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 106
Naziv predmeta:	OPĆA PSIHOLOGIJA I
Predavanja:	2
Seminar:	0

Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa:	0
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	I (prvi)
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	/
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatorni.
Cilj studijskog programa(kompetencije koje stiče student).	Cilj nastavnog predmeta je da studenti shvate položaj, povezanost i međusobno uvjetovanje psiholoških sadržaja sa drugim naukama. Usvojene kompetencije će poslužiti kao osnova za nadogradnju nastavnim sadržajima drugih naučnih disciplina.
Opis programa:	Predavanja: ○ Psihologija kao nauka ○ Osnovne metode ispitivanja u psihologiji ○ Fiziološki osnovi psihičkog života ○ Osjeti i percepcija ○ Osnovi učenja i pamćenja Vježbe: ○ Realnost psiholoških fenomena ○ Obrada i interpretacija rezultata mjerenja ○ Perceptivne varke ○ Faktori koji utiču na učenje ○ Ispitivanje pamćenja
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja, rad u malim grupama, samostalni rad i pisanje izvještaja
Udžbenici:	– Rot, N.: <i>Opšta psihologija</i>, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd – Petz, B.: <i>Uvod u psihologiju</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2002.
Širi izbor literature:	– Andrilović, V., Čudina, M.: <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i> – Furlan, I.: <i>Čovjekov psihički razvoj</i>, Školska knjiga, Zagreb – Krech, D., Crutchfield, R.S.: <i>Elementi psihologije</i>, Naučna knjiga, Beograd
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Ocjene iz vježbi, praćenje aktivnog učešća u nastavi, završni pismeni i usmeni ispit

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 107
Naziv predmeta:	ZDRAVSTVENI ODGOJ
Predavanja:	2

Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa:	/
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	I semestar
Status/obavezni, izborni:	obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Upis u I godinu studija
Provjera znanja i polaganje ispita:	Usmeni ispit na kraju semestra i kontinuirana provjera znanja tokom semestra, te vrednovanje aktivnosti na vježbama.
Cilj studijskog programa (kompetencije koje stiče student):	Osposobiti buduće odgajatelje male i predškolske djece da ovladaju metodologijom rješavanja svih vodećih zdravstvenih problema kod svojih vaspitanika pružajući djeci pravilne informacije-znanja; pomažući im da izgrade pravilan vlastiti stav, te da usvojena znanja i stavovi postanu sadržaji njihovog svakodnevnog ponašanja-prakse.
Opis programa:	Organizacija zdravstvene zaštite dojenčadi, male djece i predškolske djece prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti; Značaj zdravstvenog odgoja u provođenju aktivne zdravstvene zaštite; Definicija zdravlja prema SZO (WHO; OMS) Higijensko-sanitarni normativi za izgradnju i održavanje predškolskih ustanova; Preventivni pregledi djece i osoblja za boravak i rad u predškolskim ustanovama; Higijenska ispravnost predmeta opšte upotrebe (igračke) Osnovni pojmovi o zaraznim bolestima Obavezne imunizacije djece – kalendar – uz opis bolesti protiv kojih se daje vakcina Najučestalije zarazne bolesti dječijeg uzrasta za koje ne postoji vakcina Lična higijena, deformacija skeleta, duševa zaostalost, kategorizacija djece; Alergijske bolesti djece; Ishrana dojenčadi, male djece, predškolske djece; Klasifikacija vitamina, hipovitaminoze, avitaminoze, hipervitaminoze; Bolesti ovisnosti (pušenje, alkoholizam, droga); Seksualno prenosive bolesti; Vježbe: Rast, razvoj i sazrijevanje čovjeka: teoretske osnove, ciljevi, rad sa djecom po principu detalj-aktivnosti; Zdravstveno odgojni pristup/ problemu ishrane djece; Zdravstveno odgojni pristup i obrada problema pušenja; Zdravstveno odgojni pristup na temu fizičke kulture Zdravstveno odgojni pristup i obrada problema oboljenja srca i krvnih žila; Rast i razvoj zuba – zubno zdravlje
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teoretskih osnova uz svaki navedeni problem; postavljanje ciljeva, te rad u malim grupama po principu detalj-aktivnosti, pri tome koristiti adekvatna audio-vizuelna sredstva, plakate, brošure, flanelograme, kolaže i ostalo.
Udžbenici:	Navedeni u širem izboru literature.
Širi izbor literature:	– – Cucić V., Janjić M.: Nastavnik kao zdravstveni vaspitač, Novi Sad, 1977. – Graut R.E.: Nastava zdravstvenog obrazovanja u školama, Izdavačko grafički zavod, Beograd, 1972. – Mićović P., Cucić V., Janjić M.: Socijalna medicina,

	<i>Medicinska knjiga, Beograd-Zagreb, 1981.</i> - <i>Omanić A.: Zdravstveni odgoj i promocija zdravlja, Sarajevo, 2002.</i> - <i>Savičević M. I saradnici: Higijena, medicinska knjiga, Beograd – Zagreb, 1983.</i> - <i>Silver H., Kempe H., Bruljn H.: Priručnik iz pedijatrije, Medicinska knjiga Beograd-Zagreb, 1967.</i> - <i>Tomić B.: Zdravstveno vaspitanje, Institut za zdravstveno vaspitanje SR Srbije, Beograd 1978.</i> - <i>Žarković G. i saradnici: Udžbenik higijene, Sarajevo, 1970.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	U toku svake vježbe(15 časova u semestru) nastavnik može steći uvid u zainteresiranost, način pripremanja za vježbu kroz pohađanje teoretskog dijela nastave i korištenjem preporučene literature.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 108
Naziv predmeta:	MEDIJSKA KULTURA
Predavanja:	1
Seminar:	1
Vježbe:	0
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-

ECTS:	2
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	1 semestar
Status/obavezni, izborni:	izborni
Preduvjeti za upis predmeta:	-
Provjera znanja i polaganje ispita:	Vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatorni.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Upoznati studente sa osnovama medija; posebno karakteristikama filmskog, televizijskog i radiofonskog izražavanja. Značenje nužnih i adekvatnih pojmova za izražavanje i praćenje nastavnog procesa, zatim prenošenje znanja na osnovu školskog i predškolskog programa.
Opis programa:	Značaj otkrića filma kao umjetnosti koja je obilježila dvadeseto stoljeće. Znati koliki je uticaj televizije, filma i radija na razvoj djeteta. Kako usmjeriti dječije znatiželje (ne samo zadovoljavanje gledanjem i cijenjenjem, nego i kreiranjem). Kod studenata razviti stvaralački i praktični pristup za primjenu sadržaja medija u aktivnostima sa djecom. Osposobiti studente za selektivni pristup sadržajima medija. Razviti interes do znanja kako meritorno odabrati, ocjenjivati, ali i kreirati film.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Upoznavanje sa programskim sadržajima i profesorom. Filmsko stvaralaštvo i ljudska radoznalost. Filmska umjetnost kao objedinjavajuća umjetnost narativne, vizualne, glazbene i dramske umjetnosti. Razlozi izučavanja pojmova osnovnih određenja: što je film, što radio i što televizija. Vizualna komunikacija do filma i kratka povijest svjetske kinematografije. Kratka povijest bosanskohercegovačke kinematografije. Ideja, sinopsis, scenarij, knjiga snimanja, dijalog, monolog, kritika, osvrti itd. Kadar, osnova, vizualizacija: snimanje slike i tona. Filmski jezik: planovi, rakursi, svjetlo, zvuk, montaža – vizualni jezik komuniciranja. Dijalozi, monolozi, rekonstrukcija ... scenografija, kostimografija ... Zvuk, obrada zvuka, šumovi, glazba, dramska tišina (npr. šta bi film bez glazbe?!). Šta je film preuzeo od pripovijetke, romana, drame, glazbe, slikarstva, itd. (primjeri: "Zaljubljeni Šekspir", "Breza"). Osobnosti TV drame ("Ovo malo duše"). Direktni prijenos, kontakt emisija i na radiju i na televiziji. Animirani film: kakvih sve ima, šta su sadržaji, kako nastaju ... Film o djeci, film za djecu, dječiji film (aktualni primjeri). Autori svjetske kinematografije: Limijer, Grifit, Ajzenštajn, Čaplin, Dovženko, Renoar, Flaerti, Kurosava, Felini, Bergman, Spielberg, Forman, Mencl, Aldomovar ... Rodovi i vrste: drama, komedija, muzički film, kriminalistički film, vestern, dokumentarni film, obrazovni film, melodrama, novi val, do novog suvremenog filma. Tehnika za snimanje i reprodukciju: film, TV, video, DVD. Osobnosti sarajevske škole dokumentarnog filma i zagrebačke škole animiranog filma, uspjesi, nastavak Iz BiH kinematografije autori: Krvavac, Matić, Kusturica, Kenović, Tanović, Žalica ... u domeni igranog filma. Hadžismajlović, Lavanić, Idrizović, Filipović, Orozović, Čengiđ, u domeni dokumentarnog filma. Animirani film od Diznija i Trnke preko Vukotića, do autora kompjuterske animacije. Specifičnosti informativnih radio i TV emisija: vijesti, posebne emisije, itd. Dječije doživljavanje umjetničkih djela ekrana. Različitosti europskog filma, američkog, japanskog ... filmovi tzv. "malih kinematografija" ... Kako analizirati film i kako činiti odabir filmova za gledanje. Objasniti djeci šta tko radi na filmu (od ideje do režije), kako se snima film?

	Film u razredu, izvannastavne aktivnosti. Kontrola proširivanja fundusa riječi (u upotrebi treba biti 50 do 100 novih riječi)
<i>Udžbenici:</i>	– Krešimir Mikić: "Film u nastavi medijske kulture", Vrabec: "Filmska i RTV kultura", – Vrabec – Težak: "Uvođenje u umjetnost filma i televizije"
<i>Širi izbor literature:</i>	– Filmska enciklopedija, posebno članci: Animacija, komedija, autorska kinematografija, nijemi film, zvučni film, novi Holivud ... – Knjige Dovnikovića, Turkovića, Peterlića, . Muhamed Nuhić: "Komuniciranje od pećinskog crteža do žive slike", Muhamed Nuhić: "Javna riječ i odgovornost". Serija "Šta je film" autora Peterlića u proizvodnji "Zagreb filma" – 16 kaseta. Časopisi sa temom filma, posebno "Sineast".
<i>Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:</i>	<i>Praćenje kvaliteta rada i procjena uspješnosti programa analizirat će se kroz primjere:</i> <i>Po originalnom scenariju – "Apokalipsa sada"; "Žena s krajolikom" – Ivica Matić; "Sjećaš li se Doli Bel" – Abdulah Sidran i Emir Kusturica; "Ničija zemlja" – Danis Tanović; "Ovo malo duše" – Ademir Kenović;</i> <i>Po romanu - film "Kum";</i> <i>Po pripovijetci - "Breza", "Rašomon";</i> <i>Po drami film - "Gospoda Glembajevi";</i> <i>Film po dogradnji drame - "Zaljubljeni Šekspir";</i> <i>Originalna komedija - "Neki to vole vruće";</i> <i>Originalni muzički film - "Ples na kiši"</i>

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 109
Naziv predmeta:	RITMIKA I PLES
Predavanja:	0
Seminar:	0
Vježbe:	2
Profesionalna praksa:	0
ECTS:	2

Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	I
Status/obavezni, izborni:	izborni
Preduvjeti za upis predmeta:	Nema ih
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ocjena kolegija bit će formirana iz ocjena seminara i realiziranja sadržaja vježbi iz ritmike i plesa.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Optimumizirati informacije, znanja, sposobnosti, osobine i ponašanja s kojima je uvjetovana realizacija kinezioloških sadržaja u području ritmike i plesa.
Opis programa:	Seminar: Teme seminara odredit će se prema afinitetu studenata. Vježbe: Ritmičko-sportska gimnastika. Aerobik. Društveni ples i folklor. Dječiji ples i brojalice.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Program kolegija realizira se u I semestru, s fondom od 30 sati (0+1+1). Nastava se realizira kroz seminare i vježbe.
Udžbenici:	- Dopuđa, J. (1977). <i>Narodne igre i plesovi Bosne i Hercegovine</i> . IGRKO „Svjetlost“ OOUR Zavod za udžbenike, Sarajevo. - Ivanišević, V. (1996). <i>Ritmičko sportska gimnastika</i> . Beograd. - Wolf-Cvitak, J. (2004). <i>Ritmička gimnastika</i> . Kugler, Zagreb.
Širi izbor literature:	- Dopuđa, J. (1986). <i>Narodni plesovi i igre u Bosni i Hercegovini</i> . Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske, Zagreb. - Furjan-Mandić, G. (2000). <i>Klasifikacija elemenata tehnike u ritmičkoj gimnastici</i> (Doktorska disertacija). Kineziološki fakultet, Zagreb. - Oreb, G. (1992). <i>Relativna efikasnost utjecaja plesa na motoričke sposobnosti studentica</i> . Doktorska disertacija. Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb. - Tićak, K. (1997). <i>Oblikovanje tijela - za žene</i> . Astroida, Zagreb.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti realizacije programa:	Praćenje aktivnosti studenata tokom seminara i vježbi, ocjena seminara i završne vježbe. Studentska evaluacija primjenom anonimne ankete, kolegijalna evaluacija i refleksija, longitudinalna analiza uspješnosti studenata na ispitima, komparativna analiza nivoa teorijskih i praktičnih znanja u odnosu na studente na drugim fakultetima u BiH i inostranstvu.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 110
Naziv predmeta	HOR/ZBOR
Predavanja	1
Seminar	0
Vježbe	1
Profesionalna (pedagoška / metodička) praksa	-----

ECTS	2
Jezik nastave	Bosanski / Hrvatski / Srpski jezik
Trajanje / semestri	I (prvi) – VIII (osmi) semestar
Status / obavezni, izborni	Izborni
Preduvjeti za upis predmeta	Obavezna provjera vokalnih sposobnosti
Provjera znanja i polaganje ispita	Pjevanje dionica iz partitura prema podjeli glasova, znači ispit može biti u praktičnoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Upoznavanje studenata sa domaćom i svjetskom horskom muzičkom baštinom, osposobljavanje studenata za rad sa djecom u adekvatnim horskim sastavima u predškolskim ustanovama i nižim razredima osnovne škole.
Opis nastavnog programa	Upoznavanje sa vokalnom tehnikom kroz razne vježbe (držanje tijela, načini disanja, izgovor konsonanata i oblikovanje vokala, davanje intonacije, impostacija tona, vokalizacije). Odabir kompozicija vrši se na osnovu sastava hora, odnosno u skladu sa vokalnim sposobnostima studenata članova hora, tj. od pomenutog će ovisiti broj izvođačkih dionica (višeglasno pjevanje – dva, tri ili četiri glasa). Sukladno iznesenom, repertoar se uređuje prema izvođačkim mogućnostima, kao i potrebama internih i javnih nastupa članova hora, a obuhvata: univerzitetsku himnu Gaudeamus, stilizirane bosanskohercegovačke tradicionalne pjesme, prikladne kompozicije iz literature tzv. «starih majstora», klasične horske kompozicije, kompozicije popularne muzike umjetnički obrađene (na nekom od stranih jezika-uglavnom engleski jezik što je u skladu sa Planom i programom PA) i td. U odabiru repertoara pored voditelja hora učestvuju i studenti – članovi hora.
Vidovi ili način realizacije nastave	Rad u grupi-frontalni oblik, rad u malim grupama-pojedinačno po glasovima.
<i>Udžbenici</i>	Arnautović, Rešad: <i>Stilizirane sevdalinke</i>
<i>Širi izbor literature</i>	Dostupna horska literatura
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja na nastavi i završni ispit.

Programi nastavnih predmeta zastupljenih u drugom semestru

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 111
Naziv predmeta:	STRANI JEZIK II (ENGLESKI JEZIK II)
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1

Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	3
Jezik nastave:	Engleski jezik
Trajanje/semestri:	II semestar
Status/obavezni, izborni:	Obavezni predmet
Preduvjeti za upis predmeta:	Obavezno prisustvovanje predavanjima, vježbama i seminaru; izrada vježbi, sažetaka i zadovoljavanje na jezičkim testovima.
Provjera znanja i polaganje ispita:	- kontinuirano praćenje kroz nastavne oblasti govora, razumijevanja, komuniciranja; - testiranje jezičkog gradiva (3 – 4 testa po semestru); - pisanje sažetaka na određene teme; - integralni ispit E I (Engleski jezik I) nakon završenog drugog semestra (pismeni + usmeni); - uspješno savladavanje materije i rezultati na testovima omogućavaju zadovoljavanje zahtjeva bez integralnog ispita.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	- izjednačavanje nivoa znanja grupe; - sistematiziranje jezičkog gradiva; - osposobljavanje studenata za samostalan rad; - unaprijeđivanje nivoa znanja i sposobnosti u jeziku.
Opis programa:	- Language: Verbs, Modals, Quantifiers, Word Order - Topics: The Ability to Decentre, Learning Is an Individual Activity, Story Books, British Way of Life
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja: prezentacija tekstova kroz uvod u temu, uvođenje novog vokabulara, razumijevanje teksta uz provjeru kroz razgovor. Vježbe: usvajanje teksta uz pravilan izgovor, detaljno razumijevanje i osposobljavanje za razgovor na date teme kroz pitanja i odgovore. Seminar: plenarni rad u grupama. Pristup po potrebi individualni i rad u grupama; stalne konsultacije sa predavačem i asistentom.
Udžbenici:	- <i>English I – namjenski pripremljen udžbenik za studente Pedagoške akademije, Pedagoška akademija, Sarajevo, 2004.</i>
Širi izbor literature:	- <i>Rječnici i gramatike po izboru</i> - <i>B.D. Graver : Advanced English Practice</i> - <i>David Crystal: The Cambridge Encyclopedia of the English Language</i> - <i>Barbara Bradford: Intonation in Context</i> - <i>David Brazil: Pronunciation for Advanced Learners of English</i> - <i>Songs Alive : English Through Traditional Songs</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Stalno praćenje razvoja jezičkih sposobnosti i vještina kroz govornu komunikaciju i kontinuirano evidentiranje rezultata; 3-4 testa po semestru.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 112
Naziv predmeta:	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK II
Predavanja:	2
Seminar:	/
Vježbe:	2
ECTS:	6
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	II semestar

Status/obavezni, izborni:	Obavezni, stručni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen BHS jezik I – fonetika i fonologija
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatoran.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Usvajanje znanja vezanih za morfologiju i tvorbu riječi našeg jezika vodi ka njegovanju vlastitog jezičkog izraza, što je jedan od bitnih uvjeta za profesiju kojoj će kandidat pripadati poslije svršenog fakulteta.
Opis programa:	U okviru predmeta izučava se morfološka struktura našega jezika – morfema, riječ, vrste riječi, oblici; tvorba riječi.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Usmena obrada teorijskih sadržaja, govorne i pismene vježbe, razgovori o jezičkim pitanjima, analiza literature, analiza njihovih samostalnih radova, konsultacije, savlađivanje znanja iz gramatičke strukture (morfološki nivo) i pravopisa na časovima vježbi.
Udžbenici:	Kao osnovna literatura preporučuju se sve gramatike i pravopisi bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika u kojima je obrađena morfologija i tvorba riječi. Sa nastavnim programom BHS jezik II – morfologija i tvorba riječi - najviše je usklađen priručnik <i>Osnovi gramatike bosanskog jezika</i> dr. Ibrahima Čedića, pa se studentima najprije preporučuje ova knjiga. Na predavanjima i vježbama studentima će posebno biti preporučena i druga lingvistička literatura.
Širi izbor literature:	Ibrahim Čedić, <i>Bosanskohercegovački standardnojezički izraz – bosanski jezik</i> , Zbornik <i>Jezik i demokratizacija</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 2001, 69-79. Ibrahim Čedić, <i>Pisana riječ i jezičke norme u Bosni i Hercegovini</i> , Radovi XVII Instituta za jezik, Sarajevo, 2005, 112-174. Ibrahim Čedić, <i>Školski rječnik lingvističkih termina u bosanskom jeziku</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 1999. Jahić – Halilović – Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> , Dom štampe, Zenica, 2000. Hanka Vajzović, <i>Savremena jezička situacija u Bosni i Hercegovini</i> , Zbornik <i>Jezik i demokratizacija</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 2001, 79-95. XXX, <i>Jezik u Bosni i Hercegovini</i> , knjiga, Institut za jezik, Sarajevo, 2005, 1-650 Barić E. i dr. – <i>Hrvatska gramatika</i> , Školska knjiga, Zagreb, 1995. Silić – Pranjković, <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i> , Školska knjiga, Zagreb, 2007.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa vršit će se dva puta u toku semestra.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 113
Naziv predmeta:	MATEMATIKA II
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	2
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	Nema
ECTS:	4

Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	II. semestar
Status/obavezni, izborni:	Obvezatni
Preduvjeti za upis predmeta:	Nema
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatoran.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Cilj izučavanja nastavnog predmeta (programa) je da se studenti osposobe za samostalan rad s djecom predškolskog uzrasta u pogledu razvijanja prvih pojmova iz područja Euklidske geometrije u ravnini i prostoru i da stečeno znanje znaju pripremiti u drugim predmetima i općenito u radu s djecom.
Opis programa:	1. Planimetrija (Euklidska geometrija u ravnini). Trokut. Podjela trokuta. Opseg i površina trokuta. Sukladnost trokuta. Sličnost trokuta. Pitagorin poučak. Četverokut. Podjela četverokuta. Opseg i površina četverokuta (kvadrat, pravokutnik, romb, romboid, trapez, trapezoid i deltoid). Kružnica i krug i njihovi glavni dijelovi. Međusobni položaj pravca i kružnice. Međusobni položaj dviju kružnica u ravnini. 2. Stereometrija. Geometrijska tijela (prizma, piramida, valjak, stožac, kugla). Površina i volumen geometrijskih tijela (prizma, piramida, valjak, stožac, kugla).
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih geometrijskih sadržaja, rasprave o problemima iz tog područja, rad u malim grupama, individualni rad, internet, konzultacije, referati i sl.
Udžbenici:	– Huskić, A. (1998). <i>Matematika sa zbirkom zadataka za I razred srednje škole</i>. Sarajevo: Svjetlost. – Prgo, Š. (2000). <i>Matematika sa zbirkom zadataka za II razred srednje škole</i>. Sarajevo: Svjetlost.
Širi izbor literature:	– Benčić, V. (1969). <i>Elementarna geometrija I i II</i>. Zagreb: Školska knjiga. – Pauše, Ž. (2003). <i>Matematički priručnik</i>. Zagreb: Školska knjiga. – Serdarešić, V. (1991). <i>Repetorij srednjoškolske matematike</i>. Zagreb.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Putem dva kolokvija izvršit (obavit) će se procjena kvalitete rada. Ispit je pismeni i usmeni.

Šifra-kod predmeta:	PEF PRO 114
Naziv predmeta:	OPĆA PEDAGOGIJA II
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
ECTS	4
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa	(1 sat) Pedagoška praksa u II semestru podrazumjeva boravak studenata u predškolskoj ustanovi 40 sati s ciljem

	upoznavanja odgojno-obrazovne prakse u predškolskoj ustanovi i primjene saznanja u konkretnim situacijama odgojno-obrazovnog rada sa djecom predškolskog uzrasta.
ECTS pedagoške prakse:	1
Jezik nastave:	bosanski , hrvatski , srpski
Trajanje /semestri/:	<i>II semestar</i>
Status /obavezni, izborni/:	<i>Obavezni (stručni) predmet</i>
Preduvjeti:	Da bi student mogao polagati predmet Uvod u pedagogiju II, treba položiti Uvod u pedagogiju I iz prvog semestra, te imati obavljenju i ovjerenu pedagošku praksu. <i>Da bi student mogao polagati Didaktika, iz III. semestra treba položiti Uvod u pedagogiju II iz II semestra</i>
Provjera znanja:	Ispit se polaže samo pismeno.
Cilj studijskog programa:	Osposobljavanje za samostalno studiozno razmatranje pojedinih pitanja iz odgojno-obrazovne prakse i za samostalno čitanje i konceptiranje literature s ciljem permanentnog usavršavanja u profesionalnoj djelatnosti profesora predškolskog odgoja.
Opis programa:	O biteljski odgoj; P redškolski odgoj; Š kolski odgoj; O dgoj i obrazovanje odraslih; O dgoj u domovima; O dgoj u slobodnom vremenu; S pecijalni odgoj.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	O brada teorijskih sadržaja, kooperativno učenje, partnerski rad, rasprave, pisanje eseja, konsultativni rad, mini prezentacije.
Udžbenik:	Osnovni udžbenici: 2. Vukasović, A. (1998) Pedagogija , Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 1998.god. 3. Zaninović, M. (1988), Opća povijest pedagogije , Školska knjiga, Zagreb
Širi izbor literature:	1. Bredekamp, S. (1996) Kako djecu odgajati , Educa, Zagreb, (107 str)
Način praćenja kvalitete rada i uspješnosti izvedbe programa:	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa obavljat će se dva puta u II semestru. Evaluacija će se realizirati primjenom esej-testa i testa znanja. U toku realizacije nastave kontinuirano će se pratiti i vrednovati aktivnost studenata u okviru svih vidova realizacije programa.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 115
Naziv predmeta:	OPĆA PSIHOLOGIJA II
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa:	0
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski

Trajanje/semestri:	II(drugi)
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Da bi student mogao polagati Uvod u psihologiju II u drugom semestru, treba položiti Uvod u psihologiju I u prvom semestru
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatorni.
Cilj studijskog programa(kompetencije koje stiče student).	Cilj nastavnog predmeta je da se studenti upoznaju sa psihološkim osnovama na kojima se temelji ponašanje pojedinca. Putem predavanja, seminara i vježbi studenti će se osposobiti da mogu izvoditi zaključke vezane za bolje razumijevanje i objašnjavanje psiholoških fenomene koji diktiraju ljudsko ponašanje.
Opis programa:	Predavanja: ○ Emocije ○ Mišljenje ○ Sposobnosti ○ Motivacija ○ Humana ekologija Seminar: ○ Ličnost ○ Stavovi i interesovanja ○ Patologija u ponašanju Vježbe: ○ Emocionalna zrelost ○ Intelektualne sposobnosti ○ Motivacija-nivo aspiracije ○ Ispitivanje ličnosti
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja, rad u malim grupama, samostalni rad i pisanje izvještaja, diskusije u seminarima
Udžbenici:	- Rot, N.: <i>Opšta psihologija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd</i> - Petz, B.: <i>Uvod u psihologiju, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2002.</i>
Širi izbor literature:	- Andrić, V., Čudina, M.: <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i> - Furlan, I.: <i>Čovjekov psihički razvoj, Školska knjiga, Zagreb</i> - Krech, D., Crutchfield, R.S.: <i>Elementi psihologije, Naučna knjiga, Beograd</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Ocjene iz vježbi, učešće u seminarima, završni pismeni i usmeni ispit

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 116
Naziv predmeta	SCENSKI IZRAZ I LUTKARSTVO
Predavanja	2
Seminar	0
Vježbe	2
Profesionalna (pedagoška / metodička) praksa	-

ECTS	6
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri	II semestar
Status / obavezni, izborni	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta	Da bi student mogao pohađati predmet Scenski izraz i lutkarstvo u drugom semestru, treba položiti BHS jezik I u prvom semestru studija.
Provjera znanja i polaganje ispita	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Završni ispit je usmeni i praktični. Preduvjet za polaganje ispita je odslušan kurs iz lutkarstva.
Cilj studijskog programa (kompetencije koje student stječe)	Studenti trebaju usvojiti osnovne stilske oblike, usavršiti scenski govor, dikciju, osposobiti se za izražajno i umjetničko čitanje, prepričavanje i recitovanje tekstova, usvojiti osnovne pojmove iz lutkarstva, osposobiti se za scensko izražavanje u nastavi sa djecom predškolskog uzrasta.
Opis programa	1) Scenski izraz - Govor - Stilistika - Pjesnički i scenski izraz - Dikcija - Izražajno i umjetničko čitanje - Prepričavanje umjetničkog teksta - Recitovanje 2) Versifikacija -
Vidovi ili načini realizacije nastave	Obrada teorijskih sadržaja, rasprave o problemima, rad u manjim grupama, izrada seminarskih radova i pismenih zadaća, diskusije u seminarima, izrada priprema za izražajno čitanje, prepričavanje i recitovanje tekstova, usmeno izlaganje.
Udžbenici	- <i>Nikolin – Dražić – Stanković – Barić, Uvod u lutkarstvo, Beograd, 1966.</i>
Širi izbor literature	- <i>Milan Šipka, Kultura govora, Sarajevo, 2005.</i> - <i>Petar Guberina, Zvuk i pokret u jeziku, Zagreb, 1952.</i> - <i>Midhat Riđanović, Jezik i njegova struktura, Sarajevo, 1985.</i> - <i>Branko Tošović, Funkcionalni stilovi, Sarajevo, 1988.</i> - <i>P. Giro, Stilistika, Sarajevo, 1964.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa vršit će se u toku semestra na osnovu pripremljenih tekstova o osnovnim stilskim oblicima, na osnovu izražajnog i umjetničkog čitanja, prepričavanja i recitovanja umjetničkih tekstova, te na osnovu jednog testa (čiji će se termin odrediti na početku semestra), domaćih zadaća i prezentacija seminarskih radova.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 117
Naziv predmeta:	SPORTSKE AKTIVNOSTI
Predavanja:	0
Seminar:	0
Vježbe:	2
Profesionalna praksa:	0
ECTS:	2
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	II
Status/obavezni, izborni:	Izborni

Preduvjeti za upis predmeta:	Nema ih
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ocjena kolegija bit će formirana iz ocjena seminara i realiziranja vježbovnih sadržaja sportskih aktivnosti.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Optimumizirati informacije, znanja, sposobnosti, osobine i ponašanja s kojima je uvjetovana realizacija kinezioloških sadržaja u sportskim aktivnostima.
Opis programa:	Seminar: Program će se napraviti prema afinitetu studenata. Vježbe: Atletika. Igre. Plivanje. Skijanje.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Program kolegija realizira se u II semestru, s fondom od 30 sati (0+1+1). Nastave se realizira kroz seminare i vježbe.
Udžbenici:	- Bešović, M. (1997). <i>Tjelesni i zdravstveni odgoj, od 1. do 4. razreda srednjih škola</i> . Publishing, Sarajevo. - Milanović i suradnici (1993). <i>Priručnik za sportske trenere</i> . Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
Širi izbor literature:	- Friščić, V. (2004). <i>Tenis bez tajni</i> . - Janković, V., Marelić, N. (1995). <i>Odbojka</i> . Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. - Jurković, N., D. Jurković (2004). <i>Skijanje; Tehnika, meodika i osnove treninga</i> . Graphis, Zagreb. - Lee E. Brown, Vance A. Ferrigno, Juan Carlos Santana (2004). <i>Brzina, agilnost, eksplozivnost : 179 vježbi za sportaše</i> . Gopal, Zagreb. - Milanović, D., i suradnici (1996). <i>Fitness</i> . Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. - Pejčić, A. (2001). <i>Zdrav duh u zdravu tijelu</i> . Visoka učiteljska škola Sveučilišta u Rijeci, Rijeka. - Šimenc, Z., K. Pavlin, D. Vuleta (1998). <i>Rukomet taktika igre</i> . Skripta. Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb. - Šnajder, V., Milianović, D. (1991). <i>Atletika, hodanja i trčanja</i> . Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. - Tocigl, I. (1998). <i>Košarkaški udžbenik</i> . Fakultet prirodoslovnomatematičkih znanosti i odgojnih područja Sveučilišta u Splitu, Zavod za fizičku kulturu, Split. - Trninić, S. (1996). <i>Analiza i učenje košarkaške igre</i> . Vikta, Pula. - Tudor O. Bompá (2000). <i>Cjelokupan trening za mlade pobjednike</i> . Hrvatski košarkaški savez, Udruga hrvatskih košarkaških trenera, Zagreb. - Volčanšek, B. (2002). <i>Bit plivanja</i> . Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti realizacije programa:	Praćenje aktivnosti studenata tokom seminara i vježbi, ocjena seminara i završne vježbe. Studentska evaluacija primjenom anonimne ankete, kolegijalna evaluacija i refleksija, longitudinalna analiza uspješnosti studenata na ispitima, komparativna analiza nivoa teorijskih i praktičnih znanja u odnosu na studente na drugim fakultetima u BiH i inostranstvu.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 118
Naziv predmeta:	KULTURNO NASLIJEĐE BIH
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška	obilazak objekata kulturno-historijskog naslijeđa

/metodička praksa):	
ECTS:	2
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	IV
Status/obavezni, izborni:	izborni
Preduvjeti za upis predmeta:	-
Provjera znanja i polaganje ispita:	Testovi, usmeni i pismeni, seminarski radovi i usmeni ispit
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Cilj je da studenti: • steknu znanja o razvoju i značaju graditeljstva u BiH kroz historiju, od prahistorije do danas, • posebno o različitostima i prožimanjima kultura u BiH, • sličnostima kultura na ovim prostorima, • oblikovanja vlastitog odnosa prema kulturno-historijskom naslijeđu, • spoznaja o vrijednostima kulturno-historijskog naslijeđa kao dijela vlastitog identiteta.
Opis programa:	• prahistorijsko doba, paleolit, neolit, bronzano doba, • vrijeme rimske dominacije I-VI vijeka, • antičko doba, kasna antika i helenističko doba, kulturni spomenici, ranokršćanske crkve i bazilike, • doba srednjeg vijeka, stari gradovi, palate, crkve, stećci, naselja, • osmansko doba, razvoj gradova i vakufi, • islamski sakralni objekti • katolički sakralni objekti, • samostani i crkve, • pravoslavni manastiri – crkve, tipologija i vrijednosti, • sefardske i askenaške sinagoge, • javni objekti osmanskog i austrougarskog doba, • stambeni objekti osmanskog i austrougarskog doba, • novi principi u arhitekturi i urbanizmu, neostilovi, secesija, bosanski stil u austrougarskom dobu • doba između dva rata, nacionalni stilovi i novi izrazi u arhitekturi, • doba poslije II svjetskog rata do 1992. • sanacija i obnova objekata poslije rata 1992-95.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Usmena izlaganja uz video prikaz ili grafoskop, obilazak objekata
Udžbenici:	– <i>Priručnici i skripta doc.dr.sc. Sabira Husedžinović:</i> <i>„Graditeljsko naslijeđe u BiH“</i> <i>„Sarajevo kroz historiju“</i> <i>„Despića kuća - nastanak i razvoj“ (grupa autora)</i> <i>„Svrzina kuća – nastanak i razvoj“ (grupa autora)</i> <i>„Kula Husein kapetana Gradašćevića“ u Gradačcu,</i> <i>Samostan Sv. Duha u Fojnici,</i> <i>„Sakralni objekti u austrougarsko doba 1878-1918“,</i> <i>„Sakralni objekti u BiH, kroz historiju“</i> <i>„Katalog kulturno-historijsko naslijeđe u BiH poslije rata 1992-95.“</i>
Širi izbor literature:	– Andelić, P. Studije o prostorno-političkoj organizaciji srednjovjekovne Bosne, Svjetlost, Sarajevo, 1982. – Andrejević, A. Islamska monumentalna umetnost XVI veka u Jugoslaviji, Filozofski fakultet, Institut za istoriju umjetnosti, Akademija nauka i umjetnosti, Balkanološki institut, Beograd, 1984. – Aywerdi, E.H. Avropa 'da Osmanli Mimari, Jugoslavya, II cild Istanbul, 1982. – Bećirbegović, M. Džamije sa drvenom munarom u Bosni i Hercegovini, Veselin Masleša, Sarajevo, 1989. i 1995. – Bejtić, A. Dubrovački graditelji u Bosni i Hercegovini, Enciklopedija likovnih umjetnosti, Zagreb, 1959.

	- Bejtić, A. Spomenici osmanskog doba u Bosni i Hercegovini, POF III-IV, Sarajevo, 1952. - Čelić, Dž. i Mujezinović, M. Stari mostovi u Bosni i Hercegovini, Veselin Masleša, Sarajevo, 1964. i 1995. - Kadić, M. Starinska seoska kuća u Bosni i Hercegovini, Veselin Masleša, Sarajevo, 1967. - Kajmaković, Z. Zidno slikarstvo u BiH, 1989.; - Kreševljaković, H. Stari bosanski gradovi, Naše starine I, Sarajevo, 1953.; Kule i gradovi, Naše starine IV, Sarajevo, 1957.; Hanovi i karavan-saraji u Bosni i Hercegovini, Naučno društvo NR BiH, - Mujezinović, M. Islamska epigrafija, Sarajevo, 1995.; - Redžić, H. Studije o islamskoj arhitektonskoj baštini, Veselin Masleša, Sarajevo, 1987. - Vego, M. Naselja u srednjovjekovnoj bosanskoj državi, Svjetlost, Sarajevo, 1959. - Franjevački samostani u BiH (grupa autora) 1985. - Blago na putevima Jugoslavije, Beograd, 1989. - Vrhbosanska nadbiskupija (grupa autora) - Katedrala Presvetog Srca Isusova 1959
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Testovi najavljeni pismeni i usmeni. Analiza različitih dokumenata, izvora, rad u grupi, diskusije, rasprave o određenoj temi, kontinuirano praćenje, ispit

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 119
Naziv predmeta	HOR/ZBOR
Predavanja	1
Seminar	0
Vježbe	1
Profesionalna (pedagoška / metodička) praksa	-----
ECTS	2
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri	I (prvi) – VIII (osmi) semestar
Status / obavezni, izborni	Izborni
Preduvjeti za upis predmeta	Obavezna provjera vokalnih sposobnosti
Provjera znanja i polaganje ispita	Pjevanje dionica iz partitura prema podjeli glasova, znači ispit

	može biti u praktičnoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Upoznavanje studenata sa domaćom i svjetskom horskom muzičkom baštinom, osposobljavanje studenata za rad sa djecom u adekvatnim horskim sastavima u predškolskim ustanovama i nižim razredima osnovne škole.
Opis nastavnog programa	Upoznavanje sa vokalnom tehnikom kroz razne vježbe (držanje tijela, načini disanja, izgovor konsonanata i oblikovanje vokala, davanje intonacije, impostacija tona, vokalizacije). Odabir kompozicija vrši se na osnovu sastava hora, odnosno u skladu sa vokalnim sposobnostima studenata članova hora, tj. od pomenutog će ovisiti broj izvođačkih dionica (višeglasno pjevanje – dva, tri ili četiri glasa). Sukladno iznesenom, repertoar se uređuje prema izvođačkim mogućnostima, kao i potrebama internih i javnih nastupa članova hora, a obuhvata: univerzitetsku himnu Gaudeamus, stilizirane bosanskohercegovačke tradicionalne pjesme, prikladne kompozicije iz literature tzv. «starih majstora», klasične horske kompozicije, kompozicije popularne muzike umjetnički obrađene (na nekom od stranih jezika-uglavnom engleski jezik što je u skladu sa Planom i programom PA) i td. U odabiru repertoara pored voditelja hora učestvuju i studenti – članovi hora.
Vidovi ili način realizacije nastave	Rad u grupi-frontalni oblik, rad u malim grupama-pojedinačno po glasovima.
<i>Udžbenici</i>	Arnautović, Rešad: <i>Stilizirane sevdalinke</i>
<i>Širi izbor literature</i>	Dostupna horska literatura
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja na nastavi i završni ispit.

Šifra predmeta:	PEF PRO 220
Naziv predmeta:	<i>Interkulturalno razumijevanje, ljudska prava i mirno rješavanje konflikata</i>
Predavanja:	1
Seminar:	-
Vježbe:	1
ECTS:	2
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje:	IV semestar
Status:	Izborni
Provjera znanja:	Usmeni i praktični

CILJ studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Upoznavanje studenata sa pojmom i sadržajem interkulturalnog razumijevanja, interkulturalnog društva, identiteta i društvenog konteksta, kulturalnih sličnosti, razlika i sukoba proisteklih iz stereotipnih predstava i predrasuda. Svrhu navedenih sadržaja student detaljnije sagledavaju u fazi cjelovitijeg upućivanja u sferu ljudskih prava i pravne zaštite manjine, s konačnim ishodom u ponovnoj izgradnji narušenog ili izgubljenog povjerenja – na razini potrebe za mirnim rješavanjem konflikata.
Opis programa	Interkulturalno razumijevanje. Multikulturalna društva. Identitet i društveni kontekst. Kulturalne sličnosti. Kulturalne razlike i njihove posljedice. Stereotipi i predrasude. Kultura i vodstvo. Etika vodstva u institucijama odgoja i obrazovanja. Ljudska prava. Pravna zaštita manjina. Mirno rješavanje konflikata. Konflikti. Savladavanje konflikata. Konflikti i povreda prava. UN i univerzalna ljudska prava. Univerzalna deklaracija. Zaštita ljudskih prava. Nacionalna zaštita. Civilno društvo. Internacionalna zaštita. Sistem UN. Regionalni sistemi. Međunarodni kazneni sud (ICC). Nevladin sektor. Humanitarne organizacije. Ljudska prava. Ponovna izgradnja narušenog ili izgubljenog povjerenja. Kršenje ljudskih prava. Suživot, imunitet i povjerenje. Transformacija autoritarne uprave u demokratsku upravu.
Vidovi i način realizacije nastave:	Vidovi i način realizacije nastave obuhvataju interaktivne strategije predavanja, vježbe, panel diskusije, izradu eseja i njegovo obrazloženje u funkciji realiziranja osnovnih ciljeva studijskog programa.
Udžbenici:	– Studij Interkulturalno razumijevanje i ljudska prava (Kompendium) – prijevodi sa norveškog: Slavica Žugić I Enver Đuliman, Oslo-Sarajevo, mart 2010. – <i>Demokracija i ljudska prava (Zbornik radova), Demokracija i ljudska prava (Udžbenik za vježbe).</i>
Širi izbor literature:	– <i>Sevima Sali i Zlatan Terzić, Međunarodni dokumenti o ljudskim pravima – Instrumenti Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Pravni sektor Fonda otvoreno društvo Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1996.</i> – <i>Međunarodni dokumenti iz oblasti ljudskih prava, Dio 1 i 2., Helsinški komitet za ljudska prava u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1995.</i> – <i>Dejvid Held, Demokratija i globalni poredak, Filip Višnjić, Beograd, 1997.</i> – <i>Cenivez Patrice, Odgojiti građanina, Fond otvoreno društvo, Pravni fakultet, Sarajevo, 1999.</i> – <i>Northouse, P. Vodstvo: teorija i praksa, Mate d.o.o., Zagreb, 2010.</i> – Širi popis literature iz navedenog Kompendijuma- Studij Interkulturalno razumijevanje i ljudska prava
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Provjera saznanja stečenih na predavanjima i vježbama u formi elaboriranja urađenog eseja na kraju semestra.

Programi nastavnih predmeta zastupljenih u trećem semestru

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 201
Naziv predmeta:	INFORMATIKA I OBRAZOVNE TEHNOLOGIJE
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	III semestar
Status/obavezni, izborni:	izborni
Preduvjeti za upis predmeta:	Nema
Provjera znanja i polaganje ispita:	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Ispit je pismeni i praktični. Pismeni dio

	ispita je eliminatoran.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Nakon izučavanja ovog programa i obavljenih vježbi, student će biti osposobljen - za reprezentativne vještine rada na računaru: rad sa tekstom, dječjim crtežima, za izradu transparentnih folija za grafoskop, serije animiranih slajdova u programu PowerPoint, za obradu nastavne jedinice upotrebom videoprojektora, za komuniciranje elektronskom poštom, za traženje i nalaženje informacije na Internetu - za identificiranje i razlikovanje nastavnih medija (resursa za učenje), kao i tehnologija procesa učenja koje pouzdano služe kao šabloni za postizanje efektivnog učenja (procesi učenja); za usvajanje i korišćenje modela upotrebe medija, te vještina prezentiranja informacije u učionici, kao i drugih koncepata savremene obrazovne tehnologije
Opis programa:	Predavanja 1. Informatika u obrazovanju (1) 2. Personalni računari (2) 3. Aplikativni softver: MS Word, Paint, MS PowerPoint (3) 4. Komuniciranje elektronskom poštom (1) 5. Traženje informacije na Internetu (1) 6. Osnovni koncepti obrazovne tehnologije (2) 7. Mediji (resursi za učenje) (2) 8. Planiranje upotrebe medija (1) 9. Tehnologije procesa učenja (1) 10. Vještine prezentiranja u učionici (1) Vježbe 1. Pismo (1) 2. Tabela) (1) 3. Izrada crteža u programu Paint (1) 4. Izrada folije za grafoskop (1) 5. Izrada zadatka: Prezentacija jedne nastavne jedinice (4) 6. Slanje poruke elektronskom poštom (1) 7. Kako tražiti tekstualnu informaciju na Internetu (2) 8. Kako tražiti grafičku informaciju na Internetu (2) 9. Kako tražiti audio-informaciju na Internetu (2)
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja uz korišćenje transparentnih folija na grafoskopu, ili uz prezentaciju obrazovnog softvera na videoprojektoru. Praktične vježbe na računaru, na instaliranom aplikativnom softveru u informatičkom laboratoriju i stalnu konekciju računarske mreže na Internet.
Udžbenici:	- Kljakić D.: <i>Praktikum iz informatike, Pedagoška akademija Sarajevo: 2004</i> - Osnove obrazovne tehnike i tehnologije, Pedagoška akademija Sarajevo: 2001.
Širi izbor literature:	- Heinich R. i dr.: <i>Instructional Media and Technologies for Learning</i>, 6th ed. Prentice Hall: 1999. - Newby T.J. i dr.: <i>Instructional Technology for Teaching and Learning: Designing Instruction, Integrating Computers, and Using Media</i>. Merrill Company: 1999.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Redovno praćenje kvaliteta rada svakog studenta na vježbama. Obaveza studenta je da svaki rad pohrani na računaru, u folder sa svojim imenom. Također, izrada serije

	animiranih slajdova za obradu izabrane nastavne jedinice je uslov za izlazak na ispit.
--	--

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 202
Naziv predmeta:	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK III
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	2
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski jezik
Trajanje/semestri:	III semestar
Status/obavezni, izborni:	Obavezni, stručni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen BHS jezik I – fonetika i fonologija i BHS jezik II – morfologija i tvorba riječi
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatoran.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče)	Usvajanje znanja vezanih za sintaksu našeg jezika vodi ka njegovanju vlastitog jezičkog izraza, što je

student):	jedan od bitnih uvjeta za profesiju kojoj će kandidat pripadati poslije svršenog fakulteta.
Opis programa:	U okviru predmeta izučava se sintaksička struktura našeg jezika – sintaksičke jedinice: sintaksema, sintagma, rečenica i vezani tekst. Rečenični dijelovi, prosta i složena rečenica, red riječi, vezani tekst (diskurs).
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Usmena obrada teorijskih sadržaja, govorne i pismene vježbe, razgovori o jezičkim pitanjima, analiza literature, analiza njihovih samostalnih radova, konsultacije, savlađivanje znanja iz gramatičke strukture (sintaksički nivo) i pravopisa na vježbama.
Udžbenici:	Kao osnovna literatura preporučuju se sve gramatike i pravopisi bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika u kojima je obrađena sintaksa. Sa nastavnim programom BHS jezik III - sintaksa najviše je usklađen priručnik <i>Osnovi gramatike bosanskog jezika</i> dr. Ibrahima Čedića, pa se studentima najprije preporučuje ova knjiga. Uz to preporučuje se <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> (Jahić – Halilović – Palić) – poglavlje o sintaksi. Na predavanjima i vježbama studentima će posebno biti preporučena i druga lingvistička literatura.
Širi izbor literature:	Ibrahim Čedić, <i>Bosanskohercegovački standardnojezički izraz – bosanski jezik</i> , Zbornik <i>Jezik i demokratizacija</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 2001, 69-79. Ibrahim Čedić, <i>Pisana riječ i jezičke norme u Bosni i Hercegovini</i> , Radovi XVII Instituta za jezik, Sarajevo, 2005, 112-174. Ibrahim Čedić, <i>Školski rječnik lingvističkih termina u bosanskom jeziku</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 1999. Jahić – Halilović – Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> , Dom štampe, Zenica, 2000. Hanka Vajzović, <i>Savremena jezička situacija u Bosni i Hercegovini</i> , Zbornik <i>Jezik i demokratizacija</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 2001, 79-95. XXX, <i>Jezik u Bosni i Hercegovini</i> , knjiga, Institut za jezik, Sarajevo, 2005, 1-650
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa vršit će se dva puta u toku semestra.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 203
Naziv predmeta	KULTURA GOVORA I
Predavanja	1
Seminar	0
Vježbe	1
Profesionalna (pedagoška / metodička) praksa	-
ECTS	3
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri	III semestar
Status / obavezni, izborni	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta	Da bi student mogao pohađati Kulturu govora u četvrtom semestru, treba položiti BHS jezik I – fonetika i fonologija u prvom semestru.
Provjera znanja i polaganje ispita	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Završni ispit je pismeni i usmeni.

	Pismeni dio ispita je eliminatoran.
Cilj studijskog programa (kompetencije koje student stječe)	Studenti trebaju praktično ovladati stilskim registrom standardnog jezika, osposobiti se za pismenu i usmenu komunikaciju u različitim situacijama (posebno u nastavi maternjeg jezika), pripremiti se za izvođenje nastave kulture pismenog i usmenog izražavanja u osnovnoj i srednjoj školi, pripremiti se za učešće u kulturnom i društvenom životu.
Opis programa	2) Jezik i govor 3) Kultura govora (osnovna svojstva dobrog govora) 4) Osnovi standardne akcentuacije 5) Usmeni govor - Fiziološke osnove i akustička svojstva usmenoga govora - Struktura govornog iskaza - Vrednote usmenoga govora - Govorni reljef - Dikcija 6) Pismeni govor 7) Vidovi pismenog i usmenog izražavanja - Interpretativni i kreativni diskursi (izražajno čitanje, prepričavanje i recitovanje) 8) Retorika 9) Stilistika 9) Versifikacija
Vidovi ili načini realizacije nastave	Obrada teorijskih sadržaja, rasprave o problemima, rad u manjim grupama, izrada seminarskih radova i pismenih zadaća, diskusije na seminarima, izrada priprema za izražajno čitanje, prepričavanje i recitovanje tekstova, usmeno izlaganje.

Udžbenici	Milan Šipka, <i>Kultura govora</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 2005.
Širi izbor literature	- Smiljka Vasić, <i>Veština govorenja</i>, Beograd, 1980. - Petar Guberina, <i>Zvuk i pokret u jeziku</i>, Zagreb, 1952. - Midhat Riđanović, <i>Jezik i njegova struktura</i>, Sarajevo, 1985. - Asim Peco, <i>Zvončići zvone (akcenatska čitanka)</i>, Beograd, 1970. - Branko Tošović, <i>Funkcionalni stilovi</i>, Sarajevo, 1988. - Marina Katnić-Bakaršić, <i>Stilistika</i>, Naučna i univerzitetska knjiga, Sarajevo, 2001. - O. Nedović, <i>Govorna kultura</i>, Beograd, 1974. - M. F. Kvintilijan, <i>Obrazovanje govornika</i>, Sarajevo, 1967. - Antica Antoš, <i>Osnove lingvističke stilistike</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1974. - P. Giro, <i>Stilistika</i>, Sarajevo, 1964. - Milorad Ćorac, <i>Stilistika srpskohrvatskog književnog jezika</i>, Naučna knjiga, Beograd, 1974. - Ilijas Tanović, <i>Frazeologija bosanskoga jezika</i>, Dom štampe, Zenica, 2000. - Sean Neill, <i>Neverbalna komunikacija</i>, Educa, Zagreb, 1994. - Kathleen K. Reardon, <i>Interpersonalna komunikacija</i>, Alinea, Zagreb, 1998. - Aristotel, <i>Retorika</i>, Beograd, 1987. - Dunja Pavličević-Franić, <i>Komunikacijom do gramatike</i>, Alfa, Zagreb, 2005. - Ibrahim Čedić, <i>Osnovi gramatike bosanskog jezika</i>, Institut za jezik, Sarajevo, 2008.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa vršit će se u toku semestra pismenom provjerom znanja, domaćih zadaća i prezentacija seminarskih radova.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 204
Naziv predmeta:	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA I
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška /metodička) praksa:	0
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski , srpski
Trajanje/semestri:	III(treći)
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Da bi student mogao polagati Razvojnu psihologiju I u trećem semestru, treba položiti Uvod u psihologiju II u drugom semestru
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatorni.
Cilj studijskog programa(kompetencije koje stiče student).	Cilj nastavnog predmeta je da studenti kroz poznavanje psiholoških osnova razvoja djeteta bolje razmiju ponašanje i mogućnosti djeteta te u skladu s tim primjenjuju odgovarajuće metode i postupke u radu. Studenti će se upoznati sa osnovnim metodama evidentiranja nivoa dječijeg razvoja-fizičkog, kognitivnog, socijalnog i emocionalnog.
Opis programa:	Predavanja: ○ Počeci ispitivanja i praćenja dječijeg razvoja ○ Teorije razvoja ○ Specifične metode dječije psihologije ○ Maturacija i učenje ○ Razvoj od začeca do rođenja ○ Fizički i motorni razvoj ○ Senzorni razvoj i razvoj opažanja ○ Razvoj govora ○ Razvoj pažnje, pamćenja i mašte ○ Razvoj mišljenja ○ Razvoj sposobnosti i interesovanja ○ Socijalni i emocionalni razvoj Seminar: ○ Rizična razvojna sredina ○ Opažanje djece ○ Stvaranje pojmova kod djece ○ Moralno suđenje kod djece Vježbe: ○ Psihološka analiza zanimanja odgajatelj ○ Psihomotorni razvoj predškolske djece ○ Ispitivanje govora ○ Mjerenje inteligencije ○ Ispitivanje konzervacija pojmova ○ Ispitivanje socijalnog razvoja
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja, rad u malim grupama, samostalni rad i pisanje izvještaja, diskusije u seminarima, rad na terenu, samostalna posmatranja.
Udžbenici:	– Babić, M.: <i>Razvojna psihologija, Pedagoška akademija, Sarajevo, 1996.</i> – Hwang, P., Nilsson, B.: <i>Razvojna psihologija, Filozofski fakultet, Sarajevo, 2000.</i> – Smiljanić, V., Toličić, I.: <i>Dečja psihologija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva</i>
Širi izbor literature:	– Đorđević, D.: <i>Razvojna psihologija</i> – Harlok, E.: <i>Razvoj djeteta</i> – Piaget, J., Inhelder, B.: <i>Intelektualni razvoj djeteta</i> – Valon, H.: <i>Psihički razvoj djeteta</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Ocjene iz vježbi, učešće u seminarima, tri testa znanja za kontinuiranu procjenu nakon završenih cjelina i usmeni ispit

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 205
Naziv predmeta:	KNJIŽEVNOST ZA DJECU I
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski jezik
Trajanje/semestri:	Treći semestar
Status/obavezni, izborni:	Obavezni, stručni
Preduvjeti za upis predmeta:	Da bi student mogao polagati ispit iz Književnosti za djecu treba položiti BHS I i BHS II , što je i uslov za upis u drugi, odnosno treći semestar.
Provjera znanja i polaganje ispita:	Praćenje rada i provjera znanja vrši se permanentno tokom semestra, a završni ispit je pismeni i usmeni.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Upoznavanje sa vrstama i tokovima bosanskohercegovačke književnosti za djecu
Opis programa:	<u>UVOD U KNJIŽEVNOST ZA DJECU (5 sati)</u> -Počeci i razvoj književnosti za djecu -Žanrovske, tematsko-motivske i stilske specifičnosti književnosti za djecu -Književnost za djecu i opća književnost (srodnosti i razlike) -Pisac i djetinjstvo -Estetske, vaspitne, saznavne i humane vrijednosti književnosti za djecu <u>USMENA KNJIŽEVNA TRADICIJA (3 sata)</u> -Narodna književnost (vrste i karakteristike) -Narodna priča (bajka, basna, legenda, priča sa tematikom iz stvarnog života, anegdota) <u>UMJETNIČKA (PISANA) KNJIŽEVNOST ZA DJECU (5 sati)</u> BAJKA -Teorije o postanku i razvoju bajke (mitološka, migraciona, antropološka, psihološka) -Psihološki, emocionalni i moralni značaj bajke (Bruno Betelhajm: «Značenje bajke») -Bajka i dijete -Književna i umjetnička bajka (Šarl Pero, Braća Grim, Hans Kristijan Andersen) -Istočnjačka bajka («Hiljadu i jedna noć»; «Kelila i Dimna») -Aleksandar Sergejevič Puškin: «Bajka o ribaru i ribici» -Ivana Brlić Mažuranić: «Priče iz davnine» -Bajke Desanke Maksimović («Patuljkova tajna»; «Patuljak Kukuruzović») BOSANSKOHERCEGOVAČKA BAJKA (5 sati) -Počeci, razvoj i predstavnici bajkovite priče u bosanskohercegovačkoj književnosti za djecu (Anđelko Ristić, Ljerka Anić, Branko Ćopić, Bisera Alikadić, Šefik Dapčević) -Bajke Ahmeta Hromadžića («Patuljak iz Zaboravljene Zemlje», «Patuljak vam priča», «Okamenjeni vukovi», «Zlatorun») <u>FANTASTIČNA PRIČA (5 sati)</u> -Čudesno i fantastično (bajka-fantastična priča) -Moderna bajka (Luis Kerol: «Alisa u zemlji čuda»; Karlo Kolodi: «Pinokio»; Egziperi: «Mali princ») BASNA (2 sata) -Karakteristike, razvoj, predstavnici (Ezop, Lafonten, Krilov, Krklec) <u>POEZIJA ZA DJECU (5 sati)</u> -Lirika: žanrovske, tematsko-motivske i stilske specifičnosti -Poezija za djecu: razvoj, karakteristike, predstavnici -Tradicionalna i moderna poezija za djecu -Nonsensna pjesma (Grigor Vitez, Dušan Radović, Zvonimir

	Balog, Luko Paljetak) -Savremena bosanskohercegovačka poezija za djecu (Ismet Bekrić, Šimo Ešić, Enisa Osmančević-Čurić, Ivica Vanja Rorić, Mirsad Bećirbašić, Zejćir Hasić, Muhidin Šarić, Ferida Duraković) Vježbe – 15 sati -Interpretacija narodne bajke, novele, anegdote («Čudotvorni prsten»; «Dram jezika»; Šaljive narodne priče (izbor)) -Bajke Šarl Peroa, braće Grim i Andersena -Puškin: «Bajka o ribaru i ribici», interpretacija -Istočnjačka bajka, izbor i interpretacija odabranih priča -Ivana Brlić Mažuranić: «Šuma Striborova», «Kako je Potjeh tražio istinu», «Ribar Palumko i njegova žena», «Regoč» -Bajkovite priče Ahmeta Hromadžića («Patuljak vam priča», «Patuljak iz zaboravljene zemlje») Poezija za djecu -Interpretacija odabranih pjesama: • Jovan Jovanovic Zmaj • Oton Župančić • Grigor Vitez • Zvonimir Balog • Nasiha Kapidžić-Hadžić • Dragan Kulidžan • Ismet Bekrić -Izbor iz poezije savremenih bosanskohercegovačkih pjesnika za djecu (Šimo Ešić, Mirsad Bećirbašić, Ivica Vanja Rorić, Zejćir Hasić, Muhidin Šarić, Ferida Duraković)
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Kritičko-analitička obrada djela, samostalne interpretacije, pismene vježbe, seminarski radovi, konsultacije
Udžbenici:	<i>Ne preporučuje se udžbenik, nego primarni izvori i odabrana kritička literatura</i>
Širi izbor literature:	- Solar Milivoj, <i>Teorija književnosti, "Školska knjiga", Zagreb, 1986.</i> - Idrizović Muris, <i>Književnost za djecu, Savez društava prosvjetnih radnika BiH, Sarajevo, 1998.</i> - Betelhajm Bruno, <i>Značenje bajki, "Zenit", Beograd, 1979.</i> - Pol Azar, <i>Knjige, djeca i odrasli, Stylos, Zagreb, 1970.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa vršit će se kontinuirano tokom semestra.

Šifra-kod predmeta:	PEF PRO 206
---------------------	-------------

Naziv predmeta:	DIDAKTIKA
Predavanja:	2
Seminar:	1
Vježbe:	1
ECTS	4
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa	(1 sat) Profesionalna pedagoška praksa u III. semstru obuhvata: - Boravak studenta u predškolskoj instituciji u trajanju od 40 sati. - Posmatranje, snimanje i učešće u nastavnom procesu. - Upoznavanje sa posebnim sadržajima. - Vođenje protokola pedagoške prakse.
ECTS	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski jezik
Trajanje /semestri/:	III semestar
Status /obavezni, izborni/:	Obavezni (stručni) predmet
Preduvjeti:	Da bi student mogao polagati predmet Didaktika, treba imati položene ispite iz Uvoda u pedagogiju iz prvog i drugog semestra, te imati obavljenju i ovjerenu pedagošku praksu u III semstru. <i>Da bi student mogao polagati Metodike, iz III. semestra treba položiti Didaktiku iz III semestra</i>
Provjera znanja:	Provjera znanja se vrši tokom realizacije nastavnog programa. Ispit se polaže pismeno.
Cilj studijskog programa:	Sticanje općih znanja o odgoju i obrazovanju putem nastave i učenja, ostvarivanje određenog nivoa didaktičke kulture i razvoj sposobnosti neophodnih za profesiju profesora predškolskog odgoja.
Opis programa:	Didaktika kao posebna pedagoška disciplina; Organizirane odgojno-obrazovne aktivnosti i učenje u predškolskoj ustanovi; Osnove programa predškolskog odgoja i obrazovanja; Faktori odgojno-obrazovnog rada; Zadaci odgojno-obrazovnog rada; Oblici odgojno-obrazovnog rada; Metode odgojno-obrazovnog rada; Principi odgojno-obrazovnog rada; Objekti, sredstva, igračke i didaktički materijal u odgojno-obrazovnom radu; Planiranje, programiranje i pripremanje odgojno-obrazovnog rada; Organizacija odgojno-obrazovnog rada; Realizacija – tok odgojno-obrazovnog rada; Procjenjivanje dometa u razvoju, odgoju i obrazovanju djeteta predškolskog uzrasta; Mediji u odgoju i obrazovanju; Savremena odgojno-obrazovna tehnologija; Odgojno-obrazovna ekologija.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, prezentacije, rasprave u seminaru, diskusije u malim grupama, kooperativno učenje, rad u parovima, pisanje eseja, konsultativni rad...
Udžbenik:	Osnovni udžbenici: 1. Krulj, R., Kačapor, S., Kulić, R., Pedagogija, Svet knjige, Beograd, 2005.godine, 2. Kačapor, S., Vilotijević, M., Kulić, R., Krulj, R., Pedagogija, Dom štampe, Zenica, 2003. 3. Ladislav Bognar, Milan Matijević, Didaktika, Školska knjiga, Zagreb, 1993.god. 4. Marko Stevanović, Predškolska pedagogija knjiga druga, RS, 2001.god. 5. Anka Došen-Dobud, Odgoj i obrazovanje u dječijem vrtiću, Pedagoški književni zbor, Zagreb, 1997. god. 6. Refik Čatić, Osnovi didaktike, Pedagoški fakultet, Zenica, 2003. god.
Širi izbor literature:	1. R. D. Sullo, Učite ih da budu sretni, Alinea, Zagreb, 1995. god. 2. N. Babić, Dječija pitanja, Zagreb, 1996. god. 3. Montessori priprema za život, Odgoj neovisnosti i odgovornosti, Naklada «Slap»,

	Jastrebarsko, 1999. god. 4. Roller-Halčev, Vegar, Igre predškolske djece 1, Izbor didaktičkih igara za djecu od 3. do 5. godina, Školska knjiga, Zagreb, 1978. god. 5. Roller-Halčev, Vegar, Igre predškolske djece 1, Izbor didaktičkih igara za djecu od 5. do 7. godina, Školska knjiga, Zagreb, 1978. god.
Način praćenja kvalitete rada i uspješnosti izvedbe programa:	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa obavljat će se dva puta u III semestru. Evaluacija će se realizirati primjenom esej-testa i testa znanja. U toku realizacije nastave kontinuirano će se pratiti i vrednovati aktivnost studenata u okviru svih vidova realizacije programa.

Naziv predmeta:	LOGOPEDIJA
Predavanja:	2
Seminar:	Prisustvovati seminarima, predavanjima i naučnim skupovima koji se bave problematikom govora dijagnostikom, edukacijom i rehabilitacijom
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	nije planirana (izvodi se u sastavu predviđenih sati za vježbe u institucijama vrtića).
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	III semestar
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Nema preduslova
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ispit je usmeni i pismeni. Pismeni dio ispita je eliminatorni.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Ovaj kolegij treba studente upoznati s poremećajima govorno jezičke komunikacije koji se javljaju u razvojnoj dobi a proizilaze iz organskih, razvojno-psiholoških ili socioloških uvjeta. Studenti treba da nauče prepoznati različite oblike poremećaja, odabrati određene postupke i metode rada sa tom djecom, ostvare saradnju sa roditeljima i logopedima.
Opis programa:	Definicija, predmet, struktura i zadaci logopedije. Razvoj govora kod djeteta.Patologija verbalne komunikacije. Razvojno –govorno jezičkih poremećaji kod dječepredškolske dobi. Posebne jezičke poteškoće Oblici i vrste poremećaja izgovora u djece razvojne dobi. Mucanje. Početak pojavljivanja kod djece, definicija, etiologija, vrste, manifestne pojave, terapija. Testovi za procjenu artikulacije i jačine mucanja
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja, slušanje zvučnih kaseti i video kaseti sa primjerima iz prakse, iščitavanje literature sa interneta u manjim grupama vezano za pređeni sadržaj iz logopedije, prevođenjem strane literature pratiti trend nauke u svijetu, planiranje i izrada portfolija projekata, praktičan rad na terenu sa djecom logopatima, stručne konsultacije, izrada malih istraživačkih radova, posjete i diskusije o stručnim seminarima
Udžbenici:	– Vuletić, D. (1987) <i>Govorni poremećaji, Školska knjiga</i> – Brestovci, B. (1986) <i>Mucanje, Izdavački centar Rijeka, Zagreb.</i> – Matić, M. (1968) <i>Kako otklanjati dječije govorne nedostatke i poremećaje, Beograd</i> – Ivić, I. sa saradnicima (1981) <i>Razvoj govora kod deteta, Beograd.</i> – Zečić, S. (2005) <i>Logopedija, Skripta za studente, Sarajevo</i>
Širi izbor literature:	– Keramičijevski, S. (1983) <i>Opšta logopedija, Beograd.</i> – Ruth, B. (1970) <i>Disleksija i disortografija s logopedskog aspekta, Beograd.</i> – Škarić, I. (1987) <i>Govorne poteškoće i njihovo uklanjanje. Mladost, Zagreb.</i> – Vladislavljević, S. (1973) <i>Patološki nerazvijen govor u djece SDD, Beograd.</i> – Borzić, M. (1994) <i>Objektivni svijet djece koja mucaju, Prosvjeta, Zagreb.</i> – Bjelica, J. Posokhova, I. (2001) <i>Dijagnostički komplet za ispitivanje sposobnosti govora, jezika, čitanja i</i>

	<i>pisanja u djece, Ostvarenje, Zagreb.</i> – <i>Brestovci, B. (1981). «Potpuni test» za određivanje konzistentnosti nestandardno izgovorenih glasova.</i> – <i>Defektologija , 17, 1-2 str. 85-92.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Poslije svake predane cjeline kroz kraći test procijeniti uspješnost savladanog gradiva kod studenata – praktičan rad na terenu koji uz testiranje djece i stručne konsultacije daje istraživački rad koji je dokaz aktivnog rada studenta i garant kvaliteta znaja.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 208
Naziv predmeta:	PRVA POMOĆ
Predavanja:	1
Seminar:	0

Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa:	/
ECTS:	2
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	III semestar
Status/obavezni, izborni:	Izborni
Preduvjeti za upis predmeta:	Nema preduvjeta.
Provjera znanja i polaganje ispita:	Usmeni ispit sa praktičnom demonstracijom
Cilj studijskog programa (kompetencije koje stiče student):	- Obnoviti ranije stečena znanja i tehnike pružanja laičke prve pomoći sebi i osobama iz neposredne blizine; - Nastavnik ima ustavnu (zakonsku) obavezu da pruži prvu pomoć djeci koja su mu povjerena. - Znanja i tehnike se brzo nauče, ali se i brzo zaborave, stoga ih treba često obnavljati kako bi ukazana prva pomoć bila adekvatna (dovoljno stručna i spretna).
Opis programa:	Pribor za prvu pomoć, ormarić prve pomoći, torba prve pomoći, sastav; Tehnike spasavanja života, umjetno disanje, masaža srca, zaustavljanje krvarenja; Rane, klasifikacija rana, obrada rane; Krvarenje i metode zaustavljanja krvarenja, šok-metode zbrinjavanja povrijeđenog u šoku; Opekotine, klasifikacija – liječenje opekotina, smrzotine, klasifikacija-liječenje, sunčanica – toplotni udar, gušenje – nesvijest, strujni udar, strana tijela u nosu, uhu, oku, Otrovanje Ozljede kosti, zglobova i mišića, Tehnika imobilizacije-osnovni principi, sredstva za imobilizaciju, imobilizacija standardnim sredstvima, imobilizacija prirodnim sredstvima; Transport povrijeđenih i bolesnika, vidovi transporta, položaj povrijeđenih pri transportu, njega za vrijeme transporta.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Teoretske osnove, uvježbavanje pružanja prve pomoći u slučaju prestanka životnih funkcija ili ugroženosti njihovog rada ili ugroženosti njihovog kvaliteta (vještačko disanje, masaža srca, zaustavljanje krvarenja, principi obrade rane, pravila transporta povrijeđenog itd.)
Udžbenici:	- Dreganc M., Osnovi Prve pomoći, Centralni odbor jugoslovenskog Crvenog krsta, Ljubljana 1964. - Drnda K.: Prva pomoć, IFCR, Sarajevo, 1995.
Širi izbor literature:	/
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	U toku izvođenja praktičnog dijela mogu se uočiti tragovi prethodno sticanih znanja i vještina kao i urođeni afinitet za pojedine tehnike.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 209
Naziv predmeta	HOR/ZBOR
Predavanja	1

Seminar	0
Vježbe	1
Profesionalna (pedagoška / metodička) praksa	-----
ECTS	2
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri	I (prvi) – VIII (osmi) semestar
Status / obavezni, izborni	Izborni
Preduvjeti za upis predmeta	Obavezna provjera vokalnih sposobnosti
Provjera znanja i polaganje ispita	Pjevanje dionica iz partitura prema podjeli glasova, znači ispit može biti u praktičnoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Upoznavanje studenata sa domaćom i svjetskom horskom muzičkom baštinom, osposobljavanje studenata za rad sa djecom u adekvatnim horskim sastavima u predškolskim ustanovama i nižim razredima osnovne škole.
Opis nastavnog programa	Upoznavanje sa vokalnom tehnikom kroz razne vježbe (držanje tijela, načini disanja, izgovor konsonanata i oblikovanje vokala, davanje intonacije, impostacija tona, vokalizacije). Odabir kompozicija vrši se na osnovu sastava hora, odnosno u skladu sa vokalnim sposobnostima studenata članova hora, tj. od pomenutog će ovisiti broj izvođačkih dionica (višeglasno pjevanje – dva, tri ili četiri glasa). Sukladno iznesenom, repertoar se uređuje prema izvođačkim mogućnostima, kao i potrebama internih i javnih nastupa članova hora, a obuhvata: univerzitetsku himnu Gaudeamus, stilizirane bosanskohercegovačke tradicionalne pjesme, prikladne kompozicije iz literature tzv. «starih majstora», klasične horske kompozicije, kompozicije popularne muzike umjetnički obrađene (na nekom od stranih jezika-uglavnom engleski jezik što je u skladu sa Planom i programom PA) i td. U odabiru repertoara pored voditelja hora učestvuju i studenti – članovi hora.
Vidovi ili način realizacije nastave	Rad u grupi-frontalni oblik, rad u malim grupama-pojedinačno po glasovima.
<i>Udžbenici</i>	Arnautović, Rešad: <i>Stilizirane sevdalinke</i>
<i>Širi izbor literature</i>	Dostupna horska literatura
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja na nastavi i završni ispit.

Programi nastavnih predmeta zastupljenih u četvrtom semestru

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 210
Naziv predmeta	KULTURA GOVORA II
Predavanja	1
Seminar	0
Vježbe	1
Profesionalna (pedagoška / metodička) praksa	-
ECTS	3
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri	IV semestar
Status / obavezni, izborni	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta	Da bi student mogao pohađati Kulturu govora u četvrtom semestru, treba položiti BHS jezik I – fonetika i fonologija u prvom semestru.
Provjera znanja i polaganje ispita	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Završni ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatoran.
Cilj studijskog programa (kompetencije koje student stječe)	Studenti trebaju praktično ovladati stilskim registrom standardnog jezika, osposobiti se za pismenu i usmenu komunikaciju u različitim situacijama (posebno u nastavi maternjeg jezika), pripremiti se za izvođenje nastave kulture pismenog i usmenog izražavanja u osnovnoj i srednjoj školi, pripremiti se za učešće u kulturnom i društvenom životu.
Opis programa	10) Jezik i govor 11) Kultura govora (osnovna svojstva dobrog govora) 12) Osnovi standardne akcentuacije 13) Usmeni govor - Fiziološke osnove i akustička svojstva usmenoga govora - Struktura govornog iskaza - Vrednote usmenoga govora - Govorni reljef - Dikcija 14) Pismeni govor 15) Vidovi pismenog i usmenog izražavanja - Interpretativni i kreativni diskursi (izražajno čitanje, prepričavanje i recitovanje) 16) Retorika 17) Stilistika 9) Versifikacija
Vidovi ili načini realizacije nastave	Obrada teorijskih sadržaja, rasprave o problemima, rad u manjim grupama, izrada seminarskih radova i pismenih zadaća, diskusije na seminarima, izrada priprema za izražajno čitanje, prepričavanje i recitovanje tekstova, usmeno izlaganje.

Udžbenici	Milan Šipka, <i>Kultura govora</i> , Institut za jezik, Sarajevo, 2005.
Širi izbor literature	- Smiljka Vasić, <i>Veština govorenja</i>, Beograd, 1980. - Petar Guberina, <i>Zvuk i pokret u jeziku</i>, Zagreb, 1952. - Midhat Riđanović, <i>Jezik i njegova struktura</i>, Sarajevo, 1985. - Asim Peco, <i>Zvončići zvone (akcenatska čitanka)</i>, Beograd, 1970. - Branko Tošović, <i>Funkcionalni stilovi</i>, Sarajevo, 1988. - Marina Katnić-Bakaršić, <i>Stilistika</i>, Naučna i univerzitetska knjiga, Sarajevo, 2001. - O. Nedović, <i>Govorna kultura</i>, Beograd, 1974. - M. F. Kvintilijan, <i>Obrazovanje govornika</i>, Sarajevo, 1967. - Antica Antoš, <i>Osnove lingvističke stilistike</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1974. - P. Giro, <i>Stilistika</i>, Sarajevo, 1964. - Milorad Ćorac, <i>Stilistika srpskohrvatskog književnog jezika</i>, Naučna knjiga, Beograd, 1974. - Ilijas Tanović, <i>Frazeologija bosanskoga jezika</i>, Dom štampe, Zenica, 2000. - Sean Neill, <i>Neverbalna komunikacija</i>, Educa, Zagreb, 1994. - Kathleen K. Reardon, <i>Interpersonalna komunikacija</i>, Alinea, Zagreb, 1998. - Aristotel, <i>Retorika</i>, Beograd, 1987. - Dunja Pavličević-Franić, <i>Komunikacijom do gramatike</i>, Alfa, Zagreb, 2005. - Ibrahim Čedić, <i>Osnovi gramatike bosanskog jezika</i>, Institut za jezik, Sarajevo, 2008.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa vršit će se u toku semestra pismenom provjerom znanja, domaćih zadaća i prezentacija seminarskih radova.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 211
Naziv predmeta:	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA II
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa:	0
ECTS:	3
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	IV(četvrti)
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Da bi student mogao polagati Razvojnu psihologiju II u četvrtom semestru, treba položiti Razvojnu psihologiju I u trećem semestru
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatorni.
Cilj studijskog programa(kompetencije koje stiče student).	Cilj nastavnog predmeta je da se studenti kroz predavanja, seminare i vježbe osposobe da kompetentno zaključuju o mogućnostima djece i o njihovom individualnom razvoju te da na osnovu poznavanja individualnih razlika koje podrazumijevaju i individualne stavove i interese razvijaju toleranciju kako među djecom, tako i međusobno.
Opis programa:	Predavanja: - o Razvoj dječijeg crteža - o Razvoj dječije igre - o Razvoj ličnosti i poremećaji ponašanja - o Mentalni deficit - o Zrelost djece za polazak u školu - o Kažnjavanje i zlostavljanje djece Seminar: - o Agresivno dijete - o Hiperaktivno dijete - o Agresivnost i tolerancija - o Dijete i stres Vježbe: - o Ispitivanje nivoa razvoja putem crteža - o Razvoj dječije igre - o Agresivnost kod djece - o Djeca sa poremećajima u razvoju - o Ispitivanje zrelosti djece za polazak u školu
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja, rad u malim grupama, samostalni rad i pisanje izvještaja, diskusije u seminarima, prezentacija i analiza filmova, rad na terenu, samostalna posmatranja
Udžbenici:	– Babić, M.: <i>Razvojna psihologija, Pedagoška akademija, Sarajevo, 1996.</i> – Babić, M., Hubijar, Z., Ajduković, M.: <i>Agresivnost i hiperaktivnost kao smetnje u ponašanju, Pedagoška akademija, 1999.</i> – Hwang, P., Nilsson, B.: <i>Razvojna psihologija, Filozofski fakultet, Sarajevo, 2000.</i> – Smiljanić, V., Toličić, I.: <i>Dečja psihologija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva</i>
Širi izbor literature:	– Đorđević, D.: <i>Razvojna psihologija</i> – Harlok, E.: <i>Razvoj djeteta</i> – Piaget, J., Inhelder, B.: <i>Intelektualni razvoj djeteta</i> – Valon, H.: <i>Psihički razvoj djeteta</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Ocjene iz vježbi, učešće u seminarima, dva testa znanja za kontinuiranu procjenu nakon završenih cjelina i usmeni ispit

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 212
-----------------------	-------------

Naziv predmeta:	KNJIŽEVNOST ZA DJECU II
Predavanja:	2
Seminar:	1
Vježbe:	0
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	3
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	Četvrti semestar
Status/obavezni, izborni:	Obavezni, stručni
Preduvjeti za upis predmeta:	Da bi student mogao polagati ispit iz Književnosti za djecu treba položiti BHS I i BHS II , što je i uslov za upis u drugi, odnosno treći semestar
Provjera znanja i polaganje ispita:	Praćenje rada i provjera znanja vrši se permanentno tokom semestra, a završni ispit je pismeni i usmeni.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Upoznavanje sa vrstama i tokovima svjetske književnosti za djecu i književnosti susjednih zemalja
Opis programa:	Specifičnosti književnosti za djecu (tematsko-motivske, žanrovske, stilske). Interpretacija odabranih djela svjetske i književnosti za djecu susjednih zemalja.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Kritičko-analička obrada djela, samostalne interpretacije, pismene vježbe, seminarski radovi, konsultacije.
Udžbenici:	<i>Ne preporučuje se udžbenik, nego primarni izvori i odabrana kritička literatura</i>
Širi izbor literature:	- Solar Milivoj, <i>Teorija književnosti, "Školska knjiga", Zagreb, 1986.</i> - Idrizović Muris, <i>Književnost za djecu, Savez društava prosvjetnih radnika BiH, Sarajevo, 1998.</i> - Crnković Milan, <i>Dječja književnost, "Školska knjiga", Zagreb, 1984.</i> - Crnković Milan, <i>Hrvatska dječja književnost, "Školska knjiga", Zagreb, 1978.</i> - Marković, Ž. Slobodan, <i>Zapisi o pojavama u književnosti za decu, "Dečje novine", Gornji Milanovac, 1982.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa vršit će se kontinuirano tokom semestra.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 213
Naziv predmeta:	PREDŠKOLSKA PEDAGOGIJA I

Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
ECTS	4
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa	0
Jezik nastave:	Bosanski , hrvatski , srpski jezik
Trajanje /semestri/:	<i>IV semestar</i>
Status /obavezni, izborni/:	<i>Obavezni (stručni) predmet</i>
Preduvjeti:	Da bi student mogao polagati predmet Predškolska pedagogija I, treba imati položene ispite iz Opće pedagogije I i II, Didaktike.
Provjera znanja:	Provjera znanja se vrši tokom realizacije nastavnog programa. Ispit se polaže pismeno i usmeno. Pismeni dio ispita je eliminatoran.
Cilj studijskog programa:	Usvajanje znanja o specifičnostima razvoja, odgoja i obrazovanja djece predškolskog uzrasta i osposobljavanje za primjenu tih znanja u specifičnim uvjetima institucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.
Opis programa:	Uvod u nastavni predmet <i>Predškolska pedagogija</i> ; Predškolska pedagogija kao posebna pedagoška disciplina; Značaj , cilj, zadaci i osnovne karakteristike organiziranog predškolskog odgoja i obrazovanja; Pozicija i funkcija predškolskog odgoja i obrazovanja u sistemu odgoja i obrazovanja; Naučna i pravna utemeljenost predškolskog odgoja i obrazovanja; Načela predškolskog odgoja i obrazovanja; Koncepcija i Osnove programa predškolskog odgoja i obrazovanja.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja , vježbe, seminarski radovi, prezentacije, rasprave u seminaru, diskusije u malim grupama, kooperativno učenje, rad u parovima, pisanje eseja, konsultativni rad...
Udžbenik:	Osnovni udžbenici: 4. Emil Kamenov, Predškolska pedagogija, knjiga prva , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1999.god. 5. Emil Kamenov, Predškolska pedagogija, knjiga druga , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1999.god. 6. Emil Kamenov, Metodika I deo , Odsek za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, 1997. god. 7. Darinka Mitrović, Predškolska pedagogija , „Svjetlost, OOUR Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Sarajevo, 1981. god.
Širi izbor literature:	3. J. Jovičić, Kako pripremiti dete za vrtić , Kreativni centar, Beograd, 2000.god. 4. Starc, Čudina-Obrodović i dr, Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi – Priručnik za odgajatelje, roditelje i sve koji odgajaju djecu predškolske dobi , Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2004.god. 5. N. Čuturić, Zabrinjava me moje dijete, Ponašanje djece od 2. do 6. godine , Školska knjiga, Zagreb, 1995.god. 6. V. Cvetković-Lay, A. Sekulić-Majurec, Darovito je, što ću s njim? – Priručnik za odgoj i obrazovanje darovite djece predškolske dobi, Alinea, Zagreb, 1995.god. 7. M. Duran, Dijete i igra , Naklada "Slap", Jastrebarsko, 1995.god.
Način praćenja kvalitete rada i uspješnosti izvedbe programa:	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa obavljat će se dva puta u V semestru. Evaluacija će se realizirati primjenom esej-testa i testa znanja. U toku realizacije nastave kontinuirano će se pratiti i vrednovati aktivnost studenata u okviru svih vidova realizacije programa.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 214
-----------------------	-------------

Naziv predmeta:	LIKOVNA KULTURA
Predavanja:	2
Seminar:	1
Vježbe:	1
ECTS:	5
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri:	IV
Status / obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Nema preduvjeta
Provjera znanja i polaganje ispita:	Polaganje ispita se vrši usmenim putem. Student ima obavezu izrade seminarskog rada na zadatu temu koju prezentira studentima. Obim seminarskog rada sa bibliografijom, priložima ne treba da iznosi više od 15 strana. Rad se može uraditi i prezentirati u elektronskoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Student usvaja znanja iz područja likovne kulture koja se odnose na oblast svjetske istorije umjetnosti /obilježje i karakteristike pojedini umjetničkih epoha, stilova i pravaca, i nacionalnu Bosansko-hercegovačku umjetnost i kulturnu baštinu, savladavanje primjene likovnih tehnika sa ciljem razvijanja sposobnosti prenošenja praktičnih znanja i estetskog procjenjivanja u radu sa predškolskog uzrasta.
Opis programa:	Istorija umjetnosti od praistorije zaključno sa XX stoljećem kroz sagledavanje karakteristika određenih umjetničkih epoha, stilskih i pravaca; Kompariranje sa nacionalnom kulturnom baštinom /istorijom/; Oblasti likovnih umjetnosti; Likovne tehnike; Likovna područja i likovne tehnike prilagođene predškolskom uzrastu. Vježbe: Crtanje, Slikanje, modelovanje /prostorno plastično oblikovanje/, Grafika. Kroz praktičan rad usvaja se likovni jezik, Likovni elementi: linja, boja, površina, ploha, prostor, volumen; Principi komponovanja: simetrija, asimetrija, ritam, ravnoteža, harmonija, kontrast; Metode komponovanja: rekonponovanje, redefinicija; Oblikovanje na plohi i u prostoru.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja, seminari, vježbe /praktičan rad/, rad u malim grupama, rad na terenu, samostalna posmatranja, konsultacije.
Udžbenici:	– Slavko Batušić: <i>UMJETNOST U SLICI /Pregled povjesti umjetnosti/,</i> Zagreb, Matica Hrvatska 1967. – Helen Gardner: <i>UMETNOST KROZ VEKOVE</i> Matica Srpska 1967. – H.V.Janson: <i>ISTORIJA UMJETNOSTI Jugoslavija -Beograd</i> 1986. – Matko Pejić: <i>PRISTUP LIKOVNOM DJELU,</i> Zagreb, Školska knjiga, 1986. – Marijan Jakubin: <i>LIKOVNI JEZIK I LIKOVNE TEHNIKE,</i> Zagreb, EDUCA, 1999. – D. Belamarić: <i>DIJETE I OBLIK</i> Zagreb, Školska knjiga, 1986.
Širi izbor literature:	– Gina Pischel: – <i>OPĆA POVJEST UMJETNOSTI 1, 2, 3</i> – Zagreb, Mladost 1966. – Milutin Ružić: <i>KRAKAT PREGLED ISTORIJE UMJETNOSTI,</i> Sarajevo, – Milutin Mitrović: <i>FORMA I OBLIKOVANJE,</i> Beograd, Naučna knjiga 1987. – Dr. Pavle Vasić: <i>UVOD U LIKOVNE UMJETNOSTI /elementi likovnog izražavanja/</i> Beograd, Narodna knjiga 1959. – <i>ENCIKLOPEDIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI,</i> Zagreb, Leksikografski

	<i>zavod, 1966.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Uspjeh studenata na ispitu, studentska analiza i ocjena realizacije i programa /na kraju semestra/.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 215
Naziv predmeta	MUZIČKA KULTURA
Predavanja	2
Seminar	1
Vježbe	1

Profesionalna (pedagoška / metodička) praksa	-----
ECTS	5
Jezik nastave	bosanski , hrvatski, srpski jezik
Trajanje / semestri	IV (četvrti) semestar
Status / obavezni, izborni	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta	-----
Provjera znanja i polaganje ispita	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Završni ispit je pismeni i praktični (sviranje).
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Cilj predmeta Muzička kultura je sticanje muzičkog obrazovanja studenata kao osnove za kasnije metodičke zadatke, odnosno muzičko osposobljavanje za obavljanje odgojno-obrazovnog procesa.
Opis nastavnog programa	1. Osnovna teorija muzike (notni sistem; metrika i ritmika; melodika; harmonija; tempo, dinamika, artikulacija.) 2. Historija muzike (razvoj muzike do renesanse-stare civilizacije, srednji vijek; stilski pravci u muzici-renesansa, barok, klasika, romantizam, impresionizam, muzički pravci XX. stoljeća; bosanskohercegovačka muzika) 3. Sviranje na instrumentu-adekvatne dječije pjesme (izvođenje melodije desnom rukom)
Vidovi ili način realizacije nastave	Obrada teorijskih sadržaja, rad u malim grupama, konsultacije, diskusije u seminarima, sviranje na adekvatnom instrumentu.
Udžbenici	1. Ferović, Selma: <i>Muzička/glazbena kultura za 1., 2., 3. razred osnovne škole</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo 2004. 2. Ferović, Selma; Krajtmajer, Vinko; Kulenović, Bakir: <i>Muzička/glazbena kultura za 4. razred osnovne škole</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo 2004. 3. Ferović, Selma: <i>Muzička/glazbena kultura za 1., 2. razred gimnazije</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo 2004. 4. Ferović, Selma; Čaušević, Merima: <i>Osnove muzičke kulture</i>, udžbenik, u štampi
Širi izbor literature	1. Andreis, Josip: <i>Povijest glazbe I - IV</i>, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb 1989. 2. Despić, Dejan: <i>Teorija muzike</i>, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd 1997. 3. Despić, Dejan: <i>Muzički stilovi</i>, Istočno Sarajevo, 2004. 4. Manasteriotti, Višnja: <i>Zbornik pjesama i igara za djecu</i>, Priručnik muzičkog odgoja, Škola knjiga, Zagreb 1981. 5. Popović, Borivoje: <i>Solfeggio I, II, III, IV, V, VI. razred osnovne muzičke škole</i>, Udruženje muzičkih pedagoga Srbije, Beograd 1984. 6. <i>Muzika/Music</i>, Časopis za muzičku kulturu, Muzička akademija u Sarajevu/Muzikološko društvo FBiH, Sarajevo 1997-2005. /Zbornici radova pod istim nazivom sa Simpozijuma "Muzika u društvu" sa priložima i radovima domaćih i stranih stručnjaka u oblasti muzikologije, etnomuzikologije, muzičke pedagogije i estetike (isti izdavač)
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja na nastavi (izvođenje ritmičkih i melodijskih vježbi, sviranje ljestvica i dječijih pjesama, poznavanje historije muzike) i završni ispit.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 216
Naziv predmeta:	TJELESNA KULTURA
Predavanja:	2
Seminar:	1
Vježbe:	1

Profesionalna praksa:	0
ECTS:	5
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	IV
Status/obavezni, izborni:	obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Nema preduvjeta
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ocjena kolegija bit će formirana iz ocjena seminara, vježbe i pismenog ispita.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Usvojiti optimum informacija i znanja o: kineziologiji, kineziološkim pojavama i procesima, te o postupku planiranja, programiranja, provođenja, kontrole i vrednovanja takvih procesa u predškolskom odgoju. Optimumizirati sposobnosti, osobine i ponašanja s kojima je uvjetovana realizacija aktivnosti tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta.
Opis programa:	Predavanja: Kineziologija – nauka o pokretu: pojam, definicija, predmet i problem, ciljevi i zadaci, historijski razvoj, struktura i odnos prema drugim naukama; Struktura kinezioloških aktivnosti; Antropološka obilježja; Anatomske i fiziološke osnove kretanja; Motorička znanja; Uticaj kinezioloških aktivnosti na zdravlje; Analiza kinezioloških aktivnosti; Metodologija istraživanja u kineziologiji; Kineziometrija; Kineziološki tretmani – procesi; Planiranje i programiranje u kineziološkim aktivnostima; Uticaj kinezioloških aktivnosti na antropološka obilježja; Uticaj antropoloških obilježja na zadatke u kineziološkim aktivnostima; Antropološke osobine i sposobnosti djece predškolskog uzrasta. Seminar: Antropološka obilježja; Uticaj kinezioloških aktivnosti na antropološka obilježja; Uticaj antropoloških obilježja na zadatke u kineziološkim aktivnostima; Antropološke osobine i sposobnosti djece u predškolskog uzrasta. Vježbe: Usavršavanje i održavanje vlastitih psihomotoričkih, morfoloških i funkcionalnih sposobnosti i osobina potrebnih za izvođenje tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Program kolegija realizira se u IV semestru, s fondom od 60 sati (2+1+1). Nastave se realizira kroz predavanja, seminare i vježbe.
Udžbenici:	- Berković, L., Vuković, R. (1997). <i>Teorija fizičke kulture</i> . Fakultet fizičke kulture. Centar za usavršavanje stručnih kadrova, Novi Sad. - Ivanković, A. (1998). <i>Tjelesni odgoj djece predškolske dobi</i> . Školska knjiga, Zagreb. - Kosinac, Z. (1999).. <i>Morfološko-motorički i funkcionalni razvoj djece predškolske dobi</i> - udžbenik za odgajatelje i učitelje. Udruga za šport i rekreaciju djece i mladeži Grada, Split. - Mraković, M. (1997). <i>Uvod u sistematsku kineziologiju</i> . Kineziološki fakultet u Zagrebu, Zagreb. - Prskalo, I. (2004). <i>Osnove kineziologije</i> . Udžbenik za studente učiteljske škole. 2. dopunjeno i izmijenjeno izd. Visoka učiteljska škola, Petrinja. - Rogulj, N., Katić, V. (2005). <i>Osnove kineziologije. Priručnik za praćenje nastave i pripremanje ispita</i> . Visoka učiteljska škola u Splitu, Split.
Širi izbor literature:	- Bešović, M. (2006). <i>Korelacija učenja i psihomotornih sposobnosto ženske omladine</i> . (Doktorska disertacija). - Bonacin, D., Katić, R., Zagorac, N. (2001). <i>Model kineziološke edukacije</i> , Znanstveno-istraživački projekt u Kineziologiji. Fakultet prirodoslovno-matematičkih znanosti i odgojnih područja Sveučilišta u Splitu. - Dodig, M. (1998): <i>Razvoj tjelesnih sposobnosti čovječjeg organizma</i> . Sveučilište u Rijeci, Rijeka. - Dragaš, M. (1998). <i>Antropološke dimenzije u nastavi fizičkog vaspitanja i sportu</i> , Prosvjetni rad, Podgorica. - Findak, V., Prskalo, I. (2004). <i>Kineziološki leksikon za odgajatelje</i> . Visoka učiteljska škola Petrinja. - Jerković, S. (2004). <i>Teorija tehnike (skripta)</i> . Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu. - Kosinac, Z. (1988). <i>Osnove anatomije i fiziologije. Razvoj</i>

	<i>pokreta i psihomotoričkih sposobnosti</i>. Udruga za šport i rekreaciju djece i mladeži grada Splita. - Kosinac, Z.(1993). <i>Osnove anatomije i fiziologije sa vježbama oblikovanja tijela i pokreta</i>. Sveučilište u Splitu. - Metikoš, D., Mraković, M., Neljak, B. (1996). <i>Primijenjena kineziologija u školstvu</i>. Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. - Mikić, B. (2000). <i>Psihomotorika</i>. Tuzla. Filozofski fakultet. - Milanović i suradnici (1993). <i>Priručnik za sportske trenere</i>. Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. - Najšteter, Đ. (1997). <i>Kineziološka didaktika</i>. Univerzitetska knjiga, Sarajevo.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti realizacije programa:	Studentska evaluacija primjenom anonimne ankete, kolegijalna evaluacija i refleksija, longitudinalna analiza uspješnosti studenata na ispitima, komparativna analiza nivoa teorijskih i praktičnih znanja u odnosu na studente na drugim fakultetima u BiH i inostranstvu.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 217
Naziv predmeta	MUZIČKA RADIONICA
Predavanja	0
Seminar	0
Vježbe	2
Profesionalna (pedagoška /	-----

metodička) praksa	
ECTS	2
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri	IV semestar
Status / obavezni, izborni	Izborni
Preduvjeti za upis predmeta	Položeni ispiti iz predmeta Muzička kultura i Metodika nastave muzičke kulture I
Provjera znanja i polaganje ispita	Usmeni i praktični
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Kvalitetnije i detaljnije upoznavanje studenata sa muzičkom literaturom i muzičkim instrumentima
Opis nastavnog programa	U skladu sa muzičkim sposobnostima studenti će svirati na instrumentima Orffovog instrumentarija dječije pjesme u raznim aranžmanima; ukoliko studenti imaju određeno iskustvo u sviranju na nekom instrumentu to znanje će proširivati; studenti će prisustvovati adekvatnim muzičkim događajima o kojima mogu napisati eseje.
Vidovi ili način realizacije nastave	Rad u grupi, individualni rad.
<i>Udžbenici</i>	
<i>Širi izbor literature</i>	
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja na nastavi i završni ispit.

Šifra - kod predmeta	PEF PRO 218
Naziv predmeta:	OSNOVE EKOLOŠKE KULTURE
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
ECTS:	2

Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	1
Status/obavezni, izborni:	Izborni
Preduvjeti za upis predmeta:	
provjera znanja i polaganje ispita:	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Završni ispit se obavlja pismeno i umesno. Pismeni dio ispita je eliminatoran.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Cilj modula je da studenti steknu osnovna znanja i ovladaju osnovnim vještinama potrebnim za razumijevanje ekoloških zakonitosti u životnoj okolini. Kroz nastavne metode prilagođene izučavanju ekologije studenti će se upoznati sa definicijom i zadacima ove naučne discipline i njenim položajem u sistemu nauka. Glavni zadatak je da studenti nauče kompleks ekoloških faktora (abiotičkih i biotičkih) i njihov uticaj na živa bića. U okviru planiranih sadržaja obrađuju se različiti stupnjevi biološke i ekološke integracije. Kroz izučavanje ovog predmeta studenti trebaju steći širinu biološkog obrazovanja u razumijevanju značaja ekologije u sistemu bioloških znanosti i društvu uopće
Opis programa:	- Uvod u ekologiju. Definicija ekologije i njen položaj u sistemu prirodnih i društvenih nauka. Opći ekološki pojmovi. - Ekološki faktori i ekološka valenca. - Sinekologija: Ekološke odlike populacije; životna zajednica ili biocenoza; ekosistem; životna oblast mora i okeana; životna oblast kopnenih voda; podzemne vode i specifični ekosistemi špilja. - Biomi: tropske kišne šume, tropske savane, pustinje, čaparali ili mediteranski biomi, travnjaci, lišćarsko-listopadne šume umjerenog pojasa, tajga, tundra. - Uzroci degradacije životne sredine i mjere zaštite
Vidovi i/ili načini realizacije nastave:	Osnovna uputstva studenti dobiju u redovnoj nastavi, a većina daljeg upoznavanja sastoji se u radu u kružocima i diskusiji o navedenoj materiji. Planiran je vrlo veliki dio nastave izvesti na terenu.
Udžbenici:	<u>Obavezna</u> 1. Škrijelj, R., i Đug, S. (2009) Uvod u ekologiju životinja. Prirodno-matematički fakultet Sarajevo. 2. Đug, S. i Škrijelj, R. (2009) Biogeografija. Prirodno-matematički fakultet Sarajevo. 3. Spahić, M. (1999) Osnove geoekologije. Harfo-graf Tuzla. 4. Tuhtar, D. (1984) Zagađivanje zraka i vode. Svjetlost. Sarajevo
Širi izbor literature:	
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Uspješnim savladavanjem modula studenti bi trebali: • poznavati ekološke procese u životnoj sredini, • poznavati kompleks raznovrsnih ekoloških faktora (abiotičkih i biotičkih), • poznavati odnose u populaciji, biocenozi i ekosistemu, • poznavati različite tipove ekosistema i njihovu povezanost u biosferi.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 219
Naziv predmeta	HOR/ZBOR
Predavanja	1
Seminar	0
Vježbe	1
Profesionalna (pedagoška /	-----

metodička) praksa	
ECTS	2
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri	I (prvi) – VIII (osmi) semestar
Status / obavezni, izborni	Izborni
Preduvjeti za upis predmeta	Obavezna provjera vokalnih sposobnosti
Provjera znanja i polaganje ispita	Pjevanje dionica iz partitura prema podjeli glasova, znači ispit može biti u praktičnoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Upoznavanje studenata sa domaćom i svjetskom horskom muzičkom baštinom, osposobljavanje studenata za rad sa djecom u adekvatnim horskim sastavima u predškolskim ustanovama i nižim razredima osnovne škole.
Opis nastavnog programa	Upoznavanje sa vokalnom tehnikom kroz razne vježbe (držanje tijela, načini disanja, izgovor konsonanata i oblikovanje vokala, davanje intonacije, impostacija tona, vokalizacije). Odabir kompozicija vrši se na osnovu sastava hora, odnosno u skladu sa vokalnim sposobnostima studenata članova hora, tj. od pomenutog će ovisiti broj izvođačkih dionica (višeglasno pjevanje – dva, tri ili četiri glasa). Sukladno iznesenom, repertoar se uređuje prema izvođačkim mogućnostima, kao i potrebama internih i javnih nastupa članova hora, a obuhvata: univerzitetsku himnu Gaudeamus, stilizirane bosanskohercegovačke tradicionalne pjesme, prikladne kompozicije iz literature tzv. «starih majstora», klasične horske kompozicije, kompozicije popularne muzike umjetnički obrađene (na nekom od stranih jezika-uglavnom engleski jezik što je u skladu sa Planom i programom PA) i td. U odabiru repertoara pored voditelja hora učestvuju i studenti – članovi hora.
Vidovi ili način realizacije nastave	Rad u grupi-frontalni oblik, rad u malim grupama-pojedinačno po glasovima.
<i>Udžbenici</i>	Arnautović, Rešad: <i>Stilizirane sevdalinke</i>
<i>Širi izbor literature</i>	Dostupna horska literatura
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja na nastavi i završni ispit.

Programi nastavnih predmeta zastupljenih u petom semestru

Šifra	PEF PRO 301
Naziv predmeta	PSIHOLOGIJA ODGOJA
Predavanja	2
Seminari	0
Vježbe	1
Profesionalna praksa	Tokom profesionalne prakse studenti će se upoznati sa ponašanjima

	djece i pripremiti kritičke osvrte na pedagoške intervencije koje primjenjuju odgajatelji u predškolskim ustanovama.
ECTS	4
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/Semestri	V
Status predmeta	Obavezni
Preduvjeti	Nema
Provjera znanja i polaganje ispita	Pismeni
Cilj nastavnog predmeta	Upoznavanje sa osnovnim zakonitostima Psihologije učenja i psihološkog aspekta nastave. Upoznavanje sa svakodnevnom problematikom rada sa decom i situacijama nastavnog procesa.
Oblici/vidovi/načini realizacije nastavnog predmeta	Obrada teorijskih sadržaja, rad u malim grupama, samostalna posmatranja, konsultacije..
Nastavni program	1. Pojam crta ličnosti i temeljnih dimenzija ličnosti. Koncept «svestranog razvoja ličnosti» 2. Osobine ličnosti učenika 3. Osobine ličnosti nastavnika 4. Integrisani učitelj 5. Stres u nastavi. 6. Motivacija u učenju i nastavi: intrinzična motivacija, strah od (ne)uspjeha, potreba za postignućem, teorija očekivanja, načini motiviranja kognitivne aktivnosti. 7. Intelektualne sposobnosti: struktura inteligencije, mjerenje inteligencije, odnos inteligencije i školskog uspjeha. 8. Učenje: vrste učenja, metode poučavanja i modeli učenja. 9. Pamćenje i zaboravljanje: vrste pamćenja, strategije pamćenja, uzroci zaboravljanja. 10. Inteligencija, kreativnost i nadarenost, razvoj i stimulacija nadarenosti. 11. Rad sa učenicima sa ADHD –om i sa izraženim problemima u ponašanju 12. Interakcija među učenicima u razredu; Interakcija između nastavnika i učenika; 13. Različiti pristupi održavanju discipline i rješavanja disciplinskih problema. Pozitivna disciplina, vođenje razreda/grupe, suočavanje s nepoželjnim oblicima ponašanja, asertivna disciplina. 14. Psihološko savetovalište - Rad sa decom sa posebnim potrebama 15. Vaspitne mogućnosti škole u socijalizacijskom kontekstu - prevencija maloletničke delikvencije i narkomanije
<i>Udžbenik (osnovni)</i>	Fulgosi, A. (1983). Psihologija ličnosti. Zagreb: Školska knjiga. Grgin, T. (1997). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap. Pastuović, N. (1999). Edukologija. Zagreb: Znamen. Raboteg-Šarić, Z. (1995). Psihologija altruizma. Zagreb: Alinea. Zarevski, P. (2000). Struktura i priroda inteligencije. Jastrebarsko: Naklada Slap.
<i>Šira literatura</i>	Pastuović, N. (1999). Edukologija. Zagreb: Znamen. Raboteg-Šarić, Z. (1995). Psihologija altruizma. Zagreb: Alinea. Zarevski, P. (2000). Struktura i priroda inteligencije. Jastrebarsko: Naklada Slap.
Način praćenja uspješnosti	Praćenja rada studenata na časovima i vježbama, kolokvijalna provjera

Šifra-kod predmeta:	PEF PRO 302
Naziv predmeta:	PREDŠKOLSKA PEDAGOGIJA II
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
ECTS	3

Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa	(1 sat) Profesionalna pedagoška praksa u V. semstru obuhvata: - Boravak studenta u predškolskoj ustanovi u trajanju od 40 sati. - Posmatranje, snimanje i učešće u odgojno-obrazovnim aktivnostima. - Upoznavanje sa posebnim sadržajima. - Vođenje protokola pedagoške prakse.
ECTS pedagoške prakse:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje /semestri/:	V semestar
Status /obavezni, izborni/:	Obavezni (stručni) predmet
Preduvjeti:	Da bi student mogao polagati predmet Predškolska pedagogija II, treba imati položene ispite iz Uvoda u pedagogiju I i II, Didaktike i Obiteljske pedagogije, Predškolske pedagogija II, te imati obavljenu i ovjerenu pedagošku praksu u VI semstru.
Provjera znanja:	Provjera znanja se vrši tokom realizacije nastavnog programa. Ispit se polaže pismeno i usmeno. Pismeni dio ispita je eliminatoran.
Cilj studijskog programa:	Usvajanje znanja o specifičnostima razvoja, odgoja i obrazovanja djece predškolskog uzrasta i osposobljavanje za primjenu tih znanja u specifičnim uvjetima institucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.
Opis programa:	Igra kao okvir za integralni razvoj, odgoj i obrazovanje u predškolskom periodu; Igra kao okvir za aktivnosti u predškolskom odgoju i obrazovanju; Odgajatelj – učitelj; Roditelji u predškolskim ustanovama; Uključivanje djece s posebnim potrebama u institucionalni predškolski odgoj i obrazovanje; Socio-emocionalna klima u odgojno-obrazovnom radu sa djecom predškolskog uzrasta; Vrste programa za djecu predškolskog uzrasta; Društveni, pedagoški i ekonomski parametri razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, prezentacije, rasprave u seminaru, diskusije u malim grupama, kooperativno učenje, rad u praovima, pisanje eseja, konsultativni rad...
Udžbenik:	Osnovni udžbenici: 8. Emil Kamenov, Predškolska pedagogija, knjiga prva, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1999.god. 9. Emil Kamenov, Predškolska pedagogija, knjiga druga, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1999.god. 10. Emil Kamenov, Metodika II deo, Odsek za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, 1997. god. 11. Darinka Mitrović, Predškolska pedagogija, „Svjetlost, OOUR Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Sarajevo, 1981. god. 12. Lidija Pehar, Vaspitanje i razvojni problemi predškolske djece, Kultura, Beograd, 1990. god.
Širi izbor literature:	8. M. Milanović, D. Maleš, A. Sekulić-Majurec, Skrb za dijete – poticanje ranog razvoja djeteta u Republici Hrvatskoj, UNICEF, Zagreb, 2000.god. 9. V. Bašić, B. Hudina, N. Koller-Tribović, A. Žižak, Integralna metoda u radu sa predškolskom djecom i njihovim roditeljima – Priručnik za odgajatelje i stručne saradnike u predškolskim ustanovama, Alinea, Zagreb, 1994.god. 10. V. Cvetković-Lay, Ja hoću i mogu više – Priručnik za odgoj darovite djece od 3. do 8. godine, Alinea, Zagreb, 1995.god. 11. K. A. Hansen, R. K. Kaufmann, K. Burke-Walsch, Stvaranje učionica u kojima dijete ima centralnu ulogu (3-6), Step by Step, Centar za obuku i obrazovne inicijative, Sarajevo, 1998.god. 12. L. G. Katz, D. E. McClellan, Poticanje razvoja dječije socijalne kompetencije, Educa, Zagreb, 1999.god.

Način praćenja kvalitete rada i uspješnosti izvedbe programa:	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa obavljat će se dva puta u VI semestru. Evaluacija će se realizirati primjenom esej-testa i testa znanja. U toku realizacije nastave kontinuirano će se pratiti i vrednovati aktivnost studenata u okviru svih vidova realizacije programa.
---	--

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 303
Naziv predmeta:	METODIKA PREDŠKOLSKOG ODGOJA I
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1

Metodička praksa	0
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski i srpski
Trajanje/semestri:	Peti (5)
Status:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz predmeta – Razvojna psihologija II
Provjera znanja i polaganje ispita:	Pismeni ispit i verifikovane vježbe iz nastavnog programa
Cilj studijskog programa:	-Osposobljavanje studenata za primjenu metodičkih postupaka u okviru metodike predškolskog odgoja iz aspekta holističkog pristupa dječijem razvoju i uvažavanja principa razvojne primjerenosti. - Osposobljavanje studenata za primjenu metodičkih postupaka u svrhu poticanja struktuiranja i bogaćenja dječijeg iskustva i znanja o neposrednoj stvarnosti kroz različite vrste igara i aktivnosti - Osposobljavanje studenata za razumijevanje osnovnih procesa učenja i razvoja predškolske djece u institucionalnom predškolskom odgoju
Opis programa:	-Pojam i predmet metodike predškolskog odgoja -Pitanja kojima se bavi metodika predškolskog odgoja -Interdisciplinarni karakter metodike predškolskog odgoja (odnos sa drugim naukama i naučnim disciplinama) -Metodičke smjernice kao opšta orijentacija za rad odgajatelja u praksi i njihova primjena -Prirodna i društvena okolina kao poticaj holističkog razvoja djeteta/djece -Programski sadržaji iz područja neposredne stvarnosti u predškolskom kurikulumu i bitne karakteristike njihove realizacije -Strategije/modeli učenja djece predškolskog uzrasta. - Pasivno učenje. Aktivno učenje. Učenje putem posmatranja drugoga. Učenje putem riječi. Učenje kao rezultat razmišljanja o sopstvenim saznanjima i skustvima – metakognicija. -Učenje kao konstruiranje i sukonstruiranje znanja i iskustva - - Strategije indirektnog poučavanja -Vrste aktivnosti djece: Perceptivno-motorne aktivnosti. Otkrivačke aktivnosti. Posmatračke i receptivne aktivnosti. Zdravstveno-higijenske aktivnosti. Praktične životne i radne aktivnosti. Društvene aktivnosti. Aktivnosti rezonovanja, uviđanja i izumijevanja. Aktivnosti predstavljanja, izražavanja i stvaranja.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Upoznavanje sa teorijskim sadržajima, kooperativno učenje, izučavanje literature i rasprave o pojedinim temama, aktivno uključivanje studenta u sve segmente nastave
Udžbenici:	- Slunjski E.: Integrirani predškolski kurikulum, Mali profesor, Zagreb, 2001 (odabrana poglavlja) -Kamenov E. : Metodika vaspitno-obrazovnog rada sa predškolskom decom, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2000.(odabrana poglavlja) -Bredkamp S. : Kako djecu odgajati (odabrana poglavlja), Educa, Zagreb, 1996 -Meduoz S. , Kešdan A. : Kako pomoći djeci da uče. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2000, (odabrana poglavlja)
Širi izbor literature:	- Došen-Dobud A. : Malo dijete veliki istraživač, Alinea,

	Zagreb, 1995. - Kamenov E. : Igre opažanja, Nova prosveta , Beograd 1991. - Stanić-Bojković D. : Upoznavanje predškolske dece s okolinom, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1990 - Pedagoški časopisi
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Kontinuirano praćenje aktivnog učešća studenta u radu i ocjenjivanje blagovremenog i uspješnog izvršavanja obaveza u okviru vježbi

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO304
Naziv predmeta:	METODIKA RAZVOJA GOVORA I
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
Metodička praksa	0

ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	Peti (5)
Status:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz predmeta – Razvojna psihologija II
Provjera znanja i polaganje ispita:	Pismeni ispit i verifikovane vježbe iz nastavnog programa
Cilj studijskog programa:	-Da studenti upoznaju i usvoje nova teorijska i praktična znanja u okviru metodike razvoja govora -Da stečena znanja primjenjuju u praksi i podstiču širenje pozitivne prakse na planu razvoja govora djece predškolskog uzrasta -Da se studenti osposobe za stvaranje što bogatije i raznovrsnije jezičke prakse djece kroz razne vidove rada -Proširivanje znanja studenata o svim aspektima funkcija govora kao osnove za razvoj govora kroz njegovu upotrebu u raznovrsnim komunikativnim situacijama
Opis programa:	-Uvod u metodiku razvoja govora -Odnos metodike razvoja govora i drugih nauka i naučnih disciplina -Tradicionalni i savremeni pristup razvoju govora u predškolskoj ustanovi -Razvoj komunikativnih sposobnosti djece do polaska u školu -Značaj socijanog konteksta u općem i govornom razvoju djece -Karakteristike komunikacionih procesa u predškolskoj ustanovi - Sredina koja je povoljna za razvoj govora kroz komunikaciju u predškolskoj ustanovi -Komunikativne funkcije govora djece i njegove manifestacije -Uloga i postupci odgajatelja u razvijanju jezičke komunikacije -Odgajatelj i dijete kao partneri verbalne komunikacije -Igre i aktivnosti za poticanje jezičke komunikacije
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja, kooperativno učenje u grupi, izučavanje literature i rasprava o pojedinim temama, aktivno uključivanje studenata u sve segmente nastave, rad na portfolioju
Udžbenici:	- Babić N.: »Govor odgajatelja i dječije aktivnosti«, Školske novine, Zagreb, 1989. - Grupa autora : »Govor u predškolskoj ustanovi«, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Svjetlost, Sarajevo, 1987. - Marković M.i dr.: »Korak po korak 2«, Kreativni centar, Beograd, 1997. (str.185 – 205) - Matić R.: »Metodika razvoja govora dece«, Nova prosveta, Beograd, 1986. (str.37 – 79)
Širi izbor literature:	- Marković M. i dr.: »Korak po korak 1«,Kreativni centar, Beograd, 1999. - Miller B. : »Komunikacija sa djecom«, Filozofski fakultet , Sarajevo, 2000. - Čudina Obradović M.: »Igrom do čitanja«, Školska knjiga. Zagreb, 1996.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Kontinuirano praćenje aktivnog učešća studenata u radu i ocjenjivanje blagovremenog i uspješnog izvršavanja obaveza u okviru vježbi

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 305
Naziv predmeta:	METODIKA LIKOVNOG ODGOJA I
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička	0

praksa)	
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri:	V
Status / obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Preduvjet za upis predmeta su položeni ispiti: Likovna kultura
Provjera znanja i polaganje ispita:	Polaganje ispita se vrši usmenim putem. Student ima obavezu izrade seminarskog rada na zadatu temu koju prezentira studentima. Obim seminarskog rada sa bibliografijom, priložima ne treba da iznosi više od 15 strana. Rad se može uraditi i prezentirati u elektronskoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Opšte kompetencije: Studenti se stručno-metodički osposobljavaju za kritičko mišljenje, kvalitetno planiranje i pripremanje metodičko-praktičkih likovnih aktivnosti primjenom savremenih metodičkih znanja. Specifične kompetencije: sgledati i razumjeti unačaj likovnog izražavanja u radu sa djecom predškolsko uzrasta; upoznati studente sa likovnim jezikom djece i njegovim simbolima, značenjem, strukturom i zakonitostima razvoja likovnih sposobnosti; osposobiti studente za poticanje i razvijanje perceptivnih, izražajnih i kreativnih sposobnosti djece predškolskog uzrasta; upoznati i znati primijeniti didaktička načela, metode i metodičke oblike rada; osposobiti studente za planiranje /kreiranje/ i pripremanje metodičko-praktičkih likovnih aktivnosti; osposobiti studente za praćenje, vrednovanje, i ocjenjivanje vlastitog rada; osposobiti studente za vrednovanje stvaralačkih postignuća djece predškolskog uzrasta; razvijanje sposobnosti usvajanja i primjene informacija, analize i sinteze; razvijanje individualnosti i samostalnosti, osposobljavanje za timski rad; razvijanje sposobnosti za istraživački rad, stvaralačko i kritičko promišljanje; razvijati sposobnost primjene stečenih znanja u sličnim i novim situacijama; razvijati želju i potrebu za permanentnim učenjem i usavršavanjem u likovnoo-metodičkom radu sa predškolskom djecom.
Opis programa:	Metodika likovne kulture kao naučna i nastavna disciplina; Definicija, predmet i zadaci metodika likovne kulture; Mjesto metodike likovne kulture u sistemu pedagoških naučnih disciplina; Istorija, teorije i prakse likovne kulture; Društvene, estetske i pedagoške osnove likovne kulture; Društvene osnove likovne kulture; Sociološka funkcija likovne kulture; Usmjeravajuća uloga umjetnosti; Praktična funkcija likovne umjetnosti i likovnog obraovanja; Estetske osnove likovnog odgoja; Suština umjetnosti; Likovna umjetnost i likovni odgoj; Uvođenje u vizuelnu i likovnu kulturu.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja, seminari, vježbe /praktičan rad/, rad u malim grupama, rad na terenu, samostalna posmatranja, konsultacije.
Udžbenici:	- Slavko Batušić: UMJETNOST U SLICI /Pregled povjesti umjetnosti/, Zagreb, Matica Hrvatska 1967. - Helen Gardner: UMETNOST KROZ VEKOVE Matica Srpska 1967. - H.V.Janson: ISTORIJA UMJETNOSTI Jugoslavija -Beograd 1986. - Matko Pejić: PRISTUP LIKOVNOM DJELU, Zagreb, Školska knjiga, 1986. - Marijan Jakubin: LIKOVNI JEZIK I LIKOVNE TEHNIKE, Zagreb, EDUCA, 1999. - D. Belamarić: DIJETE I OBLIK Zagreb, Školska knjiga, 1986.

Širi izbor literature:	- Gina Pischel: - OPĆA POVJEST UMJETNOSTI 1, 2, 3 - Zagreb, Mladost 1966. - Milutin Ružić: KRATAK PREGLED ISTORIJE UMJETNOSTI, Sarajevo, - Milutin Mitrović: FORMA I OBLIKOVANJE, Beograd, Naučna knjiga 1987. - Dr. Pavle Vasić: UVOD U LIKOVNE UMJETNOSTI /elementi likovnog izražavanja/ Beograd, Narodna knjiga 1959. - ENCIKLOPEDIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI, Zagreb, Leksikografski zavod, 1966.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Uspjeh studenata na ispitu, studentska analiza i ocjena realizacije i programa /na kraju semestra/.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 306
Naziv predmeta	METODIKA MUZIČKOG ODGOJA I
Predavanja	2
Seminar	0
Vježbe	1
Profesionalna (pedagoška / metodička) praksa	-
ECTS	4
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski jezik

Trajanje / semestri	V (peti) semestar
Status / obavezni, izborni	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta	Položen ispit iz predmeta Muzička kultura
Provjera znanja i polaganje ispita	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Završni ispit je pismeni i praktični (sviranje).
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Cilj predmeta Metodika muzičkog odgoja I je muzičko osposobljavanje studenata, na osnovama prethodno stečenog muzičkog obrazovanja, za obavljanje muzičkog odgojno-obrazovnog procesa, otkrivanje i stimulisanje razvoja dječije muzikalnosti sa specifičnim muzičkim sposobnostima, kao i potrebe za muzikom u svakodnevnom životu.
Opis nastavnog programa	1. Polazne osnove (predmet i zadaci Metodike muzičkog odgoja; značaj i uloga muzike u razvoju ličnosti) 2. Upoznavanje sa instrumentima Orffovog ili dječijeg instrumentarija u funkciji početnog sticanja znanja iz oblasti metodike muzike; ljudski glas (posebno o dječijem glasu-osobine, funkcija i sl.) 3. Instrumenti orkestra (gudači, duhači, udaraljke, uporedni, tradicionalni) 4. Sviranje na instrumentu sa desnom i lijevom rukom (akordska pratnja)
Vidovi ili način realizacije nastave	Obrada teorijskih sadržaja, rad u malim grupama, konsultacije, analitičko slušanje muzike, rad na instrumentu.
Udžbenici	1. Despić, Dejan: <i>Muzički instrumenti</i>, Univerzitet umetnosti u Beogradu, Beograd 1986. 2. Ferović, Selma: <i>Didaktičko-metodička uputstva za upoznavanje muzičke baštine Bosne i Hercegovine, uz korištenje 4 audio - kasete "Muzički govor moje zemlje"</i>, Šumi-disk, Sarajevo 1998. 3. Ferović, Selma: <i>Priručnik za učitelje/nastavnike razredne nastave</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2005. 4. Ferović, Selma; Čaušević, Merima: <i>Osnove muzičke kulture</i>, udžbenik, u štampi 5. Kojov-Bukvić, Irena: <i>Metodika nastave muzičkog vaspitanja</i>, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd 1985. 6. Manasteriotti, Višnja: <i>Prvi susreti djeteta sa muzikom</i>, Školska knjiga, Zagreb 1981. 7. Obradović, Aleksandar: <i>Uvod u orkestraciju</i>, Univerzitet umetnosti u Beogradu, Beograd 1997.
Širi izbor literature	1. Ferović, Selma: <i>Teorija i praksa muzičkog vaspitanja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini</i>, IDP Udžbenici, priručnici i didaktička sredstva, Sarajevo 1991. 2. Manasteriotti, Višnja: <i>Muzički odgoj na početnom stupnju</i>, Školska knjiga, Zagreb 1973. 3. Pesek, Albinca: <i>Otroci u svetu glazbe</i>, Založba Mladinske knjige, Ljubljana 1997. 4. Rakijaš, Branko: <i>Muzički odgoj djeteta</i>, Školska knjiga, Zagreb 1981. 5. Radoš-Mirković, Ksenija: <i>Psihologija muzičkih sposobnosti</i>, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd 1998. 6. <i>Enciklopedija klasične glazbe</i>, Znanje d.d., Zagreb 2004. (uredio Robert Ainsley)
Način praćenja kvaliteta	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u

rada i uspješnosti izvedbe programa	realizaciji programskih sadržaja na nastavi i završni ispit (usmeni i sviranje na instrumentu).
-------------------------------------	---

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 307
Naziv predmeta:	METODIKA TJELESNOG ODGOJA I
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna praksa:	0
ECTS:	4

Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski jezik
Trajanje/semestri:	V
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen teorijski i praktični dio ispita iz kolegija Tjelesni odgoj.
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ocjena kolegija bit će formirana iz ocjena pismenog i praktičnog rada.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Usvojiti optimum informacija i znanja o: zakonitostima i organizacijskim oblicima rada u tjelesnom i zdravstvenom odgoju djece predškolskog uzrasta. Optimumizirati sposobnosti, osobine i ponašanja s kojima je uvjetovana realizacija tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta.
Opis programa:	Predavanja: Kineziološka metodika tjelesnog i zdravstvenog odgoja: Definicija, predmet, cilj i zadaci; Artikulacija izvođenja aktivnosti tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta; Kineziološki sadržaji u aktivnosti tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta. Vježbe: Uvježbavanje i usvajanje motoričkih informacija i znanja koja se nalaze u planu i programu tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta, kao i praktična primjena istih u izvođenju tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Program kolegija realizira se u V semestru, s fondom od 45 sati (2+0+1). Nastave se realizira kroz predavanja i vježbe.
Udžbenici:	- Findak; V. (1999). <i>Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju</i> . Školska knjiga, Zagreb. - Goldberg, S. R. (2003). <i>Razvojne igre za predškolsko dijete</i> . Ostvarenje, Lekenik.
Širi izbor literature:	- Findak, V. (1995). <i>Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju</i> . Školska knjiga, Zagreb - Findak, V., Delija, K. (2001). <i>Tjelesna i zdravstvena kultura u predškolskom odgoju</i> . EDIP d.o.o., Zagreb. - Findak, V., Prskalo, I. (2004). <i>Kineziološki leksikon za odgajatelje</i> . Visoka učiteljska škola Petrinja. - Ivanković, A. (1982). <i>Tjelesni odgoj djece predškolske dobi</i> . Priručnik za odgajatelje. 6. izd. Školska knjiga, Zagreb. - Kragujević, G. (1991). <i>Metodika fizičkog vaspitanja</i> . Zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Beograd. - Krsmanović, B. i L., Berković (1999). <i>Teorija i metodika fizičkog vaspitanja</i> . Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet fizičke kulture, Novi Sad. - Mrgan, J. (2003). <i>Kineziološki modeli u školi</i> . Aura, Sisak. - Pejčić, A. (2002). <i>Igre za male i velike</i> . Visoka učiteljska škola u Rijeci - Pejčić, A. (2005). <i>Kineziološke aktivnosti za djecu predškolske i rane školske dobi</i> . Visoka učiteljska škola, Rijeka. - Starc, B. i ostali (2004). <i>Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi</i> . Priručnik za odgojitelje, roditelje i sve koji odgajaju djecu predškolske dobi. Impresum, Golden marketing - Tehnička knjiga, Zagreb.

Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti realizacije programa:	Praćenje aktivnosti studenata tokom predavanja i vježbi. Studentska evaluacija primjenom anonimne ankete, kolegijalna evaluacija i refleksija, longitudinalna analiza uspješnosti studenata na ispitima, komparativna analiza nivoa teorijskih i praktičnih znanja u odnosu na studente na drugim fakultetima u BiH i inostranstvu.
---	---

Šifra predmeta:	PEF PRO 308
Naziv predmeta:	GRAĐANSKO OBRAZOVANJE SA METODIKOM
Predavanja:	1
Seminar:	1
Vježbe:	-
ECTS:	2

jezik nastave:	Bosanski/Hrvatski/Srpski jezik
trajanje:	V semestar
status:	Izborni
provjera znanja:	Usmeni i praktični
CILJ studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Svrha ovog predmeta jeste da obuči studente – buduće nastavnike da preuzmu odgovornost predavanja osnovnih koncepata vezanih za građansko obrazovanje. Ovaj predmet će uključivati studente – buduće nastavnike u procesu učenja na načine koji prikazuju visoko poštivanje svake osobe dok prikazuju i diskutuju o različitim temama u sklopu sadržaja predmeta. Tražit će se ravnoteža između poštivanja pravnog i političkog sistema i konstruktivne kritike o njihovoj primjeni u određenim slučajevima. Studenti – budući nastavnici će koristiti intelektualna sredstva za kritičko razmišljanje i iz različitih perspektiva razgovarati o političkom sistemu i institucijama vlasti.
Vidovi i način realizacije nastave:	Studentima će biti predstavljene interaktivne strategije predavanja koje su neodvojivi dio ovog predmeta i sadržaja. Rasprave će se odvijati u malim grupama kroz diskusije, izrada pojedinih projekata, samostalno i kritičko promišljanje, donošenje vlastitih sudova o određenim problemima iz oblasti programskih sadržaja.
Udžbenici:	– <i>Demokracija i ljudska prava (Zbornik radova), Demokracija i ljudska prava (Udžbenik za vježbe).</i>
Širi izbor literature:	– <i>Sevima Sali i Zlatan Terzić, Medjunarodni dokumenti o ljudskim pravima – Instrumenti Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Pravni sektor Fonda otvoreno društvo Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1996.</i> – <i>Medjunarodni dokumenti iz oblasti ljudskih prava, Dio 1 i 2., Helsinški komitet za ljudska prava u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1995.</i> – <i>Ustav BiH.</i> – <i>Ustav Republik Srpske.</i> – <i>Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.</i> – <i>Dejvid Held, Demokracija i globalni poredak, Filip Višnjić, Beograd, 1997.</i> – <i>Cenivez Patrice, Odgojiti građanina, Fond otvoreno društvo, Pravni fakultet, Sarajevo, 1999.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	U toku semestra svi studenti će biti u prilici da najmanje dva puta provjere stečeno znanje i građanske vrline iz programskih sadržaja, što će doprinijeti realnijem sagladavanju ukupnih rezultata studenta na kraju semestra.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 309
Naziv predmeta:	STRANI JEZIK (ENGLESKI JEZIK)
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	2
Jezik nastave:	Engleski jezik
Trajanje/semestri:	V semestar

Status/obavezni, izborni:	Izborni predmet
Preduvjeti za upis predmeta:	- završen studij I, II, III i IV semestra prema planu i programu; - položeni ispiti E I i E II.
Provjera znanja i polaganje ispita:	- kontinuirano praćenje kroz sve nastavne oblasti sa naglaskom na sposobnostima razumijevanja i govora; - testiranja za provjeru rezultata; - pisanje sažetaka i širih prezentacija.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	- kontinuiran rad na razvijanju profesionalnog rječnika i jezičkih formi karakterističnih za znanstveni pristup; - osposobljavanje za praćenje stručnih usmenih i pismenih izlaganja; - osposobljavanje za učešće u diskusijama na teme iz oblasti struke.
Opis programa:	- Professional English - Topics: Education; Teaching; The World of the Classroom; Learning
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja: prezentacija tekstova kroz uvod u temu, uvođenje novog vokabulara, razumijevanje teksta uz provjeru kroz razgovor. Vježbe: usvajanje teksta uz pravilan izgovor, detaljno razumijevanje i osposobljavanje za razgovor na date teme kroz pitanja i odgovore. Seminar: plenarni rad u grupama. Pristup po potrebi individualni i rad u grupama; stalne konsultacije sa predavačem i asistentom.
Udžbenici:	- <i>English III – Zbirka tekstova i pratećih vježbanja pripremljena namjenski za studente Pedagoške akademije, Pedagoška akademija, Sarajevo, 2004.</i>
Širi izbor literature:	- Širi izbor profesionalne literature iz oblasti pedagogije, psihologije i sociologije. - Izbor u dogovoru sa predmetnim nastavnicima iz ovih oblasti.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Stalno praćenje razvoja jezičkih sposobnosti i vještina kroz govornu komunikaciju i kontinuirano evidentiranje rezultata.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 310
Naziv predmeta	HOR/ZBOR
Predavanja	1
Seminar	0
Vježbe	1
Profesionalna (pedagoška / metodička) praksa	-
ECTS	2
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski

Trajanje / semestri	I (prvi) – VIII (osmi) semestar
Status / obavezni, izborni	Izborni
Preduvjeti za upis predmeta	Obavezna provjera vokalnih sposobnosti
Provjera znanja i polaganje ispita	Pjevanje dionica iz partitura prema podjeli glasova, znači ispit može biti u praktičnoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Upoznavanje studenata sa domaćom i svjetskom horskom muzičkom baštinom, osposobljavanje studenata za rad sa djecom u adekvatnim horskim sastavima u predškolskim ustanovama i nižim razredima osnovne škole.
Opis nastavnog programa	Upoznavanje sa vokalnom tehnikom kroz razne vježbe (držanje tijela, načini disanja, izgovor konsonanata i oblikovanje vokala, davanje intonacije, impostacija tona, vokalizacije). Odabir kompozicija vrši se na osnovu sastava hora, odnosno u skladu sa vokalnim sposobnostima studenata članova hora, tj. od pomenutog će ovisiti broj izvođačkih dionica (višeglasno pjevanje – dva, tri ili četiri glasa). Sukladno iznesenom, repertoar se uređuje prema izvođačkim mogućnostima, kao i potrebama internih i javnih nastupa članova hora, a obuhvata: univerzitetsku himnu Gaudeamus, stilizirane bosanskohercegovačke tradicionalne pjesme, prikladne kompozicije iz literature tzv. «starih majstora», klasične horske kompozicije, kompozicije popularne muzike umjetnički obrađene (na nekom od stranih jezika-uglavnom engleski jezik što je u skladu sa Planom i programom PA) i td. U odabiru repertoara pored voditelja hora učestvuju i studenti – članovi hora.
Vidovi ili način realizacije nastave	Rad u grupi-frontalni oblik, rad u malim grupama-pojedinačno po glasovima.
<i>Udžbenici</i>	Arnautović, Rešad: <i>Stilizirane sevdalinke</i>
<i>Širi izbor literature</i>	Dostupna horska literatura
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja na nastavi i završni ispit.

Programi nastavnih predmeta zastupljenih u šestom semestru

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 311
Naziv predmeta:	OBITELJSKA PEDAGOGIJA
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna pedagoška/metodička praksa	-

ECTS:	2
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	VI
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Opća pedagogija I i II
Provjera znanja i polaganje ispita:	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatorni.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Upoznavanjem studenata s najnovijim naučnim saznanjima i stavovima u oblasti obiteljske/porodične pedagogije, osposobiti ih da djeluju u više pravaca: - da kroz različite aktivnosti sa mladima prate i procjenjuju njihove obiteljske situacije, i da u skladu s tim organiziraju vlastiti odgojno-obrazovni rad; - da kao stručnjaci pomažu roditeljima svojih učenika u kvalitetnijem organiziranju i prakticiranju obiteljskog odgoja; - da uspješno organiziraju savjetodavni rad s roditeljima, djecom, kao i sa obiteljima u cjelini, posebno kod određenih poremećaja u obiteljskom odgoju; - da uspješno primjenjuju metodologiju istraživanja obitelji i obiteljskog odgoja te da daju svoj doprinos u obogaćivanju ove znanstvene pedagoške discipline.
Opis programa:	- Nastanak i razvoj obitelji i njene osnovne faze transformiranja; - Sistemski pristup i razumijevanje obitelji; - Brak, roditeljstvo, obitelj; životni ciklus obitelji; morfostaze i morfogeneze obitelji; - Obitelj u eko-okruženju; - Psihodinamika obitelji i odgoj; obitelj prokreacije i obitelj orijentacije; - Značaj ranog iskustva i zadovoljavanja potreba u razvoju ličnosti; - Uloga majke u odgoju (rani attachment); - Uloga oca u odgoju; - Uticaj braće i sestara u odgoju u obitelji; - Intraobiteljska odgojna atmosfera, komunikacija i odgojni stilovi; - Sociopatologija i psihopatologija obitelji; funkcionalne i disfunkcionalne obitelji; - Savjetodavni rad namjenjen unapređivanju obiteljskih odnosa i odgoja djece; - Uključivanje obitelji u aktivnosti odgojne ustanove ili škole; - Mogućnosti razvoja partnerstva obitelji i škole; - Modeli Joyce Epstein u građenju partnerstva obitelji i škole - Obiteljska pedagogija kao pedagoška naučna disciplina, njeni ciljevi, zadaci i značaj - Metodologija istraživanja obitelji i obiteljskog odgoja
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja, rasprave o problemima, rad u malim grupama, individualni rad, rad na stručnom portfoliju, samostalna posmatranja, internet, konsultacije, diskusije u seminarima i sl.
Udžbenici:	- Pašalić-Kreso, A: KOORDINATE OBITELJSKOG ODGOJA, Sarajevo, Jež, 2004. - Stevanović, M.: OBITELJSKA PEDAGOGIJA, Tonimir, Varaždinske Toplice, 2000. - Covey, S.R.: 7 NAVIKA USPJEŠNIH OBITELJI, Mozaik knjiga, Zagreb 1998. - Gordon, Tomas: UMEĆE RODITELJSTVA, Kako podizati odgovornu decu, Kreativni centar, Beograd 1997. - Bronfenbrenner, J.: EKOLOGIJA LJUDSKOG RAZVOJA, ZZUINS, Beograd 1997.
Širi izbor literature:	- Brott, A.A. : KAKO BITI TATA, Mozaik knjiga, Zagreb, 1998. - Ekermen, N.: PSIHO DINAMIKA PORODIČNOG ŽIVOTA,

	<i>Grafički zavod, Titograd, 1966.</i> - <i>Juul, J.: VAŠE KOMPETENTNO DIJETE, Educa, Zagreb, 1996.</i> - <i>Kreso, A.: RANO UČENJE ili učenje u funkciji uvećavanja kapaciteta mozga, Centar za obrazovne inicijative, Sarajevo, 2000.</i> - <i>Prekop, J.: MALI TIRANIN, Educa, Zagreb, 1997.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	U toku semestra vrši se kontinuirano procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa u odnosu na obaveze i očekivanja studenata i nastavnika te postavljene ciljeve i zadatke programa.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 312
Naziv predmeta:	METODIKA PREDŠKOLSKOG ODGOJA II
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
Metodička praksa	1 (Opserviranje različitih organizacionih rješenja prostora, materijala i vremena u odnosu na vrstu ustanove i uzrast djece. Posmatranje i evidentiranje dječijih aktivnosti u centrima aktivnosti.)
ECTS:	4
ECTS metodičke prakse:	1

Jezik nastave:	bosanski, hrvatski i srpski
Trajanje/semestri:	Šesti (6)
Status:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz predmeta – Metodika predškolskog odgoja I
Provjera znanja i polaganje ispita:	Pismeni ispit i verifikovane vježbe iz nastavnog programa, izrada portfolija
Cilj studijskog programa:	-Ovladavanje pojedinim tehnikama opserviranja i evidentiranja opserviranog ponašanja u cilju unapređenja odgojne prakse -Shvatanje značaj dobre organizacije prostora i materijala u funkciji realizacije odgojno obrazovnih zadataka -Osposobljavanje za kreativan i podsticajan način rada u strukturiranju sredine dječijeg boravka -Shvatanje značaj dobro strukturirane dnevne artikulacije u cilju sveobuhvatnog poticaja dječijeg razvoja
Opis programa:	-Opservacija i praćenje dječijeg razvoja i ponašanja u funkciji ostvarivanja razvojnih zadataka. Tehnike posmatranja i praćenja, -Strategije individualiziranog pristupa u radu sa predškolskom djecom, -Kreiranje stimulativnog fizičkog i socijalnog okruženja: centri aktivnosti, materijal, ciljevi i zadaci, igre i aktivnosti, -Zadaci i uloga odgajatelja u centrima aktivnosti, -Artikulacija dnevnih aktivnosti: jutarnje vijesti, zajedničke aktivnosti, aktivnosti po dječijem izboru, boravak na otvorenom i dnevne rutine, -Odnos zajedničkih aktivnosti i aktivnosti po dječijem izboru
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Samostalno posmatranje, izučavanje literature i rasprave o pojedinim temama, aktivno uključivanje studenta u sve segmente nastave. Obaveze u okviru vježbi i metodičke prakse
Udžbenici:	-Kirsten A. Hansen i dr. : Obrazovanje i kultura demokratije, COI, Sarajevo ,1998. (odabrana poglavlja) -Grupa autora: Stvaranje učionica u kojima dijete ima centralnu ulogu, COI, Sarajevo, 2000. (odabrana poglavlja) -Kamenov E. : Metodika vaspitno obrazovnog rada sa predškolskom decom, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd,1988.
Širi izbor literature:	-Grupa autora: Korak po korak 1, Kreativni centar, Beograd, 1997. -Grupa autora: Korak po korak 2, Kreativni centar, Beograd, 1997. -Grupa autora: Kreativni materijal za rad u učionicama usmjerenim na dijete od 3 – 6, COI, Sarajevo, 2000. -Zbirke didaktičkih igara - Pedagoški časopisi
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Kontinuirano praćenje aktivnog učešća studenta u radu i ocjenjivanje blagovremenog i uspješnog izvršavanja obaveza u okviru vježbi i metodičke prakse.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 313
Naziv predmeta:	METODIKA RAZVOJA GOVORA II
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
Metodička praksa	1 (opserviranje komunikativnih situacija u vrtiću, opserviranje i evidentiranje pitanja djece i odgajatelja u različitim odgojnim grupama)
ECTS:	4
ECTS metodičke prakse:	1
Jezik nastave:	Bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	Šesti (6)

Status:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz predmeta – Metodike razvoja govora I
Provjera znanja i polaganje ispita:	Pismeni i usmeni ispit te verifikovane vježbe iz nastavnog programa, ocjena portfolija
Cilj studijskog programa:	-Da studenti upoznaju i usvoje suvremene metodičke postupke za razvoj komunikativnih sposobnosti djece -Da se studenti upoznaju sa razvojem i vrstama dječijih pitanja kao i metodskim postupcima za njihov razvoj u svakodnevnoj praksi -Da se studenti upoznaju sa vrstama pitanja odgajatelja i da u praksi koriste ona pitanja koja potiču dječiji spoznajni i govorni razvoj -Da se studenti oposobe za naučno istraživački rad u području razvoja govora počevši od posmatranja i analiza postojeće prakse
Opis programa:	-Odgajatelj i dijete kao partneri verbalne komunikacije - Verbalna i neverbalna komunikacija djece i odgajatelja -Odgojno obrazovni zadaci na području razvoja komunikativnih sposobnosti u predškolskoj ustanovi -Odgojni postupci usmjereni na uspješnost komunikacije -Metodski postupci za razvoj sposobnosti slušanja u grupi -Funkcije govora odgajatelja: funkcija reguliranja ponašanja, funkcija poučavanja, socioemocionalna funkcija -Pitanja i odgovori kao osnovni elementi svake komunikacije -Dječija pitanja, vrste, razvoj, karakteristike -Pitanja odgajatelja u funkciji poticanja kognitivnog i govornog razvoja -Vrste pitanja odgajatelja: pitanja zatvorenog i otvorenog tipa -Pitanja koja podstiču razvoj kritičkog mišljenja (Bloomova taksonomija) -Karakteristike razvoja pojedinih segmenata govora (diskriminacija, artikulacija, rječnik, rečenica) -Igre i aktivnosti za razvoj pojedinih segmenata govora: diskriminacije, artikulacije, rječnika i rečenice -Razvoj dječijeg govornog stvaralaštva
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Opserviranje u vrtiću, kooperativno učenje u grupi, istraživanje jezičke prakse u vrtiću, aktivno uključivanje studenata u sve segmente nastave, rad na portfoliju
Udžbenici:	- Babić N.: »Govor odgajatelja i dječije aktivnosti«, Školske novine, Zagreb, 1989. - Grupa autora : »Govor u predškolskoj ustanovi«, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Svjetlost, Sarajevo, 1987. - Babić N.: »Dječija pitanja«, Školska knjiga, Zagreb, 1983. - Matić R.: »Metodika razvoja govora dece«, Nova prosveta, Beograd, 1986. (str.37 – 79); (169 – 205); (209 –226)
Širi izbor literature:	- Marković M. i dr.: »Korak po korak 1«, Kreativni centar, Beograd, 1999. - Miller B.: »Komunikacija sa djecom«, Filozofski fakultet , Sarajevo, 2000. - Donaldson M.: »Um deteta«, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1988. (str. 31 – 37)
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Kontinuirano praćenje aktivnog učešća studenata u radu i ocjenjivanje blagovremenog i uspješnog izvršavanja obaveza u okviru vježbi i prakse, rad na portfoliju

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 314
Naziv predmeta:	METODIKA RAZVOJA MATEMATSKIH POJMOVA I
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Metodička praksa	1
ECTS metodičke prakse:	1
ECTS:	3
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	Šesti (6)
Status:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz predmeta – Metodika upoznavanja okoline I
Provjera znanja i polaganje	Pismeni ispit i verifikovane vježbe iz nastavnog predmeta

ispita:	
Cilj studijskog programa:	-Da se studenti kroz suvremena teorijske spoznaje i praktičnu nastavu pripreme za samostalan i kreativan rad u području razvoja matematičkih pojmova kod djece predškolske dobi. -Da se studenti osposobe za primjenu metodičkih postupaka uvažavajući načelo dobne i individualne primjerenosti i princip konstruktivističkog pristupa u razvoju matematskih pojmova -Da se studenti osposobe za strukturirane sredine u kojoj borave djeca na način koji će poticati razvoj matematičkih pojmova koncepata i struktura.
Opis programa:	-Uvod u nastavni predmet metodike razvoja matematskih pojmova -Značenje matematičkog obrazovanja na predškolskom uzrastu -Neposredna okolina kao izvor početnih matematičkih spoznaja -Psihološke osnove rada na formiranju matematičkih pojmova koncepata i struktura. -Zadaci matematičkog obrazovanja na predškolskom uzrastu -Programski sadržaji rada s obzirom na uzrast djece -Odnos logičko matematičkih, fizičkih i socijalnih spoznaja -Matematički sadržaji i matematičke spoznaje -Uloga govora u razvoju matematičkih pojmova -Opažanje i shvaćanje prostora i prostornih odnosa (na praktičnom, predodžbenom i pojmovnom nivou) -Razvijanje pojmova geometrijskih oblika i struktura (u prostoru i u ravnini) -Psihološke osnove rada na formiranju geometrijskih oblika i struktura -Metodski pristup razvijanju pojmova geometrijskih oblika u prostoru i ravnini (prostornog zora).
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja, kooperativno učenje u grupi, izučavanje literature i rasprava o pojedinim temama, aktivno uključivanje studenata u sve segmente nastave, rad na portfolioju
Udžbenici:	- <i>P. Liebeck: «Kako djeca uče matematiku», Educa, Zagreb, 1995.</i> - <i>M. Peteh: Matematika i igra u dječjem vrtiću, Alinea, Zagreb, 1992.</i> - <i>M. Peteh: Prvi koraci u matematici, Školska knjiga Zagreb, 1979.</i> - <i>J. Markovac: Metodika početne nastave matematike, Školska knjiga Zagreb, 1998.</i> - <i>Suvremena matematika i predškolsko dijete, Zavod za unapređivanje osnovnog obrazovanja, SRH, Zagreb, 1982.</i> - <i>N. Dobrić: « Razvoj početnih matematičkih pojmova u predškolskoj ustanovi, PFV, Beograd, 1981.</i> - <i>G. Noelting: Neki vidovi geneze matematičkog rasuđivanja u djeteta (prema experimentima J. Piageta), Pedagogija br.3, Beograd, 1967.</i> - <i>Grupa autora: « Korak po korak 2» , Kreativni centar, Beograd, 1997.(str.205 – 267)</i>
Širi izbor literature:	- <i>Grupa autora : «Kreativni materijal za rad u učionicama usmjerenim na dijete», COI, Sarajevo, 2000.</i> - <i>D.Wood: «Kako djeca misle i uče», Educa, Zagreb, 1992.</i> - <i>A.Tomaš: «Individualizacijom do matematike», Split, 1993.</i> - <i>M.Donaldson: «Um deteta», Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1988.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Kontinuirano praćenje aktivnog učešća studenata u radu i ocjenjivanje blagovremenog i uspješnog izvršavanja obveza u okviru vježbi

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 315
Naziv predmeta:	METODIKA LIKOVNOG ODGOJA II
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa)	1
ECTS:	3
ECTS metodičke prakse:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri:	VI
Status / obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Preduvjet za upis predmeta su položeni ispiti: Likovna kultura; Metodika likovnog odgoja I

Provjera znanja i polaganje ispita:	Polaganje ispita se vrši usmenim putem. Student ima obavezu izrade seminarskog rada na zadatu temu koju prezentira studentima. Obim seminarskog rada sa bibliografijom, priložima ne treba da iznosi više od 15 strana. Rad se može uraditi i prezentirati u elektronskoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Opšte kompetencije: Studenti se stručno-metodički osposobljavaju za kritičko mišljenje, kvalitetno planiranje i pripremanje metodičko-praktičkih likovnih aktivnosti primjenom savremenih metodičkih znanja. Specifične kompetencije: sgledati i razumjeti unačaj likovnog izražavanja u radu sa djecom predškolsko uzrasta; upoznati studente sa likovnim jezikom djece i njegovim simbolima, značenjem, strukturom i zakonitostima razvoja likovnih sposobnosti; osposobiti studente za poticanje i razvijanje perceptivnih, izražajnih i kreativnih sposobnosti djece predškolskog uzrasta; upoznati i znati primijeniti didaktička načela, metode i metodičke oblike rada; osposobiti studente za planiranje /kreiranje/ i pripremanje metodičko-praktičkih likovnih aktivnosti; osposobiti studente za praćenje, vrednovanje, i ocjenjivanje vlastitog rada; osposobiti studente za vrednovanje stvaralačkih postignuća djece predškolskog uzrasta; razvijanje sposobnosti usvajanja i primjene informacija, analize i sinteze; razvijanje individualnosti i samostalnosti, osposobljavanje za timski rad; razvijanje sposobnosti za istraživački rad, stvaralačko i kritičko promišljanje; razvijati sposobnost primjene stečenih znanja u sličnim i novim situacijama; razvijati želju i potrebu za permanentnim učenjem i usavršavanjem u likovno-metodičkom radu sa predškolskom djecom.
Opis programa:	Psihološke osnove likovnog odgoja; Osobenosti psihičkog razvoja djece i uzajamna povezanost mišljenja, govora i likovnog izraza; Opšte teorijske osnove likovnog likovnog izražavanja djece predškolskog uzrasta; Razvoj dječijeg likovnog izražavanja, likovni tipovi; Procjenjivanje dječijih likovnih radova sa stanovišta razvoja i individualnosti djeteta; Razvoj sposobnosti korištenja funkcionalnih vizualnih znakova kod djece predškolskog uzrasta; Razvoj sposobnosti doživljavanja umjetničkih djela kod djece predškolskog uzrasta; Elementi vaspitnog rada: izbor sadržaja - program i plan likovne kulture; Metode i principi /metode likovne kulture/
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja, seminari, vježbe /praktičan rad/, rad u malim grupama, rad na terenu, samostalna posmatranja, konsultacije.
Udžbenici:	- Slavko Batušić: UMJETNOST U SLICI /Pregled povjesti umjetnosti/, Zagreb, Matica Hrvatska 1967. - Helen Gardner: UMETNOST KROZ VEKOVE Matica Srpska 1967. - H.V.Janson: ISTORIJA UMJETNOSTI Jugoslavija -Beograd 1986. - Matko Pejić: PRISTUP LIKOVNOM DJELU, Zagreb, Školska knjiga, 1986. - Marijan Jakubin: LIKOVNI JEZIK I LIKOVNE TEHNIKE, Zagreb, EDUCA, 1999. - D. Belamarić: DIJETE I OBLIK Zagreb, Školska knjiga, 1986.
Širi izbor literature:	- Gina Pischel: - OPĆA POVJEST UMJETNOSTI 1, 2, 3 - Zagreb, Mladost 1966.

	- <i>Milutin Ružić: KRATAK PREGLED ISTORIJE UMJETNOSTI, Sarajevo,</i> - <i>Milutin Mitrović: FORMA I OBLIKOVANJE, Beograd, Naučna knjiga 1987.</i> - <i>Dr. Pavle Vasić: UVOD U LIKOVNE UMJETNOSTI /elementi likovnog izražavanja/ Beograd, Narodna knjiga 1959.</i> - <i>ENCIKLOPEDIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI, Zagreb, Leksikografski zavod, 1966.</i> -
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Uspjeh studenata na ispitu, studentska analiza i ocjena realizacije i programa /na kraju semestra/.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 316
Naziv predmeta	METODIKA MUZIČKOG ODGOJA II
Predavanja	1
Seminar	0
Vježbe	1
ECTS	3
Profesionalna - metodička praksa	1
ECTS metodičke prakse	1
Jezik nastave	bosanski, hrvatski , srpski
Trajanje / semestri	VI (šesti) semestar
Status / obavezni, izborni	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta	Položen ispit iz predmeta Metodika muzičkog odgoja I
Provjera znanja i polaganje ispita	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Završni ispit je pismeni i praktični (sviranje).
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Cilj predmeta Metodika muzičkog odgoja II je dalje muzičko osposobljavanje studenata na osnovama prethodno stečenog muzičkog obrazovanja za

	obavljanje muzičkog odgojno-obrazovnog procesa, otkrivanje i stimulisanje razvoja dječije muzikalnosti sa specifičnim muzičkim sposobnostima, kao i potrebe za muzikom u svakodnevnom životu.
Opis nastavnog programa	1. Muzikalnost i muzički sluh: otkrivanje i razvijanje, uzrasne specifičnosti. Muzički odgoj u sklopu estetske grupe predmeta i korelacija (muzički i likovni odgoj, tjelesni odgoj-ritmika i razvoj govora) 2. Upoznavanje muzičkog oblika/forme (motiv, dvotakt-fraza, rečenica, period, oblici jednostavne i složene pjesme, polifoni oblici, ciklični oblici, muzičko-scenski oblici) 3. Sviranje dječijih pjesama (melodija uz akordsku pratnju) 4. Opservacija muzičkih aktivnosti u vrtiću
Vidovi ili način realizacije nastave	Obrada teorijskih sadržaja, rad u malim grupama, konsultacije, rasprave o problemima, rad na instrumentima (klavir-pianino, harmonika).
Udžbenici	1. Čavlović, Ivan: <i>Muzički oblici</i>, Muzička akademija Sarajevo, Sarajevo 1998. 2. Ferović, Selma: <i>Priručnik za učitelje/nastavnike razredne nastave</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2005. 3. Ferović, Selma; Čaušević, Merima: <i>Osnove muzičke kulture</i>, skripta, Sarajevo 2005. 4. Protić, Višnja: <i>Prve kolektivne muzičke igre</i>, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, i "Svjetlost" – OOUR Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Sarajevo 1987. 5. Radoš-Mirković, Ksenija: <i>Psihologija muzike</i>, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd 1996. 6. Voglar, Mira: <i>Kako muziku približiti djeci</i>, Zavod za izdavanje udžbenika Svjetlost Sarajevo, prijevod djela (izdanje Ljubljana 1980.)
Širi izbor literature	1. Bašić, Elly: <i>Improvizacija kao kreativni čin</i>, časopis "Umjetnost i dijete" br. 26, Zagreb 1974. 2. <i>Muzika/Music</i>, Časopis za muzičku kulturu, Muzička akademija u Sarajevu/Muzikološko društvo FBiH, Sarajevo 1997-2005. /Zbornici radova pod istim nazivom sa Simpozijuma "Muzika u društvu" sa priložima i radovima domaćih i stranih stručnjaka u oblasti muzikologije, etnomuzikologije, muzičke pedagogije i estetike (isti izdavač) 3. Rakijaš, Branko: <i>Osnove muzičke kulture</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1981.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja na nastavi, kvalitetno urađena opservacija i drugi zadaci u okviru metodičke prakse, sviranje melodija dječijih pjesama sa akordskom pratnjom i završni ispit.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 317
Naziv predmeta:	METODIKA TJELESNOG ODGOJA II
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna praksa:	1
ECTS:	3
ECTS metodičke prakse	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski , srpski
Trajanje/semestri:	VI
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz kolegija Metodika tjelesnog i zdravstvenog odgoja I.
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ocjena kolegija bit će formirana iz ocjena pismenog i praktičnog rada i profesionalne prakse.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Usvojiti optimum informacija i znanja o: kineziološkim sadržajima tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta. Optimumizirati sposobnosti, osobine i ponašanja s kojima je uvjetovana realizacija kinezioloških sadržaja u planu i programu tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog

	uzrasta.
Opis programa:	Predavanja: Kineziološki sadržaji u planu i programu tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta. Vježbe: Uvježbavanje i usvajanje kinezioloških sadržaja koje se nalaze u planu i programu tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta, kao i praktična primjena istih u tjelesnom i zdravstvenom odgoju djece predškolskog uzrasta. Praksa: Prisustvovanje izvođenju aktivnosti tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Program kolegija realizira se u VI semestru, s fondom od 45 sati (1+0+2). Nastave se realizira kroz predavanja i vježbe.
Udžbenici:	- Findak, V. (1999). <i>Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju</i>. Školska knjiga, Zagreb. - Findak, V., Metikoš, D., Mraković, M., Neljak, B., Prot, F. (2000). <i>Primjenjena kineziologija u školstvu – Motorička znanja</i>. Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
Širi izbor literature:	- Findak, V. (1992). <i>Metodički organizacijski oblici rada u edukaciji, sportu i sportskoj rekreaciji</i>. Metorex, Zagreb. - Findak, V., Delija, K. (2001). <i>Tjelesna i zdravstvena kultura u predškolskom odgoju</i>. EDIP d.o.o., Zagreb. - Findak, V., Prskalo, I. (2004). <i>Kineziološki leksikon za odgajatelje</i>. Visoka učiteljska škola Petrinja. - Krsmanović, B. (1996). <i>Čas fizičkog vježbanja</i>, Fakultet fizičke kulture, Novi Sad. - Krsmanović, B. i L., Berković (1999). <i>Teorija i metodika fizičkog vaspitanja</i>. Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet fizičke kulture, Novi Sad. - Pejčić, A. (2001). <i>Opće pripremne vježbe za najmlađe</i>. Predškolski fakultet Rijeka, Rijeka. - Rodić, N. (2000). <i>Teorija i metodika fizičkog vaspitanja</i>. Učiteljski fakultet, Sombor.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti realizacije programa:	Praćenje aktivnosti studenata tokom predavanja i vježbi. Studentska evaluacija primjenom anonimne ankete, kolegijalna evaluacija i refleksija, longitudinalna analiza uspješnosti studenata na ispitima, komparativna analiza nivoa teorijskih i praktičnih znanja u odnosu na studente na drugim fakultetima u BiH i inostranstvu. u odnosu na studente na drugim fakultetima u BiH i inostranstvu.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 318
Naziv predmeta:	MENTALNO ZDRAVLJE
Predavanja:	1
Seminar:	1
Vježbe:	0
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	2
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	VI semestar
Status/obavezni, izborni:	izborni
Preduvjeti za upis predmeta:	Nema
Provjera znanja i polaganje ispita:	Pismeni
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Stići osnovne pojmove o mentalnom zdravlju i preduslove njegovog održavanja
Opis programa:	1. Pojam mentalnog zdravlja i bolesti 2. Psihopatologija – poremećaji ponašanja odraslih

	3. Psihopatologija – poremaćaji ponašanja kod djece 4. Stres odraslih 5. Stres dece i adolescenata 6. Emocije 7. Konflikt 8. Psihoterapija 9. Psihologija nasilja: dece i odraslih, u školi i na radnom mestu, pojam mobinga 10. Nasilje u porodici 11. Psihologija roditeljstva i funkcionalnost porodice 12. Pojam agresivnost i hiperaktivnosti kod dece 13. Socijalna psihologija – tolerancija, predrasude i stereotipije 14. Mentalno zdravlje i sport 15. Psihologija sporta – rad sa djecom
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja, rad u malim grupama, samostalna posmatranja, konsultacije..
Udžbenici:	• Lacković- Grgin, K.:(2000).Stres u djece i adolescenata, Naklada Slap, Jastrebarsko • Erić, Lj.:(2006): Psihoterapija, Institut za mentalno zdravlje, Beograd • Oatley, Jenkins: (2003): Razumijevanje emocija, Naklada Slap, Jastrebarsko •
Širi izbor literature:	• Bajraktarević, J. (2008): Psihologija sporta - teorija i empirija, Univerzitetski udžbenik „Arka“, Sarajevo, treće izmenjeno i dopunjeno izdanje ISBN 978-9958-588-23-5 • Bajraktarević, J.(2008):Psihološka priprema sportista, Univerzitetski udžbenik „Arka«, Sarajevo, treće izmenjeno i dopunjeno izdanje ISBN 978-9958-588-22-8
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Praćenja rada studenata na časovima i vježbama, kolokvijalna provjera

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 319
Naziv predmeta:	STRANI JEZIK (ENGLESKI JEZIK)
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	2
Jezik nastave:	Engleski jezik
Trajanje/semestri:	VI semestar
Status/obavezni, izborni:	Izborni predmet
Preduvjeti za upis predmeta:	- završen studij I, II, III i IV semestra prema planu i programu; - položeni ispiti E I i E II.
Provjera znanja i polaganje ispita:	- kontinuirano praćenje kroz sve nastavne oblasti sa naglaskom na sposobnostima razumijevanja i govora; - testiranja za provjeru rezultata; - pisanje sažetaka i širih prezentacija; - nakon ispunjenih uvjeta V i VI semestra ispit E III koji se sastoji od pismenog prevoda uz korištenje rječnika i razgovora o

	tretiranim temama.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	- kontinuiran rad na razvijanju profesionalnog rječnika i jezičkih formi karakterističnih za znanstveni pristup; - osposobljavanje za praćenje stručnih usmenih i pismenih izlaganja; - osposobljavanje za učešće u diskusijama na teme iz oblasti struke.
Opis programa:	- Professional English - Topics: Memory; Language; Reading; Writing; Pressure on Growing Up; Guidance.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja: prezentacija tekstova kroz uvod u temu, uvođenje novog vokabulara, razumijevanje teksta uz provjeru kroz razgovor. Vježbe: usvajanje teksta uz pravilan izgovor, detaljno razumijevanje i osposobljavanje za razgovor na date teme kroz pitanja i odgovore. Seminar: plenarni rad u grupama. Izrada projekata uz korištenje interneta i šire literature po izboru. Pristup po potrebi individualni i rad u grupama; stalne konsultacije sa predavačem i asistentom.
Udžbenici:	- <i>English III – Zbirka tekstova i pratećih vježbanja pripremljena namjenski za studente Pedagoške akademije, Pedagoška akademija, Sarajevo, 2004.</i>
Širi izbor literature:	- <i>Širi izbor profesionalne literature iz oblasti pedagogije, psihologije i sociologije</i> - <i>- Izbor u dogovoru sa predmetnim nastavnicima iz ovih oblasti.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Stalno praćenje razvoja jezičkih sposobnosti i vještina kroz govornu komunikaciju i kontinuirano evidentiranje rezultata.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 320
Naziv predmeta:	OTKRIVANJE I RAZVOJ TALENATA
Predavanja:	1
Seminar:	1
Vježbe:	-
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	2
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	VI semestar
Status/obavezni, izborni:	izborni
Preduvjeti za upis predmeta:	Upisan VI semestar
Provjera znanja i polaganje ispita:	1 test znanja tokom rada, seminarski rad na kraju semestra
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	- Steći znanja za rano otkrivanje talenata; - Osposobiti se za evidentiranje i praćenje darovite djece predškolskog perioda;
Opis programa:	- Pojam talenta i darovitosti; - Glavne karakteristike različitog shvatanja darovitosti;

	- Razvoj motivacije darovitih; - Karakteristike kreativne i talentirane djece; - Specifičnosti u komunikaciji s darovitom djecom; - Prilagođavanje programa za darovite individualnim specifičnostima; - Roditelji u promoviranju talentirane djece;
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Kraća predavanja, rad u grupama, rad na terenu, samostalan rad.
Udžbenici:	- Čudina – Obradović: Otkrivanje - Koren Ivan (1989) Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika, Školske novine, - Kvašček : Kreativnost
Širi izbor literature:	-
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Praćenje aktivnosti tokom rada, učešće u radionicama, test znanja, seminarski rad na kraju

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 321
Naziv predmeta:	INTERNET U FUNKCIJI UČENJA
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	2
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	VI semestar
Status/obavezni, izborni:	izborni
Preduvjeti za upis predmeta:	Nema
Provjera znanja i polaganje ispita:	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Ispit je pismeni i praktični. Pismeni dio ispita je eliminatoran.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Nakon izučavanja ovog programa i obavljenih vježbi, student će biti osposobljen - da razlikuje Internet i Web (WWW) - da pripremi i pokrene traženje informacije na Internetu

	- da odvoji resurse kvalitetne informacije na Webu - da izdvoji dokumente koji imaju veću relevantnost sadržaja - da razvije vještine rada na Internetu i preuzimanja željene informacije - da razvije kvalitete uspješnog online učenika/studenta - da upozna metode rada i vrednovanja učenja
Opis programa:	Predavanja 1. Internet i Web 2. Strategija pretraživanja Webu 3. Planiranje pretraživanja 4. Proces pretraživanja 5. Kvalitet dobijene informacije 6. Faze u razvoju učenja sa Internetom 7. Vještine rada na Internetu 8. Strategije za podučavanje i učenje vještina 9. Koordinator za tehnologiju 10. Online instruktori/treneri 11. Online učenici/studenti 12. Metode rada i pogodnosti 13. Evaluacija učenja 14. Globalni pogled na učenje sa Internetom Vježbe 10. Priprema rada: uključivanje i konektovanje računara na ISP, pokretanje Internet Explorera, prozor Google, polje za unos upita, polje za promjenu adrese, alatke Back, Stop i dr. 11. Formulisanje upita pomoću ključnih riječi i fraza 12. Formulisanje upita korišćenjem logičkih operatora 13. Traženje i nalaženje tekstualne informacije pomoću pretraživača Google 14. Korišćenje specijalne sintakse pretraživača Google 15. Traženje informacije pomoću drugih pretraživača (Altavista, Gigablast, Visenut, Yahoo,...) 16. Traženje i nalaženje grafičke informacije (mape, fotografije, crteži, unjetničke slike) pomoću Google 17. Traženje i nalaženje audioinformacije (zvučni zapisi govora, muzičke kompozicije)
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teorijskih sadržaja uz korišćenje transparentnih folija na grafoskopu, ili uz prezentaciju obrazovnog softvera na videoprojektoru. Praktične vježbe na računaru, na instaliranom aplikativnom softveru u informatičkom laboratoriju i stalnu konekciju računarske mreže na Internet.
Udžbenici:	- Osnove obrazovne tehnike i tehnologije - Pedagoška akademija Sarajevo: 2001. - Kljakić D.: Praktikum iz informatike - Pedagoška akademija Sarajevo: 2004
Širi izbor literature:	- French, D., Hale, C., Johnson, C.&Farr, G. (Eds) (1999). Internet based learning: An introduction and framework for higher education and business. Sterling, VA: Stylus Publishing - Gibson, C. (Ed) (1998). Distance learners in higher education. Overland Park, KS: Atwood Publishing.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Redovno praćenje kvaliteta rada svakog studenta na vježbama. Obaveza studenta je da svaki rad pohrani na računaru, u folder sa svojim imenom, ili na sopstvenoj disketi.

Programi nastavnih predmeta zastupljenih u sedmom semestru

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 401
Naziv predmeta:	METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U ODGOJU I OBRAZOVANJU
Predavanja:	2
Seminar:	-
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa:	-
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	VII
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	-
Provjera znanja i polaganje ispita:	Praćenje rada studenata i provjera znanja provodi se tijekom izvođenja kolegija. Ispit je pismeni i usmeni. Pismeni dio ispita je eliminatoran. Uvjet za izlazak na ispit je urađen i obranjen idejni projekt i metodološki dosje
Cilj studijskog programa	Student treba usvojiti temeljnu znanstvenu metodologiju, usvojiti

(kompetencije koje stiče student):	sustav spoznaja iz metodologije istraživanja odgoja i obrazovanja, te znati objašnjenja: znanost i znanstveni rad, znanstvene kategorije, vrste istraživanja, metode, tehnike i instrumenti u istraživanju, uzorak i projekt u istraživanju, temeljne statističke tehnike, Studenti se osposobljavaju za samostalno koncipiranje manjih istraživanja u djelatnosti odgoja i obrazovanja.
Opis programa:	<i>Znanost i znanstveni rad.</i> <i>Pojam znanosti i znanstvenog rada</i> Klasifikacija znanosti i znanstvenog rada. Znanost i kultura. Znanost i filozofija. Važnost i uloga znanosti i znanstvenog rada. <i>Znanstvene institucije-znanstvenoistraživačke organizacije.</i> <i>Znanstvene kategorije. Uvjeti znanstvenog i stručnog rada.</i> Organizacija znanstvenog i stručnog rada. Traženje znanstvenih informacija. Znanstveno istraživanje. Idejni i izvedbeni projekt istraživanja. Vrste znanstvenih i stručnih radova. Struktura znanstvene knjige. Istraživanja u djelatnosti odgoja i obrazovanja. Neke specifičnosti pedagoškog istraživanja. Vrste pedagoškog istraživanja. Etape pedagoškog istraživanja. Projekt pedagoškog istraživanja. Izbor problema istraživanja. Preciziranje predmeta istraživanja. Određivanje cilja i zadataka istraživanja. Hipoteze u pedagoškom istraživanju. Metode, tehnike i instrumenti u pedagoškom istraživanju. Uzorak u pedagoškom istraživanju . Postupci i instrumenti prikupljanja podataka. Intervju. Anketa . Upitnik. Historija slučaja. Opažanje. Sociometrijski postupak Testovi sposobnosti. Testovi ličnosti. Testovi znanja. Konstrukcija testova znanja. Mjerne karakteristike testova. Organizacija testiranja Tehnike sređivanja podataka. Tehnike obrađivanja podataka. Statistički postupci u pedagoškom istraživanju. Pojam pedagoške statistike. Karakteristike distribucije frekvencije. Srednje vrijednosti. Mjere disperzije. Osnovi baždarenja pedagoških mjernih instrumenata. Korelacija Neparametrijski postupci. Osobine ličnosti istraživača.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Prorada teorijskih sadržaja i rasprava o metodološkim problemima, rad u malim skupinama, izrada projekata i prikupljanje podataka, rad na terenu. Samostalna istraživanja i promatranja, Internet, diskusije, konsultacije.
Udžbenici:	- Brkić, M.: <i>Metodologija izrade testova znanja</i>, Jela educa, Sarajevo, 2002. - Brkić, M.-Kundačina, M. (2003), <i>Statistika u istraživanju odgoja i obrazovanja</i>, Jela educa, Sarajevo. - Mužić, V.: <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja</i>, Educa, Zagreb, 1999.
Širi izbor literature:	- Andrilović, V.(1987), <i>Metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja</i>, ŠK, Zagreb. - Brkić, M. – Kundačina, M.(2005), <i>Edukometrija</i>, Jela educa, Sarajevo. - Mužić, V. (1982), <i>Metodologija pedagoškog istraživanja</i>, Svjetlost Sarajevo. - Mužić, V. (1961), <i>Testovi znanja</i>, Školska knjiga, Zagreb - Petz, B. (1985), <i>Osnovne statističke metode za nematematičare</i>, Liber, Zagreb
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Dva puta tijekom semestra izvršit će se kooperativna procjena kvalitete izvedbe programa, a u odnosu na očekivanja i obveze (studenata/nastavnika), te postavljene ciljeve i zadaće programa

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 402
Naziv predmeta:	SPECIJALNA PEDAGOGIJA
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa:	/
ECTS:	4
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	VII semestar
Status/obavezni, izborni:	obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položeni svi ispiti pedagoške i psihološke grupe predmeta.
Provjera znanja i polaganje ispita:	Usmeni ispit na kraju semestra i kontinuirana provjera znanja tokom semestra, te vrednovanje aktivnosti na vježbama.
Cilj studijskog programa (kompetencije koje stiče student):	Da studenti ovladaju naučno-teorijskim osnovama i spoznajama o opštim i posebnim karakteristikama djece predškolske dobi s posebnim potrebama; Značaj savjetodavnog timskog rada u predškolskom tretmanu djece s posebnim potrebama;

	Rad s roditeljima i ostalim radnicima predškolske ustanove s ciljem ostvarivanja pretpostavki (organizacionih, objektivnih i subjektivnih) s ciljem integracije ove djece u redovne predškolske ustanove;
Opis programa:	- Cilj i zadaci ranog tretmana djece s posebnim potrebama predškolske dobi; - Teorijske osnove ranog specijalno-pedagoškog tretmana; - Vrste i oblici specijalno-pedagoškog tretmana ovih lica; - Specifični razvoj djece predškolskog uzrasta s posebnim potrebama; - Organizacija rada odgojnih grupa u predškolskim ustanovama; - Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada za djecu s posebnim potrebama u predškolskim ustanovama (godišnje, mjesečno, sedmično, dnevno – individualizacija rada); - Opservacioni karakter rada s djecom s posebnim potrebama predškolskog uzrasta i priprema za polazak u redovnu osnovnu školu; - Struktura obuhvata pojedinih grana (oblasti) specijalne pedagogije (ologofrenopedagogija, surdopedagogija, tiflopedagogija, somatopedija, poremećaji u ponašanju, multiplioštećenja i autizam); - Razvoj teorije i prakse specijalnog školstva u BiH; - Organizacioni oblici specijalnog školstva (segregacija, integracija, inkluzija); - Savremene tendencije u specijalnom školstvu. Svi ovi sadržaji bit će realizovani i putem praktičnih vježbi sa studentima.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada teoretskih sadržaja kroz predavanja, rasprava o pojedinim problemima u manjim grupama na vježbama, posjeta specijalnim ustanovama, diskusija o najvažnijim pitanjima.
Udžbenici:	Zovko G. (2005) Specijalna pedagogija, Zagreb . - Golubović.S. (2005) Smetnje u razvoju kod dece mlađeg školskog uzrasta.Defektološki fakultet. Beograd Zečić S. (2005) Specijalna pedagogija skripta za studente. Sarajevo. - Sokolovski.Ž. & Filipović.M. (1995) Tretman mentalno retardirane djece predškolskog uzrasta. Beograd -
Širi izbor literature:	- Bjelica.J.& Posokhova.I. (2001) Dijagnostički komplet za ispitivanje sposobnosti govora, jezika, čitanja i pisanja u djece. Priručnik Ostvarenje, Donji Vukojevac 12. Hrvatska. - Zovko G. (2001) Odgoj izuzetne djece, Zagreb, IV izdanje - Hubijar Z. (1999) Prava Djece i omladine u kontekstu obrazovnog sistema u BiH, Sarajevo, - Rudež.A. (1985) Maternji jezik u dječjem vrtiću Narodne novine, Zagreb. - Zečić S. & Jeina Z. (2006) Nastavnik u inkluzivnom okruženju. Fojnica. - Sokolovski Ž. (1996) Rani stimulativni tretman djece u razvojnom savjetovalištu, Beograd. - Winvel, Rainer. (1999) Djeca koju je teško odgojiti, Zagreb, -
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Studenti će tokom semestra biti kontinuirano praćeni koliko su savladali predeno gradivo putem četiri kontrolna rada u semestru i usmenog ispita na kraju semestra.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 403
Naziv predmeta:	INTEGRIRANI PREDŠKOLSKI KURIKULUM I
Predavanja:	2
Seminar:	0
Vježbe:	1
Metodička praksa	1 (Sticanje praktičnog iskustva u igrama sa djecom u centrima aktivnosti. Posmatranje oglednih aktivnosti odgajatelja u svim uzrasnim grupama. Upoznavanje se pedagoškom dokumentacijom odgajatelja.)
ECTS:	4
ECTS metodičke prakse:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski i srpski
Trajanje/semestri:	Sedmi (7)
Status:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz predmeta –Metodika predškolskog odgoja II
Provjera znanja i polaganje ispita:	Pismeni ispit i verifikovane vježbe iz nastavnog programa. Realizacija zadataka sa vježbi i metodičke prakse.
Cilj studijskog programa:	- Upoznavanje studenata sa različitim modelima integriranog kurikulumu , -Osposobljavanje studenata za planiranje i programiranje rada u predškolskoj ustanovi, uvažavajući konstruktivistički i

	individualizirani pristup odgojnoj praksi, -Osposobljavanje studenata za planiranje i programiranje rada na osnovu bitnih parametara tog procesa
Opis programa:	-Integrirani predškolski kurikulum – osnovne odlike, -Modeli integriranog kurikuluma: tematsko planiranje, projektno planiranje, planiranje po konceptima, program zasnovan na književnosti, Reggio koncepcija i dr., -Pretpostavke za primjenu integriranog kurikuluma, -Konstruktivistički i individualizirani pristup u procesu planiranja , -Vremenske dimenzije planiranja: od godišnjeg plana do dnevne pripreme, - Planiranje odgojno-obrazovnih ciljeva i zadataka u odnosu na vremensku dimenziju plana; Blumova taksonomija, zadataka/ kognitivni domen, -Planiranje i programiranje: realizacija teme/projekta i razvijanje teme/projekta.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Praktični vidovi planiranja. Rad na projektima. Izučavanje literature i rasprave o pojedinim predškolskim programima. Aktivno uključivanje studenta u sve segmente nastave. Kooperativni rad u manjim grupama. Analiza posmatranih oglednih aktivnosti i aktivnosti studenata.
Udžbenici:	-E. Slunjski: Integrirani predškolski kurikulum, Mali profesor, Zagreb, 2001. - E. Slunjski: Stvaranje predškolskog kurikuluma, u vrtiću – organizacija koja uči, Mali profesor, Zagreb, 2006. -Grupa autora: Stvaranje učionica u kojima djeca imaju centralnu ulogu, COI Step by Step, Sarajevo, 2000. -E. Kamenov: Metodika vaspitno- obrazovnog rada sa predškolskom decom (odabrana poglavlja), Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 1988. -E. Kamenov: Metodika – I dio, (odabrana poglavlja) -M. Šain i dr: Korak po korak u osnove programa, Kreativni centar, Beograd, 1998.
Širi izbor literature:	-Pavlovski T. i dr. :Tematsko planiranje u dječijem vrtiću, Institut za pedagogiju i andragogiju , Filozofski fakultet, Beograd, 1993. -Meduoz S., Kešdan A.: Kako pomoći djeci da uče, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2000., (odabrana poglavlja) -Pozderović E.: Dijete u centru aktivnosti, Denfas, Tuzla, 2003. - Slunjski E.: Kad djeca pišu, broje, računaju ... –Neobične igre običnim materijalima, Stanek, Varaždin, 2003. - Slunjski E.: Kako djeca istražuju – zbirka igara od recikliranog materijala..., Stanek, Varaždin, 2006. -Zbirke didaktičkih igara -Enciklopedije za djecu i slikovnice
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Kontinuirano praćenje aktivnog učešća studenta u radu i ocjenjivanje blagovremenog i uspješnog izvršavanja obaveza u okviru nastave i metodičke prakse.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO404
Naziv predmeta:	METODIKA RAZVOJA GOVORA III
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Metodička praksa	1 (opserviranje oglednih aktivnosti u vrtiću, procjena prostora i materijala u vrtiću u odnosa na poticanje govornog razvoja)
ECTS:	2
ECTS metodičke prakse:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	Sedmi (7)
Status:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz predmeta – Metodike razvoja govora II
Provjera znanja i polaganje ispita:	Pismeni ispit , verifikovane vježbe iz nastavnog programa
Cilj studijskog programa:	-Da se studenti osposobe za savremeni metodički pristup u primjeni proznih i pjesničkih tekstova kao i drugih vrsta stvaralaštva za djecu -Da se studenti osposobe da na najbolji način iskoriste sve mogućnosti koje pružaju takvi sadržaji u cilju unapređivanja i razvoja dječijeg govora -Da se studenti osposobe da sadržaje iz ovog predmeta realiziraju u sklopu integrisanog predškolskog kurikulumu -Da se studenti osposobe da koriste odgovarajuće metodičke postupke za razvoj predčitalačkih sposobnosti djece
Opis programa:	-Značaj proznih djela u odgoju i obrazovanju djece predškolskog uzrasta -Mjesto proznih djela u integrisanom kurikulumu; program zasnovan na književnosti

	-Kriterij za izbor proznih djela -Priprema odgajatelja za primjenu proznih tekstova -Metodski pristup obradi različitih vrsta proznih dijela: priče, bajke, basne -Dijete kao aktivan učesnik u interpretaciji priče (savremeni metodski postupci) -Prozni tekstovi kao izvor različitih vrsta dječijih igara i aktivnosti -Značaj, mjesto i uloga pjesničkih tekstova u radu da djecom -Izbor i metodski pristup pjesničkim tekstovima -Pjesnički tekstovi kao izvor različitih vrsta dječijih igara i aktivnosti -Dramatizacija proznih i pjesničkih tekstova -Dijaloško čitanje slikovnica -Razvoj predčitalačkih sposobnosti
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Rad u grupi, kooperativno učenje, analize tekstova, evaluacija oglednih aktivnosti , Internet, konsultacije
Udžbenici:	– <i>Babić N.: »Govor odgajatelja i dječije aktivnosti«, Školske novine, Zagreb,1989.</i> – <i>Grupa autora : »Govor u predškolskoj ustanovi«, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Svjetlost, Sarajevo, 1987.</i> – <i>Babić N.: »Dječija pitanja«, Školska knjiga, Zagreb,1983.</i> – <i>Matić R.: »Metodika razvoja govora dece«, Nova prosveta, Beograd,1986. (str.37 – 79)</i>
Širi izbor literature:	– <i>Marković M. i dr.: »Korak po korak 1«, Kreativni centar, Beograd, 1999.</i> – <i>Miller B.: »Komunikacija sa djecom«, Filozofski fakultet , Sarajevo, 2000.</i> – <i>Donaldson M.:»Um deteta«, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1988. (str. 31 – 37)</i> – <i>Meduoz S. , Kešdan A.: »Kako pomoći djeci da uče«, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2000. (str. 118 – 159)</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Kontinuirano praćenje aktivnog učešća studenata u radu i ocjenjivanje blagovremenog i uspješnog izvršavanja obaveza u okviru vježbi i prakse

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 405
Naziv predmeta:	METODIKA RAZVOJA MATEMATSKIH POJMOVA II
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Metodička praksa	1 (promatranje i analiza oglednih aktivnosti u vrtiću, promatranje i procjena prostora i materijala kao izvora razvoja matematskih pojmova, analiza mjesta matematike u integrisanom kurikulumu
ECTS:	2
ECTS metodičke prakse:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	Sedmi (7)
Status:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz predmeta – Metodika razvoja matematskih pojmova I
Provjera znanja i polaganje ispita:	Pismeni ispit i verifikovane vježbe iz nastavnog predmeta, ocjena portfolija
Cilj studijskog programa:	-Da se studenti osposobe za primjenu suvremenih metodičkih postupaka koji će omogućiti djeci razumjevanje kvantitativnih i prostornih odnosa u neposrednoj okolini -Osposobiti studente za primjenu matematičkih postupaka koji se zasnivaju na pristupu rješavanja problema u razvijanju matematičkih koncepata -Osposobiti studente za ugrađivanje sadržaja iz domena razvoja matematičkih pojmova u integrirani predškolski kurikulum -Da studenti shvata značaj razvijanja matematičkih pojmova u svakodnevnom životnim i praktičnim situacijama u predškolskoj

	ustanovi
Opis programa:	-Od skupa do broja -Prednumerička faza: predmeti i pojave realnog svijeta; logičke operacije sa konkretnim predmetima -Pojam skupa i operacije sa skupovima: klasificiranje, pridruživanje, nizanje, serijacija, sastavljanje i rastavljanje, unija i presjek -Numerička faza: formiranje pojmova prvih prirodnih brojeva -Metodski postupak formiranja pojma broja (Skupovni i brojevni pristup) -Metodski postupak formiranja kardinalnog i rednog broja -Opažanje imenovanje i formiranje pojmova prostornih dimenzija predmeta -Značaj aktivnosti mjerenja na ranom uzrastu -Opažanje, shvaćanje i mjerenje različitih veličina -Planiranje i programiranje matematičkih sadržaja i sastavljanje matematičkih sadržaja i problema -Matematički sadržaji u tematskom planiranju -Integriranje matematike u dnevni raspored i u centre aktivnosti u predškolskim ustanovama -Promatranje i praćenje dječijih postignuća u razvoju matematskih pojmova
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Praktični vidovi planiranja, rad na projektima, kooperativni rad u manjim grupama, analiza posmatranih oglednih aktivnosti, Internet
Udžbenici:	- <i>P.Liebeck: «Kako djeca uče matematiku», Educa, Zagreb, 1995</i> - <i>M.Petek: Matematika I igre u dječjem vrtiću, Alinea, Zagreb, 1992.</i> - <i>Suvremena matematika I predškolsko dijete, Zavod za unapređivanje osnovnog obrazovanja SRH, Zagreb, 1992.</i> - <i>J. Markovac: Metodika početne nastave matematike, Školska knjiga, Zagreb, 1998.</i> - <i>N.Dobrić: « Razvoj početnih matematičkih pojmova u predškolskoj ustanovi, PFV, Beograd, 1981.</i> - <i>Grupa autora: « Korak po korak 2», Kreativni centar, Beograd, 1997. (str.205 – 267)</i>
Širi izbor literature:	- <i>Grupa autora: «Kreativni materijal za rad u učionicama usmjerenim na dijete», COI, Sarajevo, 2000.</i> - <i>M.Bobić, Čudina- M.Obradović: «Istine oko nas – kako mjeriti duljinu», Školska knjiga, Zagreb, 1996..</i> - <i>C.Kamii: «Number in preschool and kindergarten», Naeyc, Washington DC, 1992.</i> - <i>R.Green, V.Laxon: "Entering the world of number", Thomas and Hadson, London, 1978.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Kontinuirano praćenje aktivnog učešća studenata u radu i ocjenjivanje blagovremenog i uspješnog izvršavanja obaveza u okviru vježbi i prakse

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 406
Naziv predmeta:	METODIKA LIKOVNOG ODGOJA III
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa)	1
ECTS:	2
ECTS metodičke prakse:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri:	VII
Status / obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Preduvjet za upis predmeta su položeni ispiti: Likovna kultura; Metodika likovnog odgoja I, Metodika likovnog odgoja II
Provjera znanja i polaganje ispita:	Polaganje ispita se vrši usmenim putem. Student ima obavezu izrade seminarskog rada na zadatu temu koju prezentira studentima. Obim seminarskog rada sa bibliografijom, priložima ne treba da iznosi više od 15 strana. Rad se može uraditi i prezentirati u elektronskoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Opšte kompetencije: Studenti se stručno-metodički osposobljavaju za kritičko mišljenje, kvalitetno planiranje i pripremanje metodičko-praktičkih likovnih aktivnosti primjenom savremenih metodičkih znanja. Specifične kompetencije: sgledati i razumjeti unačaj likovnog izražavanja u radu sa djecom predškolsko uzrasta; upoznati studente sa likovnim jezikom djece i njegovim simbolima, značenjem, strukturom i zakonitostima razvoja likovnih sposobnosti; osposobiti studente za poticanje i razvijanje

	perceptivnih, izražajnih i kreativnih sposobnosti djece predškolskog uzrasta; upoznati i znati primijeniti didaktička načela, metode i metodičke oblike rada; osposobiti studente za planiranje /kreiranje/ i pripremanje metodičko-praktičkih likovnih aktivnosti; osposobiti studente za praćenje, vrednovanje, i ocjenjivanje vlastitog rada; osposobiti studente za vrednovanje stvaralačkih postignuća djece predškolskog uzrasta; razvijanje sposobnosti usvajanja i primjene informacija, analize i sinteze; razvijanje individualnosti i samostalnosti, osposobljavanje za timski rad; razvijanje sposobnosti za istraživački rad, stvaralačko i kritičko promišljanje; razvijati sposobnost primjene stečenih znanja u sličnim i novim situacijama; razvijati želju i potrebu za permanentnim učenjem i usavršavanjem u likovno-metodičkom radu sa predškolskom djecom.
Opis programa:	Didaktički materijali /materijali i tehnike/, ostala pomoćna sredstva; Specijalna oprema za rad; Odgajatelj kao subjekt u odgojnom procesu; Odnos odgajatelj – dijete; Povezivanje likovne kulture sa ostalim oblastima odgojno - obrazovnog rada; Estetsko uređivanje prostora; Procjenjivanje rezultata rada kao elementa odgojnog procesa; Sadržaj i planiranje likovne kulture u predškolskim ustanovama; Obrada programa likovne kulture u predškolskom uzrastu; Zadaci likovne kulture u predškolskom uzrastu; Osnova sadržaja likovnih područja; Likovni jezik i likovni problemi /zadaci/; Teme i tehnike; Specifičnost rada na likovnoj kulturi djece predškolskog uzrasta; Planiranje saržaja.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja, seminari, vježbe /praktičan rad/, rad u malim grupama, rad na terenu, samostalna posmatranja, konsultacije.
Udžbenici:	– Slavko Batušić: UMJETNOST U SLICI /Pregled povjesti umjetnosti/, Zagreb, Matica Hrvatska 1967. – Helen Gardner: UMETNOST KROZ VEKOVE Matica Srpska 1967. – H.V.Janson: ISTORIJA UMJETNOSTI Jugoslavija -Beograd 1986. – Matko Pejić: PRISTUP LIKOVNOM DJELU, Zagreb, Školska knjiga, 1986. – Marijan Jakubin: LIKOVNI JEZIK I LIKOVNE TEHNIKE, Zagreb, EDUCA, 1999. – D. Belamarić: DIJETE I OBLIK Zagreb, Školska knjiga, 1986.
Širi izbor literature:	– Gina Pischel: – OPĆA POVJEST UMJETNOSTI 1, 2, 3 Zagreb, Mladost 1966. – Milutin Ružić: KRATAK PREGLED ISTORIJE UMJETNOSTI, Sarajevo, – Milutin Mitrović: FORMA I OBLIKOVANJE, Beograd, Naučna knjiga 1987. – Dr. Pavle Vasić: UVOD U LIKOVNE UMJETNOSTI /elementi likovnog izražavanja/ Beograd, Narodna knjiga 1959. – ENCIKLOPEDIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI, Zagreb, Leksikografski zavod, 1966.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Uspjeh studenata na ispitu, studentska analiza i ocjena realizacije i programa /na kraju semestra/.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 407
Naziv predmeta	METODIKA MUZIČKOG ODGOJA III
Predavanja	1
Seminar	0
Vježbe	1
ECTS	2
Profesionalna - metodička praksa	1
ECTS metodičke prakse	1
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri	VII (sedmi) semestar
Status / obavezni, izborni	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta	Položen ispit iz predmeta Metodika muzičkog odgoja II
Provjera znanja i polaganje ispita	Praćenje rada i provjera znanja vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Završni ispit je pismeni i praktični.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Cilj predmeta Metodika muzičkog odgoja III je dalje muzičko osposobljavanje studenata na osnovama prethodno stečenog muzičkog obrazovanja za obavljanje muzičkog odgojno-obrazovnog procesa, otkrivanje i stimulisanje razvoja dječije muzikalnosti sa specifičnim muzičkim sposobnostima, kao i potrebe za muzikom u svakodnevnom životu. Upoznavanje specifičnosti i mogućnosti upotrebe muzike u radu sa djecom sa posebnim potrebama.
Opis nastavnog programa	1. Muzičko opismenjivanje djeteta: notacija u vidu slika, muzička notacija i dr.; njega i kultivisanje dječijeg glasa; ličnost odgajatelja u muzičkom odgojno-obrazovnom procesu 2. Didaktičke igre za razvoj sluha i muzikalnosti 3. Muzika kao komunikacija: fiziološki, psihološki i socijalni

	efekti muzike i mogućnosti primjene muzike u radu sa djecom sa posebnim potrebama 4. Samostalno izvođenje raznih muzičkih aktivnosti u vrtiću
Vidovi ili način realizacije nastave	Obrada teorijskih sadržaja, rad u malim grupama, konsultacije, rasprave o problemima, rad na instrumentu, samostalne vježbe iz muzike u vrtiću, analiza muzičkih aktivnosti u vrtiću.
Udžbenici	1. Bognar, Ladislav; Matijević, Milan: <i>Didaktika</i>, Školska knjiga, Zagreb 2002. 2. Ferović, Selma: <i>Muzička radionica</i>, Psihosocijalna pomoć djeci predškolskog uzrasta i roditeljima u ratu, UNICEF, Sarajevo 1994. 3. Ferović, Selma: <i>Muzika kao komunikacija – pomoć djeci u ratu</i>, Zbirka tekstova i radnih materijala za seminar Psihosocijalna pomoć djeci predškolskog uzrasta i roditeljima u ratu, UNICEF, Sarajevo 1994. 4. Ferović, Selma: <i>Priručnik za učitelje/nastavnike razredne nastave</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2005. 5. Habermeyer, Sharlene: <i>Good music brighter children</i>, Prima Publishing 1999., USA 6. Kembel, Don: <i>Mocartov efekat</i>, Finesa, Beograd, 2004. (Original: The Mozart Effect/ Don Campbell)
Širi izbor literature	1. Bašić, Elly: <i>Improvizacija kao kreativni čin</i>, časopis "Umjetnost i dijete" br. 26, Zagreb 1974. 2. Manasteriotti, Višnja: <i>Muzički odgoj na početnom stupnju</i>, Školska knjiga, Zagreb 1982. 3. <i>Muzika/Music</i>, Časopis za muzičku kulturu, Muzička akademija u Sarajevu/Muzikološko društvo FBiH, Sarajevo 1997-2005. /Zbornici radova pod istim nazivom sa Simpozijuma "Muzika u društvu" sa priložima i radovima domaćih i stranih stručnjaka u oblasti muzikologije, etnomuzikologije, muzičke pedagogije i estetike (isti izdavač) 4. Rakijaš, Branko: <i>Osnove muzičke kulture</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1981.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja na nastavi, kvalitetno urađena muzička aktivnost u vrtiću i drugi zadaci u okviru metodičke prakse, sviranje melodija dječijih pjesama sa akordskom pratnjom i završni ispit.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 408
Naziv predmeta:	METODIKA TJELESNOG ODGOJA III
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna praksa:	1
ECTS:	2
ECTS metodičke prakse:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	VII
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz kolegija Metodika tjelesnog i zdravstvenog odgoja II.
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ocjena kolegija bit će formirana iz ocjena pismenog i praktičnog rada i profesionalne prakse.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Usvojiti optimum informacija i znanja o: Posebnim kineziološkim sadržajima tjelesnog i zdravstvenog odgoja koji su u funkciji rasta i rasvoja, te drugih individualnih kinezioloških potreba i interesa djece u predškolskom odgoju; Evaluaciji tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta; Program tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta; Metodologiji istraživanja u tjelesnom i zdravstvenom odgoju djece predškolskog uzrasta. Optimumizirati sposobnosti, osobine i ponašanja s kojima je uvjetovana realizacija: Posebnih kinezioloških sadržaja tjelesnog i zdravstvenog odgoja koji su u funkciji rasta i rasvoja, te drugih individualnih kinezioloških potreba i interesa djece predškolskog uzrasta; Evaluacija tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta; Program tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta; Metodologiji istraživanja u tjelesnom i zdravstvenom odgoju djece predškolskog uzrasta.
Opis programa:	Predavanja: Posebni kineziološki sadržaji tjelesnog i zdravstvenog odgoja koji su u funkciji rasta i rasvoja, te drugih individualnih kinezioloških potreba i interesa djece u predškolskom odgoju;

	Metodologiji istraživanja u tjelesnom i zdravstvenom odgoju djece predškolskog uzrasta Evaluacija tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta.; Kurikulum tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta. Vježbe: Uvježbavanje i usvajanje kinezioloških sadržaja koje su u funkciji tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta sa posebnim potrebama; Metodologija istraživanja u tjelesnom i zdravstvenom odgoju djece predškolskog uzrasta; Evaluacija tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta. Praksa: Prisustvovati izvođenju aktivnosti tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta sa posebnim potrebama. Prisustvovati procesu evaluacije tjelesnog i zdravstvenog odgoja.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Program kolegija realizira se u VII semestru, s fondom od 45 sati (1+0+2). Nastave se realizira kroz predavanja i vježbe .
Udžbenici:	- Findak; V. (1999). <i>Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju</i>. Školska knjiga, Zagreb.
Širi izbor literature:	- Brkić, M. i Kundačina, M. (2003). <i>Statistika u istraživanju odgoja i obrazovanja</i>. Mostar – Sarajevo. - Cvetković-Lay, J. (1995). <i>Ja hoću i mogu više</i>. Alinea, Zagreb. - Cvetković-Lay, J. (2002). <i>Darovito je, što ću sa sobom</i>. Alinea, Zagreb. - Čalića, M., Bjeković, G. (2002). <i>Stručno-metodske osnove praćenja, mjerenja, vrednovanja i ocjenjivanja u fizičkom vaspitanju</i>. Fakultet fizičke kulture Univerziteta u Istočnom Sarajevu. - Čudina-Obradović, M. (1990). <i>Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje</i>. Školska knjiga, Zagreb. - Findak, V., Gagi, I., Juras, V., Reljić, J. (1986). <i>Metodologija praćenja i vrednovanja u tjelesnom i zdravstvenom odgojno-obrazovnom području</i>. JUMENA, Zagreb. - Findak, V. (1988). <i>Metodika obuke neplivača djece predškolske dobi</i>. „Partizan” – Savez za sportsku rekreaciju, Zagreb. - Findak, V. (1992). <i>Metodički organizacijski oblici rada u edukaciji, sportu i sportskoj rekreaciji</i>, Metorex, Zagreb. - Findak, V., Delija, K. (2001). <i>Tjelesna i zdravstvena kultura u predškolskom odgoju</i>. EDIP d.o.o., Zagreb. - Findak, V., Prskalo, I. (2004). <i>Kineziološki leksikon za odgajatelje</i>. Visoka učiteljska škola Petrinja. - Koritnik, M. (1988). <i>2000 igara</i>. Naša djeca, Zagreb. - Krsmanović, B. i L., Berković (1999). <i>Teorija i metodika fizičkog vaspitanja</i>. Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet fizičke kulture, Novi Sad. - Pejčić, A.(2002). <i>Igre za male i velike</i>. Visoka učiteljska škola u Rijeci. - Petz, B. (1992). <i>Osnovne statističke metode za nematematičare</i>. Sveučilišna naklada Slap, Jastrebarsko. - Rodić, N. (2000). <i>Teorija i metodika fizičkog vaspitanja</i>. Učiteljki fakultet, Sombor. - Šoš, H., Rađo, I. (1998). <i>Mjerenje u kineziologiji</i>. Fakultet za fizičku kulturu, Sarajevo.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti realizacije programa:	Studentska evaluacija primjenom anonimne ankete, kolegijalna evaluacija i refleksija, longitudinalna analiza uspješnosti studenata na ispitima, komparativna analiza nivoa teorijskih i praktičnih znanja u odnosu na studente na drugim fakultetima u BiH i inostranstvu.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 409
Naziv predmeta	KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE
Predavanja	1
Seminar	1
Vježbe	0
ECTS	2
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri	VII
Status	Izborni predmet
Preduvjeti	Nema
Provjera znanja i polaganje ispita	Pismeni
Cilj studijskog programa	Upoznavanje sa osnovnim zakonitostima komunikoloških procesa, pospešivanje kvalitetnih interakcija sa djecom i odraslima i primjena u praksi
Opis programa	1. Komunikacijski proces. 2. Verbalna komunikacija. 3. Neverbalna komunikacija. 4. Priroda interpersonalne komunikacije. 5. Važnost komunikacije za interpersonalne odnose u grupi i radu sa djecom. 6. Prepreke za uspješnu komunikaciju. 7. Vještine uspješne komunikacije sa djecom. 8. Samootkrivanje. Asertivnost. Aktivno slušanje. Empatičko razumijevanje. 9. Pravila komunikacije. Usklađena konverzacija. 10. Komunikacija u sa djecom različitih uzrasnih kategorija. 11. Vođenje grupne diskusije. Debata. 12. Predstavljanje grupe i iznošenje grupnih zaključaka. 13. Javni nastup - pred publikom i pred djecom školskog i predškolskog uzrasta. 14. Kritičko slušanje i postavljanje pitanja djeci. 15. Korištenje prezentacijskih vještina tijekom izlaganja.

Vidovi ili načini realizacije nastave	Obrada teorijskih sadržaja, rad u malim grupama, samostalna posmatranja, konsultacije..
<i>Udžbenici</i>	Mandić, T.(1995). Komunikologija, izdanje autora, Beograd Brajša, P.(2003): Pedagoška komunikologija, Pedagoški fakultet , Rijeka
<i>Širi izbor literature</i>	Pearson, J. C., Spitzberg, B. H. (1990). <i>Interpersonal communication: concepts, components and contexts</i> . Dubuque: Wm. C. Brown Publishers. Egan, G. (1977). <i>You and me: the skills of communicating and relating to others</i> . Monterey: Brooks/Cole Publishing Company. Bolton, R. (1986). <i>People skills</i> . New York: Touchstone. Lucas, S. E. (1998). <i>The art of public speaking</i> . New York: McGraw-Hill.
Način praćenja kvaliteta rada i uspešnosti izvođenja programa	Praćenja rada studenata na časovima i vježbama, kolokvijalna provjera

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 410
Naziv predmeta:	STRANI JEZIK (ENGLESKI JEZIK)
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	2
Jezik nastave:	Engleski jezik
Trajanje/semestri:	VII semestar
Status/obavezni, izborni:	Izborni predmet
Preduvjeti za upis predmeta:	- završen studij I, II, III, IV, V i VI semestra prema planu i programu; - položeni ispiti E I, E II i E III.
Provjera znanja i polaganje ispita:	- kontinuirano praćenje kroz sve nastavne oblasti sa naglaskom na sposobnostima razumijevanja i govora; - testiranja za provjeru rezultata; - pisanje sažetaka i širih prezentacija.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	- kontinuiran rad na razvijanju profesionalnog rječnika i jezičkih formi karakterističnih za znanstveni pristup; - osposobljavanje za praćenje stručnih usmenih i pismenih izlaganja; - osposobljavanje za učešće u diskusijama na teme iz oblasti struke.
Opis programa:	- Professional English - Topics: Meeting the Needs of Individual Children; Helping Children Get Along with Others (Shy Children, Aggressive Children); Play; What Can Adults Do to Support Play
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja: prezentacija tekstova kroz uvod u temu, uvođenje novog vokabulara, razumijevanje teksta uz provjeru kroz razgovor. Vježbe: usvajanje teksta uz pravilan izgovor, detaljno razumijevanje i osposobljavanje za razgovor na date teme kroz pitanja i odgovore. Seminar: plenarni rad u grupama. Izrada

	projekata uz korištenje interneta i šire literature po izboru. Pristup po potrebi individualni i rad u grupama; stalne konsultacije sa predavačem i asistentom.
Udžbenici:	- <i>Zbirka tekstova i rasprava namjenski pripremljena za studente Pedagoške akademije: «A Selection of Professional Texts for Students of Pedagogic Faculty, Caregivers and Primary School Teachers», Pedagoška akademija, Sarajevo, 2004.</i>
Širi izbor literature:	- <i>Širi izbor profesionalne literature iz oblasti pedagogije, psihologije i sociologije</i> - <i>Izbor u dogovoru sa predmetnim nastavnicima iz ovih oblasti.</i>
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Stalno praćenje razvoja jezičkih sposobnosti i vještina kroz govornu komunikaciju i kontinuirano evidentiranje rezultata.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 411
Naziv predmeta	HOR/ZBOR
Predavanja	1
Seminar	0
Vježbe	1
Profesionalna (pedagoška / metodička) praksa	-
ECTS	2
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri	I (prvi) – VIII (osmi) semestar
Status / obavezni, izborni	Izborni
Preduvjeti za upis predmeta	Obavezna provjera vokalnih sposobnosti
Provjera znanja i polaganje ispita	Pjevanje dionica iz partitura prema podjeli glasova, znači ispit može biti u praktičnoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Upoznavanje studenata sa domaćom i svjetskom horskom muzičkom baštinom, osposobljavanje studenata za rad sa djecom u adekvatnim horskim sastavima u predškolskim ustanovama i nižim razredima osnovne škole.
Opis nastavnog programa	Upoznavanje sa vokalnom tehnikom kroz razne vježbe (držanje tijela, načini disanja, izgovor konsonanata i oblikovanje vokala, davanje intonacije, impostacija tona, vokalizacije). Odabir kompozicija vrši se na osnovu sastava hora, odnosno u skladu sa vokalnim sposobnostima studenata članova hora, tj. od pomenutog će ovisiti broj izvođačkih dionica (višeglasno pjevanje – dva, tri ili četiri glasa). Sukladno iznesenom, repertoar se uređuje prema izvođačkim mogućnostima, kao i potrebama internih i javnih nastupa članova hora, a obuhvata: univerzitetsku himnu Gaudeamus, stilizirane bosanskohercegovačke tradicionalne pjesme, prikladne kompozicije iz literature tzv. «starih majstora», klasične horske kompozicije, kompozicije popularne muzike umjetnički obrađene (na nekom od stranih jezika-uglavnom engleski jezik što je u skladu sa Planom i programom PA) i td. U

	odabiru repertoara pored voditelja hora učestvuju i studenti – članovi hora.
Vidovi ili način realizacije nastave	Rad u grupi-frontalni oblik, rad u malim grupama-pojedinačno po glasovima.
<i>Udžbenici</i>	Arnautović, Rešad: <i>Stilizirane sevdalinke</i>
<i>Širi izbor literature</i>	Dostupna horska literatura
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja na nastavi i završni ispit.

Programi nastavnih predmeta zastupljenih u osmom semestru

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 412
Naziv predmeta:	INTEGRIRANI PREDŠKOLSKI KURIKULUM II
Predavanja:	0
Seminar:	2
Vježbe:	1
Metodička praksa	1 (Realizacija samostalnih aktivnosti u vrtiću. Evaluacija vlastite prakse i prakse kolega iz grupe. Izrada radno igrovnih materijala i vođenje metodičke dokumentacije.)
ECTS:	3
ECTS metodička praksa:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski i srpski
Trajanje/semestri:	Osmi (8)
Status:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz predmeta – Integrirani predškolski kurikulum I
Provjera znanja i polaganje ispita:	Planiranje i realizacija istraživanja uspješno realizirane praktične aktivnosti u različitim uzrasnim grupama. Aktivno učestvovanje u grupnoj evaluaciji praktičnih aktivnosti. Tematski sklop
Cilj studijskog programa:	-Osposobljavanje studenata za visok stepen samostalnosti u pripremi i realizaciji praktičnog rada, zasnovanog na savremenim saznanjima o dječjem razvoju i savremenim metodičkim zahtjevima, -Osposobljavanje studenata za samoevaluaciju i ovladavanje nekim tehnikama samoprocjene, -Osposobljavanje studenata da uspješno integrisanje programskih sadržaja u praksi i stručno obrazlaganje prednosti takvog postupka, -Dublje proučavanje pojedinih metodičkih fenomena iz različitih izvora (stručna literatura, internet, akciona istraživanja)
Opis programa:	Orijentacione teme za rad u seminaru: -Proučavanje prednosti i ograničenja primjene integrisanog kurikuluma u praksi, -Učenje putem rješavanja problema,

	- Ekološki odgoj u vrtiću, - Osnovni kriteriji na kojima počivaju suvremeni kurikulumi predškolskog odgoja, - Evaluacija i samoevaluacija praktičara, - Pedagoška dokumentacija u vrtiću u funkciji evidentiranja i unapređivanja odgojno obrazovnog rada, - Akciona istraživanja u vrtiću, - Mjesto obilježavanja značajnih datuma u integriranom kurikulumu, - Specifičnosti rada sa djecom u jaslicama (ciljevi, zadaci i metodički pristup).
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Praktični vidovi planiranja. Rad na projektima. Korištenje literature i drugih izvora za pripremu praktičnih aktivnost. Grupne diskusije. Praktični rad u vrtiću.
<i>Udžbenici:</i>	- Miljak A.: Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja» Persona, Velika Gorica, Zagreb, 1996 (odarana poglavljia) - Pešić, M.: Vrednovanje predškolskih vaspitnih programa, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1987. - Kamenov, E.: Predškolska pedagogija, knjiga 2, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd 1999.
<i>Širi izbor literature:</i>	- Grupa autora: Korak po korak 1, Kreativni centar, Beograd, 1997. - Došen Dobud, A.: Predškola – vodič za voditelje i roditelje, Alinea, Zagreb, 2001. - Pedagoški časopisi - Internet stranice - Literatura po izboru u odnosu na temu seminara
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Praćenje, priprema i realizacija praktičnih aktivnost. Ocjenjivanje aktivnog učešća u evaluaciji.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 413
Naziv predmeta:	METODIKA RAZVOJA GOVORA IV
Predavanja:	0
Seminar:	2
Vježbe:	1
Metodička praksa	1 (realizacija praktičnih aktivnosti iz područja primjene književnih tekstova u radu sa djecom, evaluacija vlastite prakse i prakse kolega iz grupe, izrada radno igrovinih materijala i vođenje metodičke dokumentacije)
ECTS:	3
ECTS metodička praksa:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	Osmi (8)
Status:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz predmeta – Metodike razvoja govora III
Provjera znanja i polaganje ispita:	Uspješno realizirane praktične aktivnosti u različitim uzrasnim grupama, aktivno učestvovanje u grupnoj evaluaciji praktičnih aktivnosti, izrada lične zbirke književnih tekstova na određenu temu, usmena prezentacija seminarskog rada
Cilj studijskog programa:	- Osposobiti studente za visok stepen samostalnosti u pripremi i realizaciji praktičnog rada koji će biti zasnovan na savremenim saznanjima o dječijem razvoju i savremenim metodičkim zahtjevima na planu razvoja govora - Osposobiti studente da kvalitetno i argumentovano daju refleksiju na svoj rad i dostignuće kao i na rad svojih kolega u grupi - Osposobiti studente da uspješno integrišu programske sadržaje iz razvoja govora u praksi i da mogu stručno objasniti prednosti takvog postupka
Opis programa:	- Mjesto područja razvoja govora u integrisanom kurikulumu u praksi - Priprema i izvođenje samostalne metodičke prakse - Analiza pismenih priprema studenata - Evaluacija metodičke prakse

	-Analiza planiranih aktivnosti u odnosu na dobnu i individualnu primjerenost djece u grupi -Ideje i izrada radno igrovnih materijala i sredstava
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Praktični vidovi planiranja, rad na projektima, korištenje literature i drugih izvora za primjenu praktičnih aktivnosti, praktički rad u vrtiću, grupne diskusije
Udžbenici:	
Širi izbor literature:	- Slunjski E.: "Kad djeca pišu, broje , računaju ..." –Neobične igre običnim materijalima, Stanek, Varaždin, 2003 - Peteh-Duš: "Priče za najmlađe", ŠK, Zagreb,1978. - Peteh-Duš. " Stihovi za najmlađe", ŠK, Zagreb,1978. - Peteh-Duš:"Poslovice i zagonetke za najmlađe", ŠK, Zagreb, 1978. - Milovanović A.: "Antologija lutkarskih tekstova sa Lutkef-a", Kreativni centar, Beograd, 2003. - Boškan-Tanurčić Z.: "Bajke za pozorišnu igru", Kreativni centar, 2001. - Đokić Lj.: "Mala pozornica", Svjetlost, Sarajevo,1986. - Peteh M.: «Zlatno doba brojalice», Alinea, Zagreb, 2000. - Pozderović E.: "Dijete u centru aktivnosti", Denfas, Tuzla, 2003. - Zbirke proznih i pjesničkih tekstova; slikovnice
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Kontinuirano praćenje aktivnog učešća studenata u radu i ocjenjivanje blagovremenog i uspješnog izvršavanja obaveza u okviru vježbi i prakse

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO414
Naziv predmeta:	METODIKA RAZVOJA MATEMATSKIH POJMOVA III
Predavanja:	0
Seminar:	2
Vježbe:	1
Metodička praksa	1 (realizacija samostalnih aktivnosti u vrtiću, evaluacija vlastite prakse i prakse kolega iz grupe, izrada radno igrovnih materijala, vođenje metodičke dokumentacije, akciono istraživanje)
ECTS:	3
ECTS metodička praksa:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	Osmi (8)
Status:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz predmeta – Metodika razvoja matematskih pojmova II
Provjera znanja i polaganje ispita:	Uspješno realizirane praktične aktivnosti u različitim uzrasnim grupama, aktivno sudjelovanje u grupnoj evaluaciji praktičnih aktivnosti, uspješno realizirano akciono istraživanje, usmena prezentacija seminarskog rada
Cilj studijskog programa:	-Osposobiti studente za samostalnu pripremu i realizaciju praktičnog rada koji će biti zasnovan na suvremenim spoznajama o dječjem razvoju i suvremenim metodičkim zahtjevima u području razvoja matematskih pojmova kod djece predškolske dobi. -Osposobiti studente da kvalitetno i argumentirano evaluiraju svoj rad i dostignuće kao i praktični rad svojih kolega u grupi -Osposobiti studente za uspješno korištenje matematskih znanja u praksi i da mogu stručno objasniti prednosti takvog postupka za uspješan razvoj matematskih pojmova kod djece predškolske dobi
Opis programa:	-Integriranje matematičkih pojmova i sadržaja u svakodnevne igre i aktivnosti djece predškolske dobi -Pripreme i izvođenje samostalne metodičke prakse -Analiza pismenih priprema studenata sa stajališta uključivanja matematičkih pojmova i sadržaja -Evaluacija metodičke prakse

	-Analiza planiranih aktivnosti u odnosu na dobnu i individualnu specifičnost djece u grupi s aspekta zadataka i sadržaja vezanih za razvoj matematičkih pojmova kod djece predškolske dobi -Ideje i izrada radno igrovnih materijala i sredstava nužnih za formiranje matematičkih pojmova kod djece
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Praktični vidovi planiranja, rad na akcionom istraživanju, korištenje literature i drugih izvora za pripremu praktičnih aktivnost, grupne diskusije, praktični rad u vrtiću, Internet
Udžbenici:	-
Širi izbor literature:	- E.Slunjski: "Kad djeca pišu, broje , računaju ..." –Neobične igre običnim materijalima, Stanek, Varaždin, 2003. - E.Kamenov: «Igramo se, otkrivamo, stvaramo ...» , Dnevnik, Novi Sad, 1986. - V.Sotirović,Lipovac D.: "101 igra logičkim blokovima", RU "Radivoj Ćirpanov", Novi Sad, 1975. - M. Peteh: Matematika i igre u dječijem vrtiću, Alinea, Zagreb, 1992. - M. Peteh: Suvremena matematika i predškolsko djete, Zavod za unapređivanje osnovnog obrazovanja, SRH, Zagreb, 1972. - J. Markovac: Metodika početne nastave matematike, Školska knjiga, Zagreb, 1998. - F. Ćurić: Metodika početne nastave I i II, Zagreb, 1996. - Zbirke didaktičkih igara - Zbirke radnih listova - Slikovnice
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Praćenje pripreme i realizacije praktičnih aktivnost, ocjenjivanje aktivnog sudjelovanja u evaluaciji, ocjena akcionog istraživanja

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 415
Naziv predmeta:	METODIKA LIKOVNOG ODGOJA IV
Predavanja:	0
Seminar:	2
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa)	1
ECTS:	3
ECTS metodička praksa:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri:	VIII
Status / obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Preduvjet za upis predmeta su položeni ispiti: Likovna kultura; Metodika likovnog odgoja I, Metodika likovnog odgoja II, Metodika likovnog odgoja III
Provjera znanja i polaganje ispita:	Polaganje ispita se vrši usmenim putem. Student ima obavezu izrade seminarskog rada na zadatu temu koju prezentira studentima. Obim seminarskog rada sa bibliografijom, prilogima ne treba da iznosi više od 15 strana. Rad se može uraditi i prezentirati u elektronskoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Opšte kompetencije: Studenti se stručno-metodički osposobljavaju za kritičko mišljenje, kvalitetno planiranje i pripremanje metodičko-praktičkih likovnih aktivnosti primjenom savremenih metodičkih znanja. Specifične kompetencije: sgledati i razumjeti unačaj likovnog izražavanja u radu sa djecom predškolsko uzrasta; upoznati studente sa likovnim jezikom djece i njegovim simbolima, značenjem, strukturom i zakonitostima razvoja likovnih sposobnosti; osposobiti studente za poticanje i razvijanje perceptivnih, izražajnih i kreativnih sposobnosti djece predškolskog uzrasta; upoznati i znati primijeniti didaktička načela, metode i metodičke oblike rada; osposobiti studente za planiranje /kreiranje/ i pripremanje metodičko-praktičkih likovnih aktivnosti; osposobiti studente za praćenje, vrednovanje, i ocjenjivanje vlastitog rada; osposobiti

	studente za vrednovanje stvaralačkih postignuća djece predškolskog uzrasta; razvijanje sposobnosti usvajanja i primjene informacija, analize i sinteze; razvijanje individualnosti i samostalnosti, osposobljavanje za timski rad; razvijanje sposobnosti za istraživački rad, stvaralačko i kritičko promišljanje; razvijati sposobnost primjene stečenih znanja u sličnim i novim situacijama; razvijati želju i potrebu za permanentnim učenjem i usavršavanjem u likovno-metodičkom radu sa predškolskom djecom.
Opis programa:	Rad na planiranju priprema za realizaciju aktivnosti likovnog odgoja u vrtićima; Konsultacije sa studentima i praćenje realizacije likovnih aktivnosti u vrtićima.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja, seminari, vježbe /praktičan rad/, rad u malim grupama, rad na terenu, samostalna posmatranja, konsultacije.
Udžbenici:	- Slavko Batušić: <i>UMJETNOST U SLICI /Pregled povjesti umjetnosti/,</i> Zagreb, Matica Hrvatska 1967. - Helen Gardner: <i>UMETNOST KROZ VEKOVE</i> Matica Srpska 1967. - H.V.Janson: <i>ISTORIJA UMJETNOSTI Jugoslavija -Beograd</i> 1986. - Matko Pejić: <i>PRISTUP LIKOVNOM DJELU,</i> Zagreb, Školska knjiga, 1986. - Marijan Jakubin: <i>LIKOVNI JEZIK I LIKOVNE TEHNIKE,</i> Zagreb, EDUCA, 1999. - D. Belamarić: <i>DIJETE I OBLIK</i> Zagreb, Školska knjiga, 1986.
Širi izbor literature:	Gina Pišchel: - <i>OPĆA POVJEST UMJETNOSTI 1, 2, 3</i> Zagreb, Mladost 1966. - Milutin Ružić: <i>KRATAK PREGLED ISTORIJE UMJETNOSTI,</i> Sarajevo, - Milutin Mitrović: <i>FORMA I OBLIKOVANJE,</i> Beograd, Naučna knjiga 1987. - Dr. Pavle Vasić: <i>UVOD U LIKOVNE UMJETNOSTI /elementi likovnog izražavanja/</i> Beograd, Narodna knjiga 1959. - <i>ENCIKLOPEDIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI,</i> Zagreb, Leksikografski zavod, 1966.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Uspjeh studenata na ispitu, studentska analiza i ocjena realizacije i programa /na kraju semestra/.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 416
Naziv predmeta	METODIKA MUZIČKOG ODGOJA IV
Predavanja	0
Seminar	2
Vježbe	1
ECTS	2
Profesionalna - metodička praksa	1
ECTS	3
ECTS metodička praksa:	1
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri	VIII (osmi) semestar
Status / obavezni, izborni	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta	Položen ispit iz predmeta Metodika muzičkog odgoja III
Provjera znanja i polaganje ispita	Završni ispit je usmeni i praktični (završna muzička aktivnost u vrtiću, sviranje).
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Cilj predmeta Metodika muzičkog odgoja IV je dalje muzičko osposobljavanje studenata za samostalno izvođenje muzičkih aktivnosti kao osnove za obavljanje muzičkog odgojno-obrazovnog procesa, kao i stimulisanje djece sa posebnim potrebama za učešće u redovnim muzičkim aktivnostima.
Opis nastavnog programa	Pripreme za individualne vježbe i ispit, sviranje. Uvid u literaturu i razrada za primjenu u radu sa djecom sa posebnim potrebama na predškolskom uzrastu.
Vidovi ili način realizacije nastave	Rad u malim grupama, konsultacije, rad na instrumentu, direktna primjena muzičkog znanja u radu sa djecom predškolskog uzrasta.
Udžbenici	1. Ferović, Selma: <i>Muzika kao komunikacija-pomoć djeci u ratu</i>, Psihosocijalna pomoć djeci predškolskog uzrasta i roditeljima u ratu, UNICEF, Sarajevo 1994. 2. Ferović, Selma: <i>Didaktičko-metodička uputstva za upoznavanje muzičke baštine Bosne i Hercegovine, uz korištenje 4 audio - kasete "Muzički govor moje zemlje"</i>, Šumi-disk, Sarajevo 1998.; 3. Gaston, E.Thayer: <i>Music in Therapy</i>, The Macmillan Company, New York, Collier Macmillian Limited, London 1968. 4. Nordoff, Paul; Robbins, Clive: <i>Music Therapy in Special Education</i>, The John Day Company, New York, 1971. 5. Tomerlin, Vladimir: <i>Muzičke igre</i>, Priručnik za nastavnike,

	Školska knjiga, Zagreb 1968.
Širi izbor literature	1. Campbell, Don: <i>The Mozart Effect for Children</i>, Awakening Your Child's Mind, Health, and Creativity with Music, Quill An Imprint of HarperCollinsPublishers, New York 2002. 2. Habermeyer, Sharlene: <i>Good music brighter children</i>, Prima Publishing 1999., USA 3. Hargreaves, David J.; North, Adrian C.: <i>The Social Psychology of Music</i>, Oxford University Press Inc., New York 1997. 4. Hiba, Nadežda: <i>Za naše najmlađe</i>, Priručnik za vaspitače, učitelje Pedagoške akademije i nastavnike muzičkog vaspitanja, Nota, Knjaževac 1973. 5. Manasteriotti, Višnja: <i>Zbornik pjesama i igara za djecu</i>, Priručnik muzičkog odgoja, Školska knjiga, Zagreb 1981. 6. <i>Muzika/Music</i>, Časopis za muzičku kulturu, Muzička akademija u Sarajevu/Muzikološko društvo FBiH, Sarajevo 1997-2005. /Zbornici radova pod istim nazivom sa Simpozijuma "Muzika u društvu" sa priložima i radovima domaćih i stranih stručnjaka u oblasti muzikologije, etnomuzikologije, muzičke pedagogije i estetike (isti izdavač) 7. Ouklander, Violet: <i>Windows to Our Children</i>, Peal People Press, Moab, Utah 1978. 8. Pugh, Aelwyn and Lesley: <i>Music in the early years</i>, Routledge, London 1998.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja iz metodike muzike u predškolskim ustanovama, kvalitetno urađeni zadaci u okviru metodičke prakse, sviranje melodija dječijih pjesama sa akordskom pratnjom i završni ispit.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 417
Naziv predmeta:	METODIKA TJELESNOG ODGOJA IV
Predavanja:	0
Seminar:	2
Vježbe:	1
Profesionalna praksa:	1
ECTS:	3
ECTS metodička praksa:	1
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	VIII
Status/obavezni, izborni:	Obavezni
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz kolegija Metodika tjelesnog i zdravstvenog odgoja III.
Provjera znanja i polaganje ispita:	Ocjena kolegija bit će formirana iz ocjena pismenog i praktičnog rada i profesionalne prakse.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	Usvojiti optimum kompetencija za izradu kurikulumata tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta.
Opis programa:	Seminar: Razvoj kurikulumata tjelesnog i zdravstvenog odgoja djece predškolskog uzrasta. Praksa: Student je obavezan javno prezentirati seminarski rad pred studentima i aktivno sudjelovati u javnoj prezentaciji seminarskih radova studenata, te praktično realizirati aktivnost tjelesnog i zdravstvenog odgoja s djecom predškolskog uzrasta.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Program kolegija realizira se u VIII semestru, s fondom od 45 sati (0+3+0). Nastave se realizira kroz seminare.
– Udžbenici:	- Findak; V. (1999). <i>Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju</i>. Školska knjiga, Zagreb.
– Širi izbor literature:	- Dolić, M. (2002). <i>Tjelesne aktivnosti u prirodi</i>. Medicinska škola, Rijeka. - Duran, M. (2001). <i>Dijete i igra</i>. Nacionalna i sveučilišna knjiga, Zagreb. - Findak, V., Metikoš. D., Neljak, B. (1996). <i>Primjenjena kineziologija u školstvu</i>. NORME, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb. - Gavin, M. L. (2006). <i>Dijete u formi</i>. Praktični vodič za odgoj zdrave i aktivne djece - od novorođenčeta do tinejdžera. Mozaik knjiga, Zagreb.

	- Ivanković, A. (1988). <i>Tjelesne vježbe i igre u predškolskom odgoju</i>. Školska knjiga, Zagreb. - Kirsten, A. H. (). <i>Kurikulum za vrtiće</i>. Razvojno-primjerni program za djecu od 3 do 6 godina. Priručnik br. 3 (prevela Renata Mikulec). - Krsmanović, B. (1996). <i>Čas fizičkog vežbanja</i>, Fakultet fizičke kulture, Novi Sad. - Mišigoj-Duraković, M. (1999). <i>Tjelesno vježbanje i zdravlje</i>. Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb. - Neljak, B. (2002). <i>Validacija planova i programa nastave tjelesne i zdravstvene kulture</i>. Doktorska disertacija. Zagreb. - Pejčić, A. (2001). <i>Zdrav duh u zdravu tijelu</i>. Visoka učiteljska škola Sveučilišta u Rijeci, Rijeka. - Šagud, M. (2002). <i>Odgajatelj u dječjoj igri</i>. Školske novine, Zagreb. - Zbornik radova (2005). <i>Dijete u kretanju</i>. Dani dječjih vrtića Grada Zagreba, Gradski ured za obrazovanje i šport, Zagreb
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti realizacije programa:	Studentska evaluacija primjenom anonimne ankete, kolegijalna evaluacija i refleksija, longitudinalna analiza uspješnosti studenata na ispitima, komparativna analiza nivoa teorijskih i praktičnih znanja u odnosu na studente na drugim fakultetima u BiH i inostranstvu.

Šifra-kod predmeta:	PEF PRO 418
Naziv predmeta:	ALTERNATIVNI PREDŠKOLSKI PROGRAMI
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
ECTS	2
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa	//
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje /semestri/:	VI semestar
Status /obavezni, izborni/:	Izborni predmet
Preduvjeti:	//
Provjera znanja:	Provjera znanja se vrši tokom realizacije programa. Ispit je usmeno.
Cilj studijskog programa:	Usvajanje znanja o specifičnostima alternativnih programa i osposobljavanje za primjenu pojedinih segmenata u aktualnoj predškolskoj praksi
Opis programa:	Montessori program; Head Start program; Reggio Emilia program; Waldorfski dječiji vrtić; Play grupe; Igraonice; Sistem predškolskog odgoja i obrazovanja u svijetu.
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, prezentacije, rasprave u seminaru, diskusije u malim grupama, kooperativno učenje, rad u praovima, pisanje eseja, konsultativni rad...
Udžbenik:	Osnovni udžbenici: 1. Kačapor, S., Sadržaji iz opšte istorije pedagogije, Grafos, Pančevo, 2003. 2. M. Milanović, D. Maleš, A. Sekulić-Majurec, Skrb za dijete – poticanje ranog razvoja djeteta u Republici Hrvatskoj , UNICEF, Zagreb, 2000.god
Širi izbor literature:	1. E. Kamenov, Eksperimentalni programi za rano obrazovanje , Beograd, 1982.god. 2. F. Carlgren, Odgoj ka slobodi – Pedagogija Rudolfa Steinera , 1990.god. 3. M. Seotz, U. Hallwash, Montessori ili Waldorf – Knjiga za roditelje, odgajatelje i pedagoge , Educa, Zagreb, 1997.god.

	4. Lesley Britton, <i>Montessori učenje kroz igru za djecu od 2 do 6 godina</i> – Priručnik za roditelje, HENA Com, Zagreb, 2000.god. 5. <i>Head Start Kurikulum; Izvedbeni programi, Priroda-znanost, Prehrana, Matematika, Integriiranje hendikepirane djece u ustanovama za predškolski razvoj; Izvedbeni normativi; Fond otvoreno društvo, Soros fondacija, Predškolski odgoj, (bez izdavača i godine izdanja)..</i>
Način praćenja kvalitete rada i uspješnosti izvedbe programa:	Procjena kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa obavljat će se jedan put u toku semestra primjenom esej-testa. U toku realizacije nastave kontinuirano će se pratiti i vrednovati aktivnost studenata u okviru svih vidova realizacije programa.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 419
Naziv predmeta:	STRANI JEZIK (ENGLESKI JEZIK)
Predavanja:	1
Seminar:	0
Vježbe:	1
Profesionalna (pedagoška/metodička praksa):	-
ECTS:	2
Jezik nastave:	Engleski jezik
Trajanje/semestri:	VIII semestar
Status/obavezni, izborni:	Izborni predmet
Preduvjeti za upis predmeta:	- završen studij I, II, III, IV, V i VI semestra prema planu i programu; - položeni ispiti E I, E II i E III.
Provjera znanja i polaganje ispita:	- kontinuirano praćenje kroz sve nastavne oblasti sa naglaskom na sposobnostima razumijevanja i govora; - testiranja za provjeru rezultata; - pisanje sažetaka i širih prezentacija.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student):	- kontinuiran rad na razvijanju profesionalnog rječnika i jezičkih formi karakterističnih za znanstveni pristup; - osposobljavanje za praćenje stručnih usmenih i pismenih izlaganja; - osposobljavanje za učešće u diskusijama na teme iz oblasti struke.
Opis programa:	- Professional English - Topics: Family; Parents and Teachers; Relations Between Families and Early Childhood Programs; Expectations and Goals
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Predavanja: prezentacija tekstova kroz uvod u temu, uvođenje novog vokabulara, razumijevanje teksta uz provjeru kroz razgovor. Vježbe: usvajanje teksta uz pravilan izgovor, detaljno razumijevanje i osposobljavanje za razgovor na date teme kroz pitanja i odgovore. Seminar: plenarni rad u grupama. Izrada projekata uz korištenje interneta i šire literature po izboru. Pristup po potrebi individualni i rad u grupama; stalne konsultacije sa predavačem i asistentom.
Udžbenici:	- Zbirka tekstova i rasprava namjenski pripremljena

	za studente Pedagoške akademije: «A Selection of Professional Texts for Students of Pedagogic Faculty, Caregivers and Primary School Teachers», Pedagoška akademija, Sarajevo, 2004.
Širi izbor literature:	– Širi izbor profesionalne literature iz oblasti pedagogije, psihologije i sociologije – Izbor u dogovoru sa predmetnim nastavnicima iz ovih oblasti
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Stalno praćenje razvoja jezičkih sposobnosti i vještina kroz govornu komunikaciju i kontinuirano evidentiranje rezultata.

Šifra – kod predmeta	PEF PRO 420
Naziv predmeta	HOR/ZBOR
Predavanja	1
Seminar	0
Vježbe	1
Profesionalna (pedagoška / metodička) praksa	
ECTS	2
Jezik nastave	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje / semestri	I (prvi) – VIII (osmi) semestar
Status / obavezni, izborni	Izborni
Preduvjeti za upis predmeta	Obavezna provjera vokalnih sposobnosti
Provjera znanja i polaganje ispita	Pjevanje dionica iz partitura prema podjeli glasova, znači ispit može biti u praktičnoj formi.
Cilj studijskog programa (Kompetencije koje stiče student)	Upoznavanje studenata sa domaćom i svjetskom horskom muzičkom baštinom, osposobljavanje studenata za rad sa djecom u adekvatnim horskim sastavima u predškolskim ustanovama i nižim razredima osnovne škole.
Opis nastavnog programa	Upoznavanje sa vokalnom tehnikom kroz razne vježbe (držanje tijela, načini disanja, izgovor konsonanata i oblikovanje vokala, davanje intonacije, impostacija tona, vokalize). Odabir kompozicija vrši se na osnovu sastava hora, odnosno u skladu sa vokalnim sposobnostima studenata članova hora, tj. od pomenutog će ovisiti broj izvođačkih dionica (višeglasno pjevanje – dva, tri ili četiri glasa). Sukladno iznesenom, repertoar se uređuje prema izvođačkim mogućnostima, kao i potrebama internih i javnih nastupa članova hora, a obuhvata: univerzitetsku himnu Gaudeamus, stilizirane bosanskohercegovačke tradicionalne pjesme, prikladne kompozicije iz literature tzv. «starih majstora», klasične horske kompozicije, kompozicije popularne muzike umjetnički obrađene (na nekom od stranih jezika-uglavnom engleski jezik što je u skladu sa Planom i programom PA) i td. U odabiru repertoara pored voditelja hora učestvuju i studenti – članovi hora.

Vidovi ili način realizacije nastave	Rad u grupi-frontalni oblik, rad u malim grupama-pojedinačno po glasovima.
<i>Udžbenici</i>	Arnautović, Rešad: <i>Stilizirane sevdalinke</i>
<i>Širi izbor literature</i>	Dostupna horska literatura
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa	Procjena kvalitete rada kroz kontinuirano i aktivno učešće u realizaciji programskih sadržaja na nastavi i završni ispit.

Šifra – kod predmeta:	PEF PRO 421
Naziv predmeta:	DJECA SA TEŠKOĆAMA U PONAŠANJU
Predavanja:	1
Seminar:	1
Vježbe:	/
Profesionalna (pedagoška/metodička) praksa:	/
ECTS:	2
Jezik nastave:	bosanski, hrvatski, srpski
Trajanje/semestri:	VIII semestar
Status/obavezni, izborni:	Izborni predmet
Preduvjeti za upis predmeta:	Položen ispit iz Specijalne pedagogije u VII semestru.
Provjera znanja i polaganje ispita:	Kontinuirana provjera znanja tokom VIII semestra, izrada seminarskih radova, odbrana seminarskog rada i usmeni ispit.
Cilj studijskog programa (kompetencije koje stiče student):	Cilj ovog programa je da studenti ovladaju teorijskim i praktičnim znanjem, kako prepoznati dijete s teškoćama u ponašanju i kako mu pomoći na najbolji način.
Opis programa:	- Definicija djece s teškoćama u ponašanju; - Socijalno neprilagođena djeca; - Emocionalne teškoće u ponašanju - Najčešći oblici teškoća u ponašanju predškolske djece (nepovjerenje, nervoza, grickanje noktiju, sisanje palca, uočljiv nemir-hiperaktivnost, razdražljivost, bučna reagovanja, povlačenje u sebe itd.);
Vidovi ili načini realizacije nastave:	Obrada sadržaja kroz predavanja, rasprava u manjim grupama o pojedinim problemima teškoća u ponašanju, obrada najsloženijih pitanja putem seminarskih radova.
<i>Udžbenici:</i>	Jurišić-Šimunčić. A. ,(1978) Djeca s teškoćama u učenju i vladanju.Priručnik za nastavnike nižih razreda osnovne škole. Š.K. Zagreb.

	Potočnjak. B.;(Porodični odgoj i obrazovanje roditelja.Zadružna štampa.Zagreb G.Zovko, Odgoj izuzetne djece, Zagreb, 2001.god., II izdanje
<i>Širi izbor literature:</i>	Winvel, Rainer,(1999) Djeca koju je teško odgojiti, Zagreb. Johnsen H. B. (2005) Socio-Emotional Growth and Development of Learning Strategies.Oslo Academic Press. Zečić i sar.(2005) Okruženje u razredu kao faktor pomoći djetetu sa posebnim potrebama.Naša škola.Vanredni broj.
Način praćenja kvaliteta rada i uspješnosti izvedbe programa:	Studenti će tokom semestra biti praćeni koliko su savladali pređeno gradivo, a svaki student će uraditi seminarski rad.